

Innst. 8 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2012–2013) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2012–2013)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013, kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og enkelte kapitler under Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Innhold

Side

1. Innledning	5
2. Nærings- og handelsdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (rammeområde 9)	6
2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9	6
2.2 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	12
2.2.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	12
2.2.2 Fremskrittspartiet	15
2.2.3 Høyre	19
2.2.4 Kristelig Folkeparti	22
2.2.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9	23
2.3 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9	24
2.3.1 Kap. 900 og kap. 3900 Nærings- og handelsdepartementet	24
2.3.2 Kap. 901 og kap. 3901 Styret for det industrielle rettsvern	27
2.3.3 Kap. 902 og kap. 3902 Justervesenet	27
2.3.4 Kap. 903 og kap. 3903 Norsk akkreditering	28
2.3.5 Kap. 904 og kap. 3904 Brønnøysundregistrene	28
2.3.6 Kap. 905 og kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse	29
2.3.7 Kap. 906 og kap. 3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	30
2.3.8 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	31
2.3.9 Kap. 928 (Nytt) Skattefunn	34
2.3.10 Kap. 910 og kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet	34
2.3.11 Kap. 913 Standardisering	35
2.3.12 Kap. 914 og kap. 3914 Klagenemnda for industrielle rettigheter	35
2.3.13 Kap. 922 Romvirksomhet	35
2.3.14 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	36
2.3.15 Kap. 929 Norsk Designråd	36
2.3.16 Kap. 934 og kap. 3934 Internasjonaliseringstiltak	37
2.3.17 Kap. 937 Svalbard Reiseliv AS	37
2.3.18 Kap. 950 og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)	37
2.3.19 Kap. 953 Kings Bay	38
2.3.20 Kap. 960 Raufoss ASA	39
2.3.21 Kap. 1550 og kap. 4550 Konkurransetilsynet	39
2.3.22 Kap. 2421 Innovasjon Norge (jf. kap. 5325)	40
2.3.23 Kap. 2460 og kap. 5460 Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)	45
2.3.24 Kap. 2426 og kap. 5326 SIVA (SF)	45
2.3.25 Kap. 2429 og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS	46
2.3.26 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	47
3. Fiskeri- og kystdepartementet (rammeområde 10)	47
3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10	47
3.2 Rammevedtak rammeområde 10	49
3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	49
3.3.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	49
3.3.2 Fremskrittspartiet	50
3.3.3 Høyre	52
3.3.4 Kristelig Folkeparti	53
3.3.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10	55
3.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 10	56
3.4.1 Kap. 1000 og kap. 4000 Fiskeri- og kystdepartementet	56

3.4.2	Kap. 1001 Deltakelse i internasjonale organisasjoner	57
3.4.3	Kap. 1030 Fiskeridirektoratet	58
3.4.4	Kap. 4030 Fiskeridirektoratet	60
3.4.5	Kap. 1050 Diverse fiskeriformål	61
3.4.6	Kap. 2415 Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	63
3.4.7	Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	64
4.	Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)	65
4.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11	65
4.2	Rammevedtak rammeområde 11	68
4.3	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner	68
4.3.1	Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	68
4.3.2	Fremskrittspartiet	69
4.3.3	Høyre	71
4.3.4	Kristelig Folkeparti	72
4.3.5	Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11	73
4.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11	75
4.4.1	Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet	75
4.4.2	Kap. 1112 og kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	75
4.4.3	Kap. 1115 Mattilsynet	76
4.4.4	Kap. 1138 og kap. 4138 Støtte til organisasjonar m.m.	77
4.4.5	Kap. 1139 Genressursar, miljø- og ressursregistreringar	78
4.4.6	Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innan miljø- og næringstiltak i landbruket	78
4.4.7	Kap. 1143 og kap. 4143 Statens landbruksforvaltning	79
4.4.8	Kap. 1144 Regionale og lokale tiltak i landbruket	80
4.4.9	Kap. 1147 og kap. 4147 Statens reindriftsforvaltning	80
4.4.10	Kap. 1148 Naturskade – erstatningar og sikring	82
4.4.11	Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	83
4.4.12	Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	84
4.4.13	Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen	91
4.4.14	Kap. 1152 (Nytt) Kompensasjonstiltak, omstilling i landbruket	93
4.4.15	Kap. 1161 Statskog SF – forvaltningsdrift	93
4.4.16	Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	94
4.4.17	Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	94
5.	Forslag fra mindretall	95
6.	Komiteens tilråding	97

Innst. 8 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2012–2013) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2012–2013)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013, kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og enkelte kapitler under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Lillian Hansen, Arne L. Haugen, Ingrid Heggø og lederen Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold, Harald T. Nesvik og Torgeir Trældal, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Svein Flåtten og Elisabeth Røbbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Alf Egil Holmelid, fra Senterpartiet, Irene Lange Nordahl, og fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, viser til at Meld. St. 1 (2012–2013) Nasjonalbudsjettet for 2013, og Prop. 1 S (2012–2013) Statsbudsjettet medregnet folketrygden, ble lagt frem av regjeringen Stoltenberg II den 8. oktober 2012. Komiteen viser videre til at regjeringen Stoltenberg II den 9. november 2012 la fram 3 tilleggsproposisjoner. Kapitler og romertallsvedtak i Prop. 1 S (2012–2013) med Prop. 1 S Tillegg 2

(2012–2013) ble fordelt til næringskomiteen i henhold til Innst. 1 S (2012–2013) og referat fra stortingsmøte 13. november 2012.

Komiteen viser videre til at Stortinget den 19. juni 1997, ved behandlingen av Innst. S. nr. 243 (1996–1997), vedtok at bevilgningsreglementet og forretningsordene for Stortinget skulle endres i forbindelse med den nye budsjettreformen.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013 under de rammer og kapitler som er fordelt til komiteen, jf. Innst. 1 S (2012–2013).

Følgende rammeområder er behandlet av næringskomiteen:

- Rammeområde 9: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og handelsdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.
- Rammeområde 10: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Fiskeri- og kystdepartementet.
- Rammeområde 11: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen viser til at rammeforslagene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble vedtatt i Stortinget 27. november 2012. Det vises for øvrig til de ulike avsnitt i innstillingen som omhandler de rammeområder næringskomiteen har ansvar for.

2. Nærings- og handelsdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (rammeområde 9)

2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>			
900		Nærings- og handelsdepartementet	299 639 000
	1	Driftsutgifter	198 344 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	44 845 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	20 500 000
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 550 000
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	12 400 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter	20 000 000
901		Styret for det industrielle rettsvern	235 400 000
	1	Driftsutgifter	235 400 000
902		Justervesenet	116 400 000
	1	Driftsutgifter	114 100 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 300 000
903		Norsk akkreditering	35 500 000
	1	Driftsutgifter	35 500 000
904		Brønnøysundregistrene	573 300 000
	1	Driftsutgifter	314 800 000
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	258 500 000
905		Norges geologiske undersøkelse	258 600 000
	1	Driftsutgifter	184 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter	73 800 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard ...	30 400 000
	1	Driftsutgifter	19 700 000
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	10 700 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	1 600 000 000
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 600 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet	358 150 000
	1	Driftsutgifter	358 150 000
913		Standardisering	28 000 000
	70	Tilskudd	28 000 000
914		Klagenemnda for industrielle rettigheter	4 500 000
	1	Driftsutgifter	4 500 000
922		Romvirksomhet	751 200 000
	50	Norsk Romsenter	53 300 000
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	146 400 000
	71	Internasjonal romvirksomhet	306 900 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	35 400 000
	73	EUs romprogrammer	195 700 000
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	13 500 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	100 000 000
	70	Tilskudd	100 000 000
929		Norsk Designråd	38 000 000
	70	Tilskudd	38 000 000
934		Internasjonaliseringstiltak	372 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 000 000
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	359 000 000
937		Svalbard Reiseliv AS	2 100 000
	71	Tilskudd	2 100 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	25 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter	25 700 000
953		Kings Bay AS	27 500 000
	70	Tilskudd	27 500 000
960		Raufoss ASA	8 200 000
	71	Refusjon for miljøtiltak	8 200 000

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

1550		Konkurransetilsynet	95 959 000
	1	Driftsutgifter	85 998 000
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	9 961 000

Statsbankene

2421		Innovasjon Norge	1 527 400 000
	50	Innovasjon - prosjekter, fond	233 200 000
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	338 500 000
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer, <i>kan overføres</i>	401 200 000
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	285 000 000
	73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, <i>kan overføres</i>	5 200 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	260 300 000
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	4 000 000
2429		Eksportkreditt Norge AS	110 000 000
	70	Tilskudd	110 000 000

Statens forretningsdrift

2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt	0
	24	Driftsresultat:	0
	1	Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-130 000 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	130 000 000
		Sum utgifter rammeområde 9	6 597 948 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3900		Nærings- og handelsdepartementet	145 000
	2	Ymse inntekter	145 000
3901		Styret for det industrielle rettsvern	56 500 000
	5	Inntekt av informasjonstjenester	7 000 000
	7	Inntekter knyttet til NPI	5 000 000
	8	Gebyrer immaterielle rettigheter	44 500 000
3902		Justervesenet	79 400 000
	1	Gebyrinntekter	65 100 000
	3	Inntekter fra salg av tjenester	12 000 000
	4	Oppdragsinntekter	2 300 000
3903		Norsk akkreditering	28 400 000
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	28 400 000
3904		Brønnøysundregistrene	553 000 000
	1	Gebyrinntekter	468 000 000
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	30 000 000
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	55 000 000
3905		Norges geologiske undersøkelse	73 800 000
	1	Oppdragsinntekter	29 400 000
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	44 400 000
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard ...	700 000
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	200 000
	2	Behandlingsgebyrer	500 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	207 800 000
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	144 000 000
	2	Maritime personellsertifikater	12 000 000
	3	Diverse inntekter	5 000 000
	4	Gebyrer for skip i NIS	41 000 000
	6	Overtredelsesgebyrer	5 800 000
3914		Klagenemnda for industrielle rettigheter	500 000
	1	Gebyrer	500 000
3961		Selskaper under NHDs forvaltning	11 112 000
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	2 112 000
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA	9 000 000
4550		Konkurransetilsynet	1 980 000
	4	Klagegebyr	1 980 000
5325		Innovasjon Norge	60 900 000
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000
	70	Låneprovisjoner	55 900 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
5329		Eksportkreditt Norge AS	25 000 000
	70	Gebyrer m.m.	25 000 000

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.

5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt	11 300 000
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	10 700 000
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	600 000

Renter og utbytte mv.

5614		Renter fra Garanti-instituttet for eksportkreditt	100 000
	80	Renter	100 000
5629		Renter fra Eksportkreditt Norge AS	1 020 000 000
	80	Renter	1 020 000 000
		Sum inntekter rammeområde 9	2 130 637 000
		Netto rammeområde 9	4 467 311 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 postene 1 og 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 5, 7 og 8
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

- overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
- overskride bevilgningen under kap. 960 Raufoss

ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak, innenfor gitt garantiramme på 124 mill. kroner.

V

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

- utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning,

Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garantiramme på 750 mill. kroner.

3. utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valuta-kursgevinst og valutakurstap i eksportfinansieringsordningen under kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Agio, og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Disagio.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	100,0 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 27,11 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 49,08 mill. euro.

- delsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
3. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet. Nærings- og handelsdepartementet kan i samarbeid med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
4. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
5. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VIII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 178 mill. kroner.
2. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 135 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og han-

IX

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

X

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 500 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportfinansieringsordningens formål uten en øvre ramme.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.

Andre fullmakter

XII

Fullmakt om såkornfond opprettet mellom 1997 og 2000

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til, ved overveiende sannsynlighet for konkurs i et av såkornfondene opprettet mellom 1997 og 2000, å:

1. konvertere hele eller deler av statens ansvarlig lån til egenkapital
2. nedskrive deler av statens ansvarlige lån
3. godkjenne salg av et såkornfond
4. godkjenne endringer i et fonds administrative lokalisering.

XIII

Fullmakter vedrørende Norsk Romsenter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan gi Norsk Romsenter fullmakt til å:

1. selge andeler i selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler, og kjøpe andeler i nye selskaper.
2. benytte utbytte fra selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler og inntekter fra salg av andeler i slike selskaper til romrelatert virksomhet, herunder kjøp av andeler i nye selskaper.

XIV

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XV

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

1. selge aksjene i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. selge aksjene i Secora AS eller fusjonere selskapet med en industriell aktør.
3. redusere eierskapet i Entra Eiendom AS ned mot 33,4 prosent i forbindelse med et nedsalg og/eller børsnotering av selskapet.
4. redusere eierskapet i Cermaq ASA ned mot 34 prosent gjennom utvanning som del av en industriell løsning.

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2013 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1550 post 23	Kap. 4550 post 4

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2012 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 satt til

kr 4 466 311 000. Dette er kr 1 000 000 lavere enn regjeringens forslag i Prop. 1 S (2012–2013).

2.2 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner

2.2.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at høy sysselsetting og lav ledighet er blant de viktigste indikatorene for å måle resultatene av næringspolitikken. I en tid hvor store deler av Europa opplever stagnasjon og massearbeidsledighet har Norge gjennom en sterk petroleumssektor, trygg økonomisk styring og politisk retningsvalg fått rekordmange i arbeid. Siden 2005 er det skapt om lag 340 000 nye arbeidsplasser i Norge – to av tre i privat sektor. I første halvår 2012 ble det startet i underkant av 14 000 nye aksjeselskaper i Norge, en økning på 76 pst. fra året før. Dette er gode indikatorer på den vekstkraften og konkurransekraften som er i norsk næringsliv.

Flertallet merker seg at perioden 2005–2012 fremstår som en av de mest aktive vekstperiodene i norsk næringsliv. Flertallet mener utsiktene for 2012 fortsatt legger et viktig grunnlag for fortsatt høy vekst og lav ledighet. En sterk satsing på forskning, teknologiutvikling, etablering av et egen ordning for langsiktige kraftkontrakter til industrielle formål, en egen CO₂-kompensasjonsordning, en mer robust eksportfinansierings ordning, et tydelig forenklingsmål og vilje til å gjennomføre betydelige forenklinger for næringslivet er en rekke elementer som vitner om en aktiv næringspolitikk og en politisk handlekraft som legger til rette for vekst og utvikling i norsk næringsliv. Flertallet vil også peke på betydningen av regjeringens gode evne til trygg økonomisk styring av landet, hvor hensynet til konkurranseutsatt og eksportrettet næringsliv har stått i fokus.

Flertallet viser til at dette ble underbygget da Verdensbanken i oktober 2012 kåret Norge til verdens sjette beste land å drive næring i. Selv om flere bedrifter nå merker internasjonale konjunktursvingninger, har norsk næringsliv gjennom flere år med internasjonal krise opprettholdt en sterk posisjon. Antall bedrifter som vokser og hadde god inntjening økte i 2011 med nesten 50 pst.

Flertallet konstaterer at norsk næringsliv på mange områder er ledende innen miljøteknologi, miljøvennlig produksjon og produktivitet. Flertallet viser til at dette har styrket bedriftenes konkurransekraft. Flertallet mener strenge miljøkrav kombinert med offentlige støtteordninger, relevant forskning og en sterk omstillingsevne har bidratt til dette. Flertallet vil i den forbindelse peke på at det i Meld. St. 21 (2011–2012) er lagt opp til en nasjonal satsing på fortsatt teknologiutvikling som grunnlag for å styrke bedriftene i tida framover. Satsingen har som mål å redusere klimagassutslipp og gi varige

energibesparelser i industrien gjennom å utvikle og ta i bruk teknologier som kan bidra til dette. Flertallet vil videre vise til at Miljøteknologiprogrammet i Innovasjon Norge er vel mottatt i næringslivet og har gitt gode resultater. Flertallet vil også peke på den omfattende forskningsinnsats som gjøres på dette området, blant annet gjennom Forskningscenter for miljøvennlig energi (EME).

Flertallet bygger sin næringspolitikk på at folk skal ha reell trygghet for jobb, egen økonomi og gode velferdstjenester. Flertallet mener trygge arbeidstakere er de som yter best. Et høykompetent, omstillingsdyktig, godt organisert og anstendig arbeidsliv er et konkurransefortrinn som gjør at norske arbeidstakere er blant de som skaper mest per arbeidstime i hele verden. Derfor er den norske samfunnsmodellen med sterke og ansvarlige fagforeninger, organiserte arbeidsgivere og en engasjert stat viktig for vekst og stabilitet i norsk næringsliv. Flertallet vil med dette som utgangspunkt sikre og utvikle nye arbeidsplasser og sørge for trygg økonomisk styring av landet.

Flertallet viser til at den store andelen av norske bedrifter er små og mellomstore bedrifter. Flertallet mener at regjeringen på en god måte følger opp Strategien for små og mellomstore bedrifter over statsbudsjettet for 2013. I strategien ble det lansert 64 tiltak som skal bedre hverdagen for små bedrifter. Enkelte tiltak er allerede gjennomført, mens andre krever mer oppfølging før de iverksettes. Flertallet vil understreke betydningen av at strategien følges opp og ser det som riktig at regjeringen prioriterer å tilrettelegge for at bedriftene skal bruke mindre tid på administrative oppgaver, slik at bedriftene kan benytte mer tid på drift av virksomheten sin. Flertallet noterer seg med tilfredshet at regjeringen er i rute med å nå målet om å redusere næringslivets administrative kostnader som følge av lovpålagte krav med 10 mrd. kroner, innen utgangen av 2015. Flere viktige forenklingstiltak er gjennomført eller vedtatt, og samlet sett nærmer besparelsene for næringslivet seg nå 3 mrd. kroner.

Flertallet viser til at revisjonsplikten for småbedrifter er fjernet, kravet til aksjekapital for små- og mellomstore selskap er redusert, og det er innført krav om elektronisk faktura. I tillegg er flere viktige forenklingstiltak under gjennomføring, som Elektronisk Dialog med Arbeidsgiver (EDAG), E-skattekort, og Digitalisert bedriftsetablering gjennom Altinn.no. Flertallet viser til at det også er foreslått endringer i aksjeloven, verdipapirhandelloven, regnskapsloven, bokføringsloven, samt endringer gjennom samordning og forenkling av sentrale skjema i Altinn for innberetning av lønn, regnskaps- og statistikkrapportering.

Flertallet viser til behovet for å styrke den elektroniske kommunikasjonen mellom myndigheter og bedrifter, og mener Altinn i et slikt tilfelle er ett av de viktigste tiltakene. Flertallet ser det som svært viktig at Altinn skal tilby stabile og robuste løsninger, og ser det som positivt at regjeringen foreslår å bevilge 100 mill. kroner ekstra til Altinn i statsbudsjettet for 2013. Flertallet mener dette er en viktig satsing fra regjeringens side slik at Altinn kan forbedres som forenklingsredskap.

Flertallet understreker betydningen av å ha et velfungerende virkemiddelapparat som Innovasjon Norge, GIEK og Eksportkreditt Norge AS, og viser til at disse har blitt styrket i takt med de utfordringene bl.a. finanskrisen har gitt norsk næringsliv.

Flertallet viser til at Innovasjon Norge er et av regjeringens viktigste virkemidler for å fremme verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Flertallet vil derfor understreke betydningen av den styrkingen som regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2013 som gir Innovasjon Norge mulighet til å opprettholde, styrke og videreutvikle selskapets tjenester og programmer rettet mot norske bedrifter. Flertallet mener satsing på innovasjon i næringslivet er viktig for å bidra til fortsatt lav arbeidsledighet og høy verdiskaping fremover. Flertallet ser det som særdeles viktig at regjeringen følger opp Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst, med satsinger over neste års budsjett. Det satses bl.a. på å opprette en Invest in Norway-funksjon, som skal sikre at henvendelser fra utenlandske aktører som ønsker å investere i Norge blir håndtert på en profesjonell måte, en ny innretning av Innovasjon Norges landsdekkende etablerertilskuddsordning og en styrking av selskapets satsing på internasjonalisering.

Flertallet er svært tilfreds med at SIVA styrkes i budsjettet for 2013. Etter flertallets mening er SIVA et svært viktig virkemiddel for fortsatt vekst i norsk næringsliv. Flertallet ser det som viktig at SIVA har styrke slik at selskapet på en god måte kan bidra til å realisere samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer og etableringer. Flertallet har merket seg at SIVA er en ettertraktet medspiller i komplekse industrielle eiendomsprosjekter og er derfor meget tilfreds med at disse mulighetene nå forbedres. Flertallet mener videre det er viktig at SIVA på eiendomssiden har som mål å senke barrierer for etablering av lønnsom næringsvirksomhet i områder og innen bransjer der privat finansiering er vanskelig tilgjengelig. Selskapet tar initiativ og risiko og medvirker slik til at andre investorer engasjerer seg i prosjektene. Flertallet er tilfreds med at SIVA skal ha mulighet til å gå inn i større prosjekter, og ser det som positivt at regjeringen foreslår å styrke selskapet med 250 mill. kroner i budsjettforslaget for 2013 for å legge til rette for dette.

Flertallet viser til at reiseliv er en av verdens raskest voksende næringer, og ser det som viktig at Norge kan ta sin del av den internasjonale veksten. Flertallet ser det som positivt at regjeringen fører en spesielt aktiv politikk overfor reiselivsnæringen, som en av fem satsingsområder. Flertallet viser til reiselivsstrategien «Destinasjon Norge», som ble lansert våren 2012 og har tre hovedmål:

- Mål 1: Økt verdiskaping og produktivitet i reiselivsnæringen.
- Mål 2: Økt bærekraftig verdiskaping i reiselivet i distrikts-Norge gjennom flere lønnsomme bedrifter og flere helårs arbeidsplasser.
- Mål 3: Flere kvalitativt gode opplevelser som tiltrekker seg betalingsvillige gjester.

Flertallet ser det som viktig at strategien nå følges opp med en kraftig økning av bevilgningen over statsbudsjettet i 2013, og støtter dette.

Flertallet merker seg med tilfredshet at regjeringen har økt satsingen på reiselivsnæringen kraftig, og tredoblet reiselivsbevilgningene siden 2005. Med den betydelige summen som settes av til restrukturering av landets destinasjonsselskaper, legges det til rette for økt verdiskaping og produktivitet i reiselivsnæringen, noe flertallet ser på som svært positivt. Flertallet er opptatt av at en bedre struktur på destinasjonsselskapene vil bidra til å få mer ut av disse midlene og dermed styrke næringen og arbeidsplasser over hele landet.

Flertallet viser til at maritim sektor er Norges største eksportnæring etter olje og gass, og at regjeringen også har utpekt maritim næring som et næringspolitisk satsingsområde. Flertallet ser det som viktig at regjeringen arbeider aktivt for at norske maritime selskaper skal ha likeverdige markedsforhold og rammebetingelser utenfor Norges grenser, bl.a. gjennom å påvirke utforming av internasjonale regelverk gjennom FNs internasjonale sjøfartsorganisasjon (IMO). Flertallet merker seg at regjeringen i neste års budsjett foreslår å videreføre tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, en ordning som er viktig for å opprettholde norsk praktisk maritim kompetanse på norske skip.

Flertallet er også tilfreds med at satsingen på maritim forskning videreføres, og merker seg at MAROFF-programmet under Norges forskningsråd er regjeringens viktigste virkemiddel for å stimulere til maritim forskning. Flertallet er derfor tilfreds med at regjeringen bl.a. setter av 130,1 mill. kroner til dette programmet på neste års budsjett og at næringens innspill til en helhetlig maritim forsknings- og innovasjonsstrategi, «Maritim 21», også skal følges opp videre, bl.a. ved å legge til rette for demonstrasjonsprosjekter som innebærer fullskala testing av teknologi som fortsatt er på forskningsstadiet. Flertallet

tallet merker seg videre at det også satses på verdiskaping i maritim sektor gjennom Innovasjon Norge.

I 2007 ble den maritime strategien «Stø kurs» lansert, med en visjon om at Norge skal være en verdensledende maritim nasjon og levere de mest innovative og miljøvennlige løsningene for fremtiden. Flertallet viser til at Nærings- og handelsdepartementet har iverksatt en bred prosess med å evaluere den maritime strategien.

Flertallet har merket seg at oppmerksomheten om mineralressursene har tiltatt de senere årene. Flertallet viser til at regjeringen presenterer tre viktige tiltak for å løfte mineralnæringen i budsjettet for 2013: Et professorat i mineralteknikk ved NTNU, økt innsats for mineralkartlegging i Sør-Norge og styrking av Direktoratet for mineralforvaltning. Flertallet viser til at 100 mill. kroner allerede er satt av til kartlegging av mineraler i Nord-Norge (MINN) over en fireårs periode. Programmet har nå pågått i to år. Flertallet viser til at oppmerksomheten om dette har gjort at interessen for leting etter mineralressurser har økt. Flertallet mener det derfor er særdeles viktig å fortsette arbeidet med å styrke kartleggingsinnsatsen i Sør-Norge, slik regjeringen nå foreslår. Flertallet er opptatt av at kunnskapen og forskningen om mineralressursene som et viktig fag- og forvaltningsområde styrkes. Flertallet mener derfor etableringen av et eget professorat og en styrking av Direktoratet for mineralforvaltning nå var viktig. Flertallet viser til at regjeringen vil legge fram en mineralstrategi, noe som er viktig for å stake ut sentrale rammebetingelser for næringen, og bidra til at mineralressursene i større grad kan bli til arbeidsplasser og verdiskaping rundt om i landet, og imøteser at dette viktige arbeidet ferdigstilles.

Flertallet viser til at regjeringen i 2012 har lansert FoU-strategier for bioteknologi og nanoteknologi, og merker seg at strategiene følges opp med satsinger på neste års budsjett. Flertallet viser til at dette er teknologiområder med et stort potensial for innovasjon og næringsutvikling, og ser det derfor som positivt at regjeringen har næringsrettet forskning innen disse områdene høyt på dagsorden.

Flertallet merker seg videre at regjeringen i tillegg prioriterer virkemidler som retter seg mot bredden av norsk næringsliv, og at styrkingen av BIA-programmet er et eksempel på dette. Styrkingen av BIA – programmet gjennom Norges forskningsråd fører til at det kan åpnes for en betydelig utlysning av midler i 2013. Flertallet merker seg at BIA er et etterspurt virkemiddel som skal bidra til størst mulig verdiskaping i norsk næringsliv gjennom forskningsbasert innovasjon i bedrifter, og støtter at disse prosjektene skal ha høy næringspolitisk prioritet.

KONKURRANSE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at en effektiv bruk av samfunnets ressurser er et sentralt element i regjeringens politikk. Konkurransen skal være et virkemiddel for å nå målet om god og rimelig vare- og tjenesteproduksjon i privat og offentlig sektor, men konkurranse er ikke et mål i seg selv.

Flertallet merker seg at offentlig sektor kjøper varer og tjenester for i underkant av 400 mrd. kroner per år. Regelverket for offentlige innkjøp har stor samfunnsmessig betydning, og er viktig for å sikre at alle leverandører får lik mulighet til å konkurrerer om offentlige kontrakter, og for å sikre at det offentlige gjennomfører gode kjøp til riktig pris.

Etterlevelse av regelverket skal også sikre at innkjøpere ivaretar viktige samfunnshensyn, som krav til universell utforming, at det tas hensyn til miljømessige konsekvenser av anskaffelsen, og at sosial dumping motarbeides. Regelverket skal også bidra til å forebygge korrupsjon.

Flertallet er kjent med at mange mener regelverket er komplisert og byråkratisk, og ser det derfor som positivt at regjeringen har satt ned et offentlig utvalg som skal gjennomgå det særnorske regelverket om offentlige anskaffelser. Målet er å forenkle og forbedre dagens regler. Flertallet merker seg at det også skal vurderes om vi fortsatt skal ha et særnorsk regelverk på anskaffelsesområdet. Det vises i den forbindelse til at det norske regelverket for offentlige innkjøp i stor grad bygger på EUs regler, og at det også i EU arbeides med å forenkle anskaffelsesreglene som gjelder for Norge og alle EUs medlemsstater på grunn av EØS-avtalen.

Flertallet vil peke på at man gjennom offentlige innkjøp kan stimulere til innovasjon i næringslivet gjennom samarbeid med leverandører, for eksempel i form av offentlige forsknings- og utviklingskontrakter. Flertallet er også opptatt av at man utnytter handlingsrommet som ligger i regelverket for å innrette offentlige innkjøp slik at de i større grad resulterer i innovative løsninger og dermed bidra til økt verdiskaping i næringslivet, bedre tjenester til innbyggerne og innsparing for det offentlige. Blant annet vil det som følge av økt fremtidig ressursbehov innenfor helsesektoren være behov for produktivetsforbedringer og innovasjoner som næringslivet kan bidra til å løse. Flertallet har merket seg at Nærings- og handelsdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet vil utarbeide en strategi for innovasjon i offentlige innkjøp, og ser dette som et viktig arbeid det stilles høye forventninger til.

Flertallet viser til at ideelle organisasjoner er en viktig samarbeidspartner for offentlig sektor i pro-

duksjon av helse- og sosialtjenester. Flertallet er derfor tilfreds med at regjeringen og ideell sektor har inngått en samarbeidsavtale om leveranser av helse- og sosialtjenester, som skal bidra til å utvikle nye og fremtidsrettede tilbud. Et viktig tiltak i avtalen er å etablere en møteplass der regjeringen og ideelle organisasjoner kan drøfte sentrale prinsipielle spørsmål og rammebetingelser.

Flertallet viser til at det ble innført nye håndhevelsesregler for offentlige anskaffelser fra 1. juni 2012. Flertallet viser til at de nye reglene blant annet innebærer at domstolen fremover skal kunne annullere kontrakter som inngås i strid med anskaffelsesregelverket, og at kompetansen til å ilegge overtredelsesgebyr for ulovlige direkte anskaffelser flyttes fra KOFA til domstolene. KOFA blir igjen et rent rådgivende organ. Flertallet viser videre til at det har vært forslag ute på høring om endringer i forskrift for KOFA. Flertallet har forventninger til at endringene skal bidra til økt effektivitet i saksbehandlingen samtidig som kvaliteten på nemndas avgjørelser opprettholdes.

2.2.2 *Fremskrittspartiet*

EN FREMTIDSRETTET NÆRINGSPOLITIKK

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at regjeringens forslag til budsjett ikke i tilstrekkelig grad tar inn over seg de utfordringer som en står overfor innenfor en fremtidsrettet og offensiv næringspolitikk for å kunne møte fremtidens utfordringer. Selv om Norge har kommet seg relativt godt gjennom den pågående finanskrisen som nå rammer våre viktigste handelspartnere med stor styrke, er det et faktum at denne krisen også påvirker norsk næringsliv negativt selv om dette skjer i langt mindre omfang enn det som er tilfelle i EU og USA. Tilbakemeldinger fra næringslivet viser pessimisme hva gjelder troen på vekst i bedriftenes omsetning og økonomisk vekst. Dette gjelder særlig for den eksportrettede delen av norsk næringsliv, og til tross for at Norge er i en helt annen situasjon enn andre europeiske land grunnet våre naturgitte forhold med stor olje- og gassaktivitet og store fond bygget opp over tid som gjør det lettere å iverksette tiltak dersom det skulle være nødvendig. Det er imidlertid et faktum at nasjonens viktigste verktøy for å møte de fremtidige økonomiske utfordringene er bedriftene selv. Dette innebærer at deres konkurransevne vil være helt avgjørende for hvordan de vil kunne møte utfordringene. Regjeringen ser ut til å ha gått tom for ideer hva gjelder å fremme en ny og en mer fremtidsrettet næringspolitikk. Det snakkes om forenkling i offentlig sektor og en mer effektiv saksbehandling, men resultatene ser ut til å la vente på seg. Det som imidlertid virkelig viser igjen er den store økningen vi har i lønnskostnader og der-

med budsjettene til offentlig sektor, og særlig innenfor den statlige delen. Det kan virke som om den rødgrønne regjeringen har som målsetting å ha en så stor offentlig sektor som mulig uten å skjele til hva som er det reelle behovet og om man kan gjøre ting mer effektivt og på en annen måte enn det som er tilfelle i dag. Det er illevarslende at i en tid der en får stadig nye teknologiske hjelpemidler som effektiviserer en rekke prosesser og som gjør at tidsbruken på mange områder går ned, øker likevel byråkratiet og offentlig sektor. Disse medlemmer mener dette ikke kan fortsette all den tid at dette må betales av skattebetalerne. Regjeringen er nødt til å ha et helt annet fokus på konkurranseutsetting og effektivisering enn det man nå har dersom en skal kunne klare å opprettholde den helt nødvendige konkurransekraften for norske bedrifter. Dersom en skal kunne klare å få dette til, må det totale skatte- og avgiftstrykket reduseres. Det kan virke som om regjeringen er litt fornøyd med seg selv og nå nærmest går på «autopilot» hva gjelder næringspolitikken. En ser lite igjen av de vyer og visjoner som en stadig vekk hører nærings- og handelsministeren uttale hva gjelder forenklinger og modernisering i regjeringens forslag til budsjett for nærings- og handelsdepartementet. Dersom en holder det tidligere vedtatte unntaket for revisjonsplikt og endringer i kravet til aksjekapital (ikke forenklingstiltak) utenom, så er det nesten ikke mulig å finne noen forenklingforslag innenfor dette departementets område. Disse medlemmer mener det nå er på høy tid at en sørger for en mer effektiv og fremtidsrettet drift også i departementene. Det kan ikke være slik at det er fornuftig å stille krav om omstillinger og innsparinger innenfor mange områder uten å sette tilsvarende krav til seg selv. Både innenfor nærings- og handelsdepartementets, landbruks- og matdepartementets og fiskeri- og kystdepartementets driftsbudsjetter er det betydelig rom for effektivisering etter at en i en årrekke har øket bevilgningene på dette feltet betydelig. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til den betydelige økning i antallet ansatte i eierskapsavdelingen som ble vedtatt i forbindelse med statsbudsjettet for 2012 som en følge av oppfølgingen av behandlingen av eierskapsmeldingen i Stortinget. Fremskrittspartiet mener at det er fullt ut mulig å bruke dagens ressurser, både innen dette og øvrige eierdepartementer, på å utføre sitt eierskap på en langt mer effektiv måte. Fremskrittspartiet legger inn en effektivisering av departementenes drift slik at en får en slankere og mer effektiv departementsadministrasjon der de pengene man har til rådighet i langt større grad skal kunne nyttes til utadrettet næringsvirksomhet og redusert saksbehandlingstid for brukerne. Det er ikke slik at det er en sammenheng mellom flere ansatte og kortere saksbehandlingstid. Det er på høy tid at man

ser på andre og mer rasjonelle arbeidsprosesser. Det er viktig at man bruker ressursene best mulig. Fremskrittspartiet vil videre påpeke at det er svært høy kompetanse knyttet til departementenes arbeidsstyrke.

FORENKLINGSTILTAK

Når det gjelder de lovnader som er gitt knyttet til det videre forenklingsarbeidet i staten så følges dette, etter disse medlemmers mening, ikke godt nok opp. Det er ikke tilstrekkelig bare å opprette en internettside der en kan få råd og innspill, dersom dette ikke følges opp i praksis. Disse medlemmer har, sammen med resten av en samlet opposisjon, i år fremmet en rekke forslag til hvordan en konkret kan foreta forenklinger som vil slå positivt ut for næringslivet. Dette er tiltak som endring av oppbevaringsplikten for regnskapsdokumenter, stadige skjemaer og opplysninger i stort monn, både til skatteetaten og SSB. Det er også grunn til å stille spørsmålstegn ved hvor lang tid det tar å komme opp med en forbedret Altinn II-løsning slik at mer kan samkjøres og innrapporteringen gjøres enklere. Det er viktig at dette arbeidet intensiveres av hensyn til brukerne av systemet. Disse medlemmer har merket seg den bevilgningsøkningen som regjeringen foreslår i budsjettproposisjonen, men er tvilende til om dette er tilstrekkelig for å kunne få løst de utfordringer en står overfor. Disse medlemmer finner også grunn til å påpeke at det ikke alltid er tilstrekkelig og bare øke på med nye og større bevilgninger dersom man ikke har full kontroll på hva man ønsker å forbedre og hvorfor. Det er også svært viktig og til stadighet å foreta en evaluering over hva man har gjort og om man har de rette verktøy å jobbe med.

UNGT ENTREPRENØRSKAP

Ett av de områdene som virkelig har virket positivt de senere år er ordningen som kalles «Ungt Entreprenørskap». Dette gjelder unge mennesker fulle av pågangsmot og gode ideer som de ønsker å få satt ut i livet. Fremskrittspartiet er av den formening at det bør satses betydelig mer på dette feltet enn det regjeringen legger opp til i sitt forslag til statsbudsjett. Det man investerer i på dette området er noe man kommer til å høste av i et betydelig omfang på et senere tidspunkt. Det dreier seg om unge mennesker som får se hva som skal til for å kunne starte en bedrift og hvordan en kan skape verdier i fremtiden. Dette er en måte å hjelpe frem fremtidige grundere som ønsker å skape noe. Regjeringen foreslår kun en liten justering i budsjettet for 2013 sett i forhold til statsbudsjettet for 2012. I forbindelse med statsbudsjettet for 2012 ble det bevilget 12 mill. kroner til dette svært viktige området, mens det nå foreslås en bevilgning på 12,4 mill. kroner. Disse medlem-

mer mener at nytten av den lærdommen prosjektet Ungt Entreprenørskap gir disse ungdommene bringer de med seg videre i livet som en viktig erfaring.

VIRKEMIDDELAPPARATET

Når det gjelder det statlige virkemiddelapparatet knyttet til å skape fremtidige bedrifter og arbeidsplasser, ser det ut som om man fra regjeringens side bare vil kjøre videre på det samme sporet, enten det har en positiv effekt eller ikke. I forbindelse med stortingsbehandlingen av evalueringen av Innovasjon Norge og virkemiddelapparatet kunne man helt klart slå fast at det regjeringen ønsket var mer av det samme og svært lite nye tanker. Det var knyttet svært store forventninger til denne evalueringen og hvilke endringer en kunne se for seg for å klare å optimalisere bruken av de midlene det offentlige stiller til rådighet. Mange ble svært skuffet over det som kom i meldingen og hvor lite fremtidsrettet denne var. Det ble mer å kjøre videre på samme sporet som man har gjort de siste årene. Det brukes svært mange milliarder kroner innenfor de rammer som disponeres til en del definerte områder. Det kan på mange måter virke som at Innovasjon Norge fortsatt skal være mer et politisk verktøy enn et innovasjonsverktøy. Dette kommer tydelig til syne når man går inn og ser på hvilke bindinger som ligger til hvilke ordninger. Det er viktig at man i større grad enn det som gjøres i dag legger vekt på selve ideen og dennes mulighet til å kunne kommersialiseres eller utvikles, i stedet for å legge så stor vekt på bostedsadresse, kjønn, hvilken type virksomhet osv. Det bør ikke være slik at du som gründer må flytte til en nabokommune, eller enda lenger unna ditt opprinnelige bosted, for å kunne få tak i investeringsmidler dersom en har en god og kommersialiserbar idé, men ikke tilgang på tilstrekkelig kapital. Det er særlig i denne tidlige fasen at mange nettopp har behov for hjelp med blant annet å kunne få på plass tilstrekkelig med økonomiske midler i en tidlig innovasjonsfase. I denne sammenheng er det viktig at myndighetene kan stille opp med risikokapital og såkornkapital. Det er dessverre slik at alle de såkornfondene som i dag er operative nærmest er gått tomme for kapital, og kan således ikke ta inn nye prosjekter i sin portefølje. Regjeringen foreslår at Investinor tilføres ny kapital, men følger ikke opp såkornfondene i tilstrekkelig grad. Fremskrittspartiet foreslår i sitt alternative statsbudsjett for 2013 at det tilføres ny såkornkapital tilsvarende 600 000 000 kroner til disse fondene.

FORSKNING OG UTVIKLING (FOU)

Dersom norsk næringsliv skal kunne klare å være konkurransedyktig i fremtiden, er det helt avgjørende at det blir satset betydelig innenfor forskning og utvikling. Dette gjelder innenfor alle nivå av forsk-

ningsfeltet. For bedriftene er det viktig å kunne få på plass bedre ordninger innenfor Skattefunn og ikke minst en skatte- og avgiftspolitik som gjør det både lønnsomt og mulig å kunne drive mer med forskning og utvikling. Når det gjelder Skattefunn-ordningen er det viktig at man både endrer taket for timebruken og selve timeprisen. Det dreier seg i stor grad om å få bruke litt mer av sine egne midler til å kunne videreutvikle produkter og tjenester for å kunne møte en fremtidig konkurranse i stedet for å måtte sende hele beløpet inn til staten som skatt eller avgift, for så igjen måtte søke om statlige midler til innovasjon og utvikling. Skattefunn og BIA-ordningen er meget gode og robuste ordninger som er lite byråkratiske og meget effektive. Fremskrittspartiet følger dette opp i sitt alternative budsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til BIA samt at man fremmer forslag om en forbedret Skattefunn-ordning.

SYSSELSETTING AV SJØFOLK

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i forslaget til budsjett for 2013 velger å videreføre gjeldende ordning knyttet til tiltak for sysselsetting av sjøfolk etter de samme kriterier som gjelder for inneværende år. Dette medfører at de rederier som er innenfor ordningen mottar refusjon tilsvarende summen som er innbetalt inntektsskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift, begrenset oppad til 198 000 kroner. Ordningen forvaltes av Sjøfartsdirektoratet på grunnlag av forskrift om forvaltning av tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, veiledninger fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet og brev med nærmere presisering om rapporteringsrutiner og maler. Dette fremkommer av proposisjonen. I regjeringens forslag til budsjett for 2013 foreslås det å avsette 1 600 mill. kroner til dette formålet. Dette er det samme beløpet i kroner som en foreslo i budsjettet for 2012. Dersom en tar med den årlige lønns- og prisveksten i samfunnet, vil dette innebære en reell nedgang i bevilgningen til sysselsettingen av sjøfolk. Regjeringen skriver selv i proposisjonen at grunnen til dette er at man ønsker å begrense veksten innenfor dette området. Disse medlemmer vil videre påpeke at de rederier som er en del av ordningen også må delta i tiltak for opplæring av sjøfolk. Dette innebærer at alle rederier må betale inn et beløp per ansatt til et kompetansefond under Stiftelsen Norsk Maritim Kompetanse. Det beløp som betales inn er 500 kroner per ansatt. Disse midlene fordeles til flere formål som er redegjort for i proposisjonen. Regjeringen skriver selv i budsjettproposisjonen at de legger til grunn at ca. 11 000 sjøfolk vil omfattes av ordningen i 2013. Det er dette som danner grunnlaget for bevilgningen på 1 600 mill. kroner. Det knytter seg stor usikkerhet til bevilgningens størrelse hva gjelder tiltak for sysselsetting av sjøfolk da dette vil være avhengig av

både lønnsutviklingen for sjøfolkene og ikke minst det antallet sjøfolk som blir omfattet av den. Disse medlemmer vil bemerke at det refusjonstaket som ligger til grunn for ordningen og som er satt til 198 000 kroner per sysselsatt ikke har vært regulert siden innføringen av denne begrensningen gjeldende fra 1. juli 2008, jf. St.prp. nr. 59 (2007–2008). Dette ble av flertallet gjennomført for å begrense ytterligere vekst for de samlede utgifter under refusjonsordningen. Disse medlemmer vil vise til at refusjonsordningen er svært viktig for de rederiene dette gjelder all den tid disse opererer i et internasjonalt marked der mange av de land vi konkurrerer med har betydelig bedre ordninger enn det vi nå har i Norge. Mens man fra norsk side har valgt denne ordningen med en refusjonsordning begrenset oppad til 198 000 kroner, har flere av de land vi konkurrerer med valgt en modell med en ren nettolønnsordning. Dette innebærer selvfølgelig at så lenge vi fra norsk side har et refusjonstak begrenset oppad til 198 000 kroner, og som ikke har vært justert siden 2008, mens andre opererer med en ren nettolønn, medfører dette tapt konkurransekraft for de norske rederiene. Disse medlemmer mener det nå må iverksettes et arbeid som har som siktemål å lovfeste en fullverdig nettolønnsordning for sjøfolk slik at en er sikret en bedre konkurranseevne overfor de land vi konkurrerer med og samtidig gir næringen en større forutsigbarhet og ikke minst sikkerhet for at en får refundert de faktiske utgiftene en har på lik linje med våre konkurrenter. Inntil man får vedtatt en lovfestet fullverdig nettolønnsordning for norske sjøfolk må man sørge for at det refusjonstaket som i dag er gjeldende innenfor dette feltet blir lønns- og prisjustert slik at man opprettholder det faktiske nivået en hadde på ikrafttredelsestidspunktet 1. juli 2008. Disse medlemmer er av den mening at det bør jobbes internasjonalt for å avskaffe denne formen for nærings subsidier, men inntil det kan oppnås enighet på dette området bør også Norge ha en ordning som er konkurransedyktig av hensyn til sysselsetting av norske sjøfolk. Disse medlemmer vil i den sammenheng vise til representantforslag Dokument 8:9 S (2011–2012) fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om en lovfestet, fullverdig nettolønnsordning for sjøfolk. Dette forslaget ble ikke vedtatt av Stortinget. Disse medlemmer vil likevel be regjeringen i løpet av vårsesjonen 2013 legge frem forslag om en lovfestet, fullverdig nettolønnsordning for norske sjøfolk som faller inn under kriteriene for dagens refusjonstak ordning på 198 000 kroner.

Disse medlemmer mener at regjeringen i forbindelse med fremleggelsen av revidert budsjett for 2013 må legge frem forslag om en justering av refusjonstaket slik at dette blir justert i samsvar med

den lønns- og prisveksten som har funnet sted siden gjeldende refusjonstak ble fastsatt med virkning fra 1. juli 2008 til og med lønnsoppgjørene våren 2013, frem til at en fullverdig nettolønnsordning er kommet på plass.

REISELIV

Disse medlemmer mener det er grunn til å forvente betydelige utfordringer innenfor reiselivssektoren i årene som kommer. Dette vil komme som en naturlig konsekvens av den negative økonomiske utviklingen vi ser i en rekke europeiske land. Dette er land som vi har et betydelig antall turister fra. Norge er et land med et høyt lønns- og kostnadsnivå som gjør at det er dyrt å feriere i Norge. Når vi så ser at konkurransen om å få de tilreisende til å komme blir stadig sterkere er det viktig at man sørger for å intensivere arbeidet med å gjøre Norge både kjent og attraktivt for potensielle reisende. Fremskrittspartiet mener at det er et behov for å bruke mer penger på markedsføring av Norge som reiselivsmål enn det regjeringen foreslår i sitt budsjettforslag, og foreslår dette i sitt alternative statsbudsjett. Disse medlemmer er imidlertid av den oppfatning at dette i seg selv ikke er tilstrekkelig for å kunne møte den fremtidige konkurransen på dette feltet og har på denne bakgrunn fremmet en rekke forslag på reiselivsfeltet. Dette er forslag som at det bør utarbeides en egen reiselivsmelding, en egen samferdselsstrategi for norsk reiseliv – jf. Dokument 8:85 (2011–2012) – der en tar for seg en rekke rom for forbedringer innen gjennomgående bagasjehåndtering, ruteopplysninger, digital reiseplanlegger m.m. Disse medlemmer vil påpeke at det er de turister som har relativt god økonomi som er de som bør være målgruppen for mye av den satsingen som må gjøres på dette feltet grunnet vårt høye kostnadsnivå. I tillegg kommer selvfølgelig den innenlandske turismen der det vil være opp til den frie konkurranse aktørene imellom å tiltrekke seg disse turistene. Den statlige medvirkningen knyttet til markedsføring må utelukkende være å selge Norge som reisemål. Så må det være enkeltbedrifter og destinasjoner som må kjempe seg imellom for å få dem til et spesielt reisemål i Norge.

SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER

Norsk næringsliv består i all hovedsak av små og mellomstore bedrifter som har kommet til som en følge av at en grunder har stor tro og pågangsmot for å kunne realisere sin idé og derigjennom skape nye arbeidsplasser og derigjennom økt verdiskaping og sysselsetting. Dette er ofte bedrifter som har et aktivt eierskap der også eier er nødt til å bidra i produksjo-

nen for at bedriften skal kunne gå med overskudd. Det er nettopp denne typen bedrifter som virkelig rammes av et skjemavelde og krav til innrapporteringer som er så stort at det truer bedriftenes eksistens. Fremskrittspartiet mener at de små og mellomstore bedriftene i dette landet er så viktige at man ønsker utarbeidet en egen stortingsmelding om dette feltet for nettopp å kunne diskutere hvordan vi som Storting kan bidra til å gjøre hverdagen enklere for denne typen bedrifter. I tillegg til dette har en samlet opposisjon fremmet en rekke forskjellige forslag gjennom hele 2012 for nettopp å bidra til at SMB-bedriftene skal få en betydelig bedre og enklere hverdag. Det er her arbeidsplassene i hovedsak skapes og derigjennom de verdier som skal kunne brukes til å sikre velferden.

STATLIG EIERSKAP

Disse medlemmer er bekymret over hvordan statens eierskapspolitikk blir oppfattet i de forskjellige investormiljøer innenlands og utenlands etter alle de saker som har versert i mediene i 2012. Dette dreier seg ikke bare om statens utbyttepolitikk og krav til lederlønninger og bonusordninger, men i aller høyeste grad om øvrige styringssignaler og utnevning av styrerepresentanter til de enkelte selskaper. Disse medlemmer mener at flere av de saker som er avdekket, særlig knyttet til oppnevning av enkelte styremedlemmer og utnevning av direktør i ENTRA, stiller eierskapsutøvelsen i et svært underlig lys. Selv om det muligens ikke er gjort noe som strider mot regelverket så har disse sakene skadet omdømme til eierskapsutøvelsen. Disse medlemmer vil minne om at i svært mange av de selskaper som staten har et direkte eierskap i, er det en rekke andre aksjonærer som også har krav på at sine interesser blir ivaretatt og ikke bare statens. Det er viktig at regjeringen nå foretar en egen gjennomgang knyttet til særlig utnevnelser av medlemmer til styret og bedriftsforsamlinger slik at man kan komme bort ifra de rene partihensyn når styret skal oppnevnes.

AVSLUTTENDE MERKNAD

Disse medlemmer mener Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 synliggjør en politikk hvor enkeltmennesker og bedrifter gis frihet og oppmuntring til arbeid og innsats.

Disse medlemmer vil ikke fremme forslag innenfor budsjetterammen, grunnet uenighet om fordeling av totalrammene i statsbudsjettet.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013).

2.2.3 Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre mener de viktigste utfordringene for den generelle næringspolitikken er:

- Stagnerende konkurransevne i deler av norsk næringsliv.
- Et lite norsk eiermiljø og en merkbar kapitaltørke.

- Manglende satsing på innovasjon, spesielt næringsrettet forskning.

Disse medlemmers hovedprioriteringer er:

- Bedre skatte- og avgiftspolitik, forenklinger i skjemaveldet og investeringer i infrastruktur.
- Styrke norske eiermiljø ved å gjøre det mer attraktivt å investere i norske bedrifter.
- Styre offentlige midler mot tiltakene som har sterkest innovasjonseffekt.

Høyres næringspolitiske prioriteringer

En ansvarlig økonomisk politikk som bidrar til å styrke konkurranse- og innovasjonsevnen.
Økt satsing på forskning, infrastruktur og vekstskapende skattelettelser.

Lån til såkornkapitalfond, tapsavsetning 125 mill. kroner	500 mill. kr
Innovasjon Norge, styrking av landsdekkende innovasjonslånordninger med 200 mill. kroner låneramme	67 mill. kr
Innovasjon Norge, økte etablerertilskudd	13 mill. kr
Innovasjon Norge, kategori «Innovasjon møbel»	10 mill. kr
BIA - Forskningsrådet, satsing på næringsrettet, brukerstyrt forskning og innovasjon	50 mill. kr
Ungt Entreprenørskap	5 mill. kr
Tilskudd til ulønnet forskningsinnsats gjennom Skattefunn	40 mill. kr
Omstillingstiltak / lokal næringsutvikling	150 mill. kr
Styrke NCE-programmet, oppstart GCE	60 mill. kr
Konkurransetilsynet	10 mill. kr
Utvikling av OPI-veileder pluss rådgivning	15 mill. kr
Miljøteknologi	25 mill. kr
Utrede oppstart av innovasjonsbørs	20 mill. kr
Reduserte gebyrer, Brønnøysundregistrene	30 mill. kr
Reduserte gebyrer på maritime personellsertifikater	12 mill. kr
Oppsyn i statsallmenninger – til fjellstyrene	5 mill. kr
Støtte til organisasjoner m.m. (dyrevelferd)	0,6 mill. kr

KONKURRANSEEVNE

Disse medlemmer mener gode generelle vilkår for næringsvirksomhet er viktig for Norges konkurransekraft. Høyre er opptatt av å holde orden i økonomien og investere for fremtiden ved å satse på forskning, utdanning, infrastruktur og vekstfremmende skattelettelser. Høyre vil sørge for bedre infrastruktur gjennom økte investeringer som sikrer flere, bedre og tryggere veier. Dette vil styrke grunnlaget for verdiskaping i hele landet. Samtidig knyttes samfunn bedre sammen, noe som gir nye muligheter for arbeidstakere og bedrifter. I tillegg ønsker Høyre å legge til rette for at norsk næringsliv gjennom å forbedre omstillingsevnen og øke produktiviteten kan skape fremtidens trygge arbeidsplasser.

Disse medlemmer viser til at fundamentet for vårt velferdssamfunn er den daglige verdiskapingen i alle landets små og større bedrifter. Det norske velferdssamfunnet er tuftet på prinsippet at man må skape før man kan dele. Derfor er det viktig å arbeide for at norsk næringsliv kan skape gode verdier og trygge arbeidsplasser.

Disse medlemmer mener den rød-grønne regjeringen heller ikke i statsbudsjettet for 2013 har en klar strategi for hvordan fremtidens verdier skal skapes. Dette svekker bærekraften i vår velferd. Norge er på vei mot et veiskille, hvor vår velferdspolitik i fremtiden bare kan opprettholdes dersom de skattebetalende bedriftene, arbeidstakerne og innteksbringende næringer styrkes. Disse medlem-

mer finner grunn til bekymring når Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) mener

«dette er et budsjett til forvitring, ikke til vekst» og at «med investeringstørke i fastlandsøkonomien, trenger norske bedrifter insentiver til å investere og vokse, ikke at pengene går med til utgiftsvekst i offentlig sektor».

Disse medlemmer viser til at det for Høyre er avgjørende at vi i dag må ta grep for å øke skatteinntektene, både fra fastlandsøkonomien og fra petroleumsnæringen, slik at vi baker kaken større. Disse medlemmer er av den oppfatning at det er i mangelen av en strategi for å skape trygghet gjennom kunnskap og konkurransekraft at regjeringen Stoltenberg først og fremst svikter i statsbudsjettet for 2013. Disse medlemmer mener at det er et behov for å øke satsingen på kunnskap, infrastruktur og bedre rammebetingelser for bedriftene. Dette vil bedre vår konkurransekraft i internasjonale markeder preget av uro. Disse medlemmer viser til Høyres samlede opplegg for den økonomiske politikken i Innst. 2 S (2012–2013).

Disse medlemmer viser til regjeringspartienes påstand om at det er skapt 330 000 nye arbeidsplasser i Norge siden 2005 og at 2 av 3 av disse nye arbeidsplassene er kommet i privat sektor. Kildene til disse tallene er nasjonalregnskapet og den registerbaserte sysselsettingsstatistikken. I regjeringspartienes tolkning av statistikken og bruken av begrepet «privat sektor» inkluderes offentlig eide foretak som er såkalt markedsrettet. For eksempel vil statlige og kommunale foretak som har virksomhet i et anbuds-marked kunne bli definert som «privat sektor». Disse medlemmer registrerer at regjeringspartiene ved et pennestrøk har definert kommunale hjemmehjelpstjenester og renovasjonsforetak som forretningsenheter i privat sektor. Statistikken inkluderer også Innovasjon Norge, Husbanken, Posten, NSB m.m. Regjeringspartienes bruk av statistikken tegner derfor et galt bilde av situasjonen.

FORENKLING

Disse medlemmer viser til at norske bedrifter hvert år må bruke store ressurser på å etterleve offentlige krav og regler. Nærings- og handelsdepartementet har anslått at bedriftenes samlede administrative kostnader knyttet til etterlevelsen av slike krav beløper seg til rundt 54 mrd. kroner årlig. Dette svekker næringslivets konkurransekraft. En reduksjon av administrative kostnader vil frigjøre ressurser til viktig verdiskaping. Stadig strengere regler og omfattende kontroll dreper også nye initiativ. EU og de fleste europeiske land har satt seg høye ambisjoner for reduksjon i bedriftenes administrative kostnader knyttet til offentlig pålagte krav og regler. Norge kan

ikke være dårligere og det haster med reformarbeidet.

MEDEIERSKAP

Flere undersøkelser viser at ansattes medeierskap i bedrifter har positive konsekvenser for både arbeidsmiljø og konkurranseevne. Av den grunn har mange land utformet regelverk og skatteregler som tilrettelegger for og motiverer ansatte til å kjøpe aksjer i egen bedrift. For Høyre er maktspredning og selveierdemokrati viktige verdier. Å legge til rette for at flere medarbeidere også kan bli medeiere er en videreføring av denne linjen. Høyre vil stimulere slikt medeierskap betydelig sterkere enn det gjøres i Norge i dag, og vi vil øke skattefritaket for kjøp av rabatterte aksjer i bedriften hvor man arbeider.

Høyre vil trappe ned den særegne formuesskatten. Det er spesielt viktig å fjerne formuesskatten på arbeidende kapital, fordi norske eiere får en ulempe sammenlignet med utenlandske eiere. Formuesskatten innebærer at den effektive skatten på kapitalavkastning i Norge er svært høy for enkelte typer investeringer.

Eiendel/aktivum	Effektiv skattesats uten formuesskatt	Effektiv skattesats med formuesskatt
Bankinnskudd	56 pst.	113 pst.
Aksjer (i en bedrift)	56 pst.	113 pst.

Kilde: OECD-rapporten «Tax Reform in Norway – a Focus on Capital Taxation»

INNOVASJONSPOLITIKK

Mange av de nye bedriftene i Norge er kunnskapsbedrifter. Etablerte bedrifter satser i økende grad på fornyelse gjennom å utvikle kompetanse og ny teknologi. Det høye kostnadsnivået i Norge gjør at vi må øke produktiviteten og legge til rette for nødvendig omstilling. Vi må finne nye produkter, utvikle ny teknologi og forbedre prosessene.

Disse medlemmer viser til at Høyre mener regjeringen i for liten grad satser på kunnskap og forskning. Det er ved å sørge for mer kunnskap og forskning at Høyre mener vi vil trygge fremtiden. Særlig mener disse medlemmer at budsjettet ikke satser nok på den næringsrettede forskningen, som er så viktig for å sikre vår konkurransekraft. Uten en god konkurransekraft skapes utrygghet for jobber, bedrifter og verdier. Dette er ikke første gang regjeringen fremmer forslag som viser at den ikke forstår hvor viktig forskning er for Norges fremtid.

Disse medlemmer viser til at Høyre vil gjenopprette forskningsfondet og trappe opp bevilningene til forskning, for å investere i fremtidens vekst og verdiskaping. Disse medlemmer vil prioritere økt satsing på etter- og videreutdanning av lære-

re, forskning, infrastruktur og bedre rammebetingelser for bedriftene. Skal vi trygge velferden i årene som kommer, må vi skape mer, ikke skatte mer.

Disse medlemmer ønsker at Innovasjon Norge utarbeider en guide for offentlig-privat innovasjonssamarbeid, slik at pengene som brukes på offentlige anskaffelser kan få større innovasjonseffekt. Landsdekkende ordninger har øverste prioritet for Høyre. Derfor vil vi øke bevilgningene til:

- Den landsdekkende innovasjonslåneordningen i Innovasjon Norge.
- Det landsdekkende etablerertilskuddet i Innovasjon Norge.
- Sårkornfond. Tre nye, mindre fond plassert i universitetsbyer.
- NCE-/Arena-programmet, og forberede oppstart av et Global Centres of Expertise-program.
- Styrke Skattefunn-ordningen, blant annet ved å gjeninnføre tilskudd for ulønnet forskningsinnsats i Skattefunn-ordningen.

I Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) kan prosjekter fra ulike områder, initiert av de deltagende bedriftene, konkurrere om å få støtte på grunnlag av forskningskvalitet, innovasjonsgrad og verdiskapingspotensial. Dette programmet er svært etterspurt og har høy innovasjonseffekt.

Det er ofte vanskelig å skaffe kapital for gründere og oppstartsbedrifter. I dag møter man et «kapitalgap» når den offentlige støtten tar slutt. Høyre vil utrede opprettelsen av en form for lavterskel innovasjonsbørs, slik at man enklere kan koble privat sparekapital sammen med kapitalsøkende innovasjonsbedrifter. Det vil også styrke det norske eierskapet.

KONKURRANSEPOLITIKK

Disse medlemmer viser til at norsk økonomi er avhengig av velfungerende markeder med god og virksom konkurranse. Det gir bedre utnyttelse av ressursene, og dermed mer velferd til alle. Konkurransetilsynet er konkurransens vokter, og skal sørge for at ingen aktører i markedet får fordeler på bekostning av konkurrenter og fellesskap. Høyre mener dette er viktig med et tilsyn som er fremst i verden på kompetanse, og ønsker derfor å øke bevilgningen for blant annet å kunne øke forskningsinnsatsen.

HANDELSPOLITIKK

Disse medlemmer vil understreke at handel gir økonomisk vekst. At vi deltar i det internasjonale varebyttet er en av årsakene til den velstanden vi har i dag. Handel er også en varig vei ut av fattigdom for utviklingsland. Derfor vinner alle land på økt internasjonal handel.

Disse medlemmer mener rød-grønn handelspolitikk er en studie i selvmotsigelser. I WTO sitter Norge i to forhandlingsutvalg. Det ene er G10, der Norge arbeider for strenge handelsrestriksjoner på landbruksvarer. Det andre er «Friends of Fish», der Norge arbeider for en betraktelig reduksjon av fiskerisubsidier og friere handel med matvarer. Norge importerer mat for rundt 30 mrd. kroner årlig, og eksporterer mat for rundt 50 mrd. kroner årlig. Som netto eksportør av mat tjener Norge på økt handel med matvarer. Høyre vil arbeide for friere verdenshandel og vil utvide utviklingslandenes adgang til å eksportere varer til Norge. Derfor vil Høyre redusere de mange handelshindre som eksisterer i dag. Først og fremst ønsker vi å bevilge bistandsmidler til å styrke mulighetene for god veterinær- og kvalitetskontroll hos produsenter i de minst utviklede landene, slik at man får en større mulighet til å selge sine eksportprodukter i nye markeder. På sikt vil Høyre utvide GSP-ordningen, slik at flere mellominntektsland får bedret markedsadgang til Norge. Regjeringen foreslår å øke tollene på en del ost og kjøtt fra 1. januar 2013. Høyre ønsker å reversere denne tolløkningen for å sikre forbrukerne et godt utvalg i butikkene og styrke matindustriens konkurransekraft.

DE MARITIME NÆRINGER

Disse medlemmer viser til at arbeidsplassene i den maritime næringen er spredt over hele landet og sysselsetter over 100 000 mennesker, hvorav 25 000 er sjøfolk. Halvparten av disse er offiserer. Høyres mål er en levedyktig skipsfartsnæring som både bidrar til verdiskaping langs kysten og gir livsgrunnlag for bedrifter i leverandør- og utstyrsindustrien. Det viktigste er å gi skipsfarten rammebetingelser som gjør det attraktivt å være lokalisert i Norge.

Den maritime næringen er i stadig større grad kunnskapsbasert. Det er en enorm teknologiutvikling i skipsfarten. For eksempel bygges det stadig flere spesialskip der teknologi som dynamisk posisjonering gir nye muligheter. Utviklingen gjør at det stilles også stadig strengere krav til helse, miljø og sikkerhet. Kravet om kompetanse blir merkbart både for sjøfolk, rederier og utdanningsinstitusjoner. Kompetanseheving blir nøkkelen for å sikre en fremtid for skipsfarten, og Høyre vil legge til rette for at maritim utdanning skal lønne seg og at kvaliteten på maritim utdanning heves.

INDUSTRI

Disse medlemmer viser til at norsk industri er svært konkurranseutsatt, og således særlig berørt av den økonomiske uro som råder internasjonalt. Disse medlemmer viser til at Høyre er opptatt

av at det skal lønne seg å skape arbeidsplasser, og vi vil beskatte smart slik at vi også i fremtiden sikrer skatteinntekter.

Disse medlemmer viser til at vårt kostnadsnivå ligger vesentlig høyere enn hos våre handelspartnere, noe som betyr at det må satses annerledes for å gi Norge konkurransefortrinn. Disse medlemmer vil særlig styrke industriens konkurransekraft gjennom å senke formuesskatten og en forbedring av avskrivningssatsene.

SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER

Disse medlemmer mener små og mellomstore bedrifter er en ryggrad i norsk næringsliv. Disse medlemmer viser til at det er en rekke konkrete forslag som kunne gjort livet enklere for disse bedriftene, som for eksempel forslagene som ble presentert i Dokument 8:110 (2011–2012). Høyres forslag ble imidlertid avvist av regjeringspartiene.

STATLIG EIERSKAP

Disse medlemmer viser til at regjeringen ved flere anledninger i 2012 har vist dårlig håndtering av det statlige eierskapet.

2.2.4 *Kristelig Folkeparti*

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti understreker at verdiskaping er grunnlaget for velferden, og at politikernes hovedoppgave er å legge til rette for gode og forutsigbare rammevilkår for å opprettholde og styrke verdiskapingen i samfunnet. Høy verdiskaping gir trygge arbeidsplasser og overskudd til fordeling til viktige fellesskaps-goder.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ønsker et skattesystem som ikke ødelegger for entreprenørskap, innovasjon og vekst i næringslivet. Vi trenger et velfungerende arbeidsmarked som balanserer hensynet til fleksibilitet i næringslivet og rettigheter for arbeidstakerne. Det er nødvendig med virksom konkurranse i næringslivet for å få en god utnyttelse av ressursene i samfunnet og for å sikre mangfold og variasjon i næringslivet. Norge er også avhengig av å ha en kunnskapsbasert skole, og best mulig høyere utdanning og forskning, for å ta vare på vår viktigste ressurs, menneskene.

Dette medlem peker på at det i dag er knapphet på arbeidskraft i mange bransjer, noe som er en utfordring for å sikre langsiktig vekstevne. Derfor er vi avhengig av et velfungerende arbeidsmarked som balanserer hensynet til fleksibilitet i næringslivet og arbeidstakernes rettigheter for å styrke verdiskapingen.

Dette medlem mener at regjeringens budsjettforslag ikke i tilstrekkelig grad sikrer den lang-

siktige vekstevnen i norsk økonomi. Dette stiller oss overfor store utfordringer når det gjelder finansiering av fremtidig velferd.

Dette medlem mener at langsiktig, privat eierskap fremmer vekstevnen i norsk økonomi. I et slikt perspektiv er generasjonseierskifter i familiebedrifter en viktig faktor. Generasjonseierskifter medfører ofte store ekstra kostnader i form av arveavgift, noe som svekker bedriftenes økonomi og reduserer tryggheten til de ansatte i bedriften. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative budsjett ønsket å fjerne arveavgiften ved generasjonsskifter i familiebedriftene, dersom driften føres videre i minst 10 år. Samtidig vet dette medlem at mange små- og mellomstore bedrifter ønsker å ta inn lærlinger, men at det ofte blir for kostbart. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, der det ble foreslått å øke lærlingetilskuddet med 50 mill. kroner, slik at flere får læreplass og innpass i arbeidslivet.

Dette medlem mener at regjeringens budsjettforslag preges av manglende satsing på innovasjon og nyskaping. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å styrke Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA), såkornfondene og satsingen på forsknings- og utviklingskontrakter (OFU/IFU) med i alt 90 mill. kroner, samt øke bevilgningene til samferdsel med 786 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Kristelig Folkeparti styrker dessuten oppfølgingsarbeidet av sykefraværet i sitt alternative budsjett, og gir selvstendig næringsdrivende rett til sykepenger, omsorgspenger, samt pleie – og omsorgspenger ved graviditet og fødsel.

Dette medlem peker på at Norge nå har 900 millioner kubikkmeter med skog – dobbelt så mye som på 60-tallet. Allikevel avvirket det kun 11 millioner kubikkmeter skog i året, og mye av det som står igjen vil nå råtne. Dette medlem peker på at det er avgjørende å ha tilgang til ressursene for å få nytte av det store lageret av skog vi har. Det betyr at det må satses mer på infrastruktur og veier, dette gjelder blant annet skogsbilveger, kaier og jernbaneterminaler. Kristelig Folkeparti foreslår derfor, i sitt alternative budsjett, 25 mill. kroner til verdiskapingstiltak i skogbruket.

Dette medlem mener det må etableres en ny ordning for globalt ledende norske klynger: Global Centres of Expertise (GCE), samtidig som de eksisterende klyngeprogrammene Arena og NCE videreføres. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, der det foreslås å sette av 20 mill. kroner til etablering av Global Centres of Expertise.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i alternativt budsjett også foreslår å sette maksimalt

refusjonsberettiget lønn i nettolønnsordningen til innslagspunktet for toppskatt, samt begrense omfanget av ordningen til kun å omfatte sertifikatpliktige stillinger («kompetansemodellen»). Dette gir innsparring på 537 mill. kroner for 2012.

2.2.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9 presentert.

Tabellen viser budsjettforslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2012–2013) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)							
900		Nærings- og handelsdepartementet					
	1	Driftsutgifter	198 344	197 844 (-500)	178 510 (-19 834)	188 344 (-10 000)	198 344 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	44 845	44 345 (-500)	44 845 (0)	44 845 (0)	44 845 (0)
	23	Forenklingstiltak, kan overføres	0	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)	0 (0)
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	12 400	12 400 (0)	20 000 (+7 600)	17 400 (+5 000)	12 400 (0)
902		Justervesenet					
	1	Driftsutgifter	114 100	114 100 (0)	100 000 (-14 100)	114 100 (0)	114 100 (0)
903		Norsk akkreditering					
	1	Driftsutgifter	35 500	35 500 (0)	31 950 (-3 550)	35 500 (0)	35 500 (0)
904		Brønnøysundregistrene					
	1	Driftsutgifter	314 800	314 800 (0)	299 060 (-15 740)	314 800 (0)	314 800 (0)
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk					
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	1 600 000	1 600 000 (0)	1 663 000 (+63 000)	1 120 000 (-480 000)	1 063 000 (-537 000)
928		FoU-prosjekter i næringslivets regi					
	71	Tilskudd til ulønnet forskningsinnsats, kan overføres	0	0 (0)	40 000 (+40 000)	0 (0)	0 (0)
928		Skattefunn					
	71	Tilskudd til ulønnet forskningsinnsats	0	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)	0 (0)
929		Norsk Designråd					
	70	Tilskudd	38 000	38 000 (0)	19 000 (-19 000)	38 000 (0)	38 000 (0)
937		Svalbard Reiseliv AS					
	71	Tilskudd	2 100	2 100 (0)	4 000 (+1 900)	2 100 (0)	2 100 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
950		Forvaltning av statlig eierskap					
	21	Spesielle driftsutgifter	25 700	25 700 (0)	15 000 (-10 700)	18 700 (-7 000)	25 700 (0)
1550		Konkurransetilsynet					
	1	Driftsutgifter	85 998	85 998 (0)	89 998 (+4 000)	95 998 (+10 000)	85 998 (0)
2421		Innovasjon Norge					
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	233 200	233 200 (0)	233 200 (0)	473 200 (+240 000)	283 200 (+50 000)
	51	Så Kornfond for kapital til nyinvesteringer	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	20 000 (+20 000)
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	0	0 (0)	0 (0)	125 000 (+125 000)	0 (0)
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	338 500	338 500 (0)	288 000 (-50 500)	308 500 (-30 000)	338 500 (0)
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer	401 200	401 200 (0)	401 200 (0)	461 200 (+60 000)	426 200 (+25 000)
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	285 000	285 000 (0)	255 000 (-30 000)	300 000 (+15 000)	305 000 (+20 000)
	74	Oppstart program for styrket privat eierskap	0	0 (0)	0 (0)	20 000 (+20 000)	0 (0)
	74	Økt reiselivssatsing	0	0 (0)	30 000 (+30 000)	0 (0)	0 (0)
	76	Miljøteknologi	260 300	260 300 (0)	310 300 (+50 000)	285 300 (+25 000)	260 300 (0)
		Sum utgifter	6 597 948	6 596 948 (-1 000)	6 641 024 (+43 076)	6 610 948 (+13 000)	6 175 948 (-422 000)
Inntekter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)							
3904		Brønnøysundregistrene					
	1	Gebyrinntekter	468 000	468 000 (0)	468 000 (0)	438 000 (-30 000)	468 000 (0)
3910		Sjøfartsdirektoratet					
	2	Maritime personellsertifikater	12 000	12 000 (0)	12 000 (0)	0 (-12 000)	12 000 (0)
		Sum inntekter	2 130 637	2 130 637 (0)	2 130 637 (0)	2 088 637 (-42 000)	2 130 637 (0)
		Sum netto	4 467 311	4 466 311 (-1 000)	4 510 387 (+43 076)	4 522 311 (+55 000)	4 045 311 (-422 000)

2.3 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i Prop. 1 S (2012–2013) hvor ikke annet fremgår av merknadene under de enkelte kapitler.

2.3.1 Kap. 900 og kap. 3900 Nærings- og handelsdepartementet

Det foreslås bevilget kr 299 639 000 på kap. 900 og kr 145 000 på kap. 3900.

Komiteen viser til de respektive fraksjoners generelle merknader under kapittel 2.3.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil vise til den bekymring mange i næringslivet nå viser knyttet til den nedgangen vi nå ser i antallet industriarbeidsplasser. Dette skjer som en konsekvens av manglende lønnsomhet ved å produsere i Norge sett i forhold til det det vil koste å produsere i en del andre land som har betydelig lavere arbeidskostnader enn vi har i Norge. Et slikt skille vil det alltid være mellom norske arbeidskostnader og de aller fleste andre land grunnet vår velferdsoppbygging og høye levestandard. Det man i Norge imidlertid kan konkurrere på, er de naturgitte fordelene vi har knyttet til olje- og gassområdet, vannkraft og en relativt høyt utdannet befolkning. Det handler med andre ord om å kunne utnytte de fortrinn man måtte ha på en best mulig måte. Disse medlemmer er av den mening at dersom vi skal forhindre en ytterligere nedbygging av norsk industri må man sørge for å legge forholdene bedre til rette for norsk næringsliv enn det som er tilfelle i dag. Det dreier seg om å forbedre Skattefunn-ordningen og BIA (Brukerstyrt InnovasjonsArena) slik at bedriftene kan drive en utstrakt forskning og utvikling innen egen bedrift, for derigjennom å kunne forbedre sine produkter og produksjonsprosesser for bedre å kunne møte fremtiden. Det er på de teknologiske løsningene og effektive produksjonsprosesser vi kan konkurrere med lavkostland, ikke på lønninger. Man må videre fjerne formuesskatten på arbeidende kapital slik at en viser at man ønsker å satse på det lokale og norske eierskapet i et lengre perspektiv der en ikke blir straffet dersom man er norsk eier, kontra utlendinger som ikke betaler formuesskatt. Vi ser dessverre også svært ulike signaler fra regjeringen når det gjelder det å kunne ta i bruk norsk gass i Norge. Det er i den forbindelse grunn til å vise til det manglende engasjement for å legge forholdene til rette for Alcoa i Finnmark. Vi ser også nå meget faretruende signaler knyttet til at den finanskrise vi ser i Europa etter all sannsynlighet på en eller annen måte også vil ramme norske bedrifter. Disse medlemmer mener det er på høy tid å diskutere rammevilkårene for norsk industri i fremtiden i et bredere perspektiv enn det vi gjør gjennom å behandle enkelt saker. Det er heller ikke holdbart at en i stedet for å legge forholdene til rette i forkant før en eventuell krise oppstår, i stedet velger å komme med såkalte redningspakker i ettertid.

Disse medlemmer har gitt sin tilslutning til disse pakkene som har vært fremmet da dette har vært helt nødvendig, og tror nok at dette også vil bli nødvendig i fremtiden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at tiden nå er inne for å ta en bredere

diskusjon i Stortinget om fremtidens rammevilkår for norsk industri og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en egen stortingsmelding om industripolitikken og industriens rammevilkår i fremtiden i løpet av 2013.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at regjeringen med fordel kunne stilt enda klarere og sterkere forventninger til selskaper der staten er dominerende eier.

Dette medlem mener det er nødvendig å rette et kritisk søkelys på de statlig eide selskapene når det gjelder utøvelsen av samfunnsansvar og miljøhensyn. Dette medlem mener at regjeringen ikke utnytter det rommet som lovverket gir til aktiv eierstyring av heleide og deleide statlige selskaper. Dette medlem forventer at selskaper der staten er hel- eller deleier, skal pålegges rapporteringskrav som går ut over de lovpålagte. Dette for på den måten å forplikte selskapene til å prioritere arbeidet med samfunnsansvar og miljøhensyn enda sterkere.

Dette medlem viser til at oljesandutvinning er den mest klimaintensive måten å utvinne olje på, og CO₂-utslippene er vesentlig høyere enn fra offshore oljeproduksjon på norsk sokkel. Dette medlem etterlyser en sterkere vektlegging av samfunnsansvar i Statoil, og signaler om at selskapet er på vei ut av oljesand.

Dette medlem mener det er galt at Norges største energiselskap, som har den norske stat som majoritetsaksjonær, satser tungt på å utvinne olje fra oljesand. Kristelig Folkeparti har derfor to ganger fremmet forslag i Stortinget om at staten som majoritetsaksjonær bør bruke sin innflytelse i Statoils styrende organer til å sørge for at selskapet trekker seg ut av oljesand-aktiviteter i Canada.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 198 344 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at regjeringens prioriterte oppgave skal være å forenkle og redusere den statlige skjemabelastningen for næringslivet. Disse medlemmer forutsetter at administrative rasjonaliserings- og forenklingstiltak vil gi budsjettmessige effektiviseringsgevinster.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med

kr 19 834 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er rom for effektivisering av offentlig administrasjon og viser derfor til Høyres alternative statsbudsjett for 2012, slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013), der Høyre foreslo å redusere bevilgningen til denne posten med 10 mill. kroner.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER
(KAN OVERFØRES)

Det foreslås bevilget kr 44 845 000 på post 21.

POST 23 (NY) FORENKLINGSTILTAK
(KAN OVERFØRES)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, noterer seg med tilfredshet at regjeringen er i rute med å nå målet om å redusere næringslivets administrative kostnader som følge av lovpålagte krav med 10 mrd. kroner, innen utgangen av 2015. Flere viktige forenklingstiltak er gjennomført eller vedtatt, og samlet sett nærmer besparelsene for næringslivet seg nå 3 mrd. kroner.

Flertallet viser til at revisjonsplikten for småbedrifter er fjernet, kravet til aksjekapital for små og mellomstore selskap er redusert, og det er innført krav om elektronisk faktura. I tillegg er flere viktige forenklingstiltak under gjennomføring, som Elektronisk Dialog med Arbeidsgiver (EDAG), E-skattkort, og Digitalisert bedriftsetablering gjennom Altinn.no. Flertallet viser til at det også er foreslått endringer i aksjeloven, verdipapirhandelloven, regnskapsloven, bokføringsloven, samt endringer gjennom samordning og forenkling av sentrale skjema i Altinn for innberetning av lønn, regnskaps- og statistikkrapportering.

Flertallet viser til behovet for å styrke den elektroniske kommunikasjonen mellom myndigheter og bedrifter, og mener Altinn i et slikt tilfelle er ett av de viktigste tiltakene. Flertallet ser det som svært viktig at Altinn skal tilby stabile og robuste løsninger, og ser det som positivt at regjeringen foreslår å bevilge 100 mill. kroner ekstra til Altinn i statsbudsjettet for 2013. Flertallet mener dette er en viktig satsing fra regjeringens side slik at Altinn kan forbedres som forenklingsredskap.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at arbeidet med forenkling er viktig for å bedre rammevilkårene for næringslivet generelt, og spesielt for små og mellomstore bedrifter. Redusert skjemavelde og regelforenkling vil medføre reduserte administrative utgifter for næringsdrivende

knyttet til rapportering etc. som igjen kan medføre økt fokus på innovasjon og videreutvikling av forretningsidé, produkter og tjenester.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å gjeninnføre posten og bevilge kr 10 000 000 til forenklingstiltak.

POST 73 UNGT ENTREPRENØRSKAP
(KAN OVERFØRES)

Det foreslås bevilget kr 12 400 000 på post 73.

Ungt Entreprenørskap er en selvstendig medlemsorganisasjon med en sentral administrasjon og lokalavdelinger med egne styrever og daglige ledere i samtlige av landets fylker. Organisasjonen arbeider aktivt sammen med skoler og utdanningsinstitusjoner for å bidra til at alle elever og studenter på samtlige utdanningstrinn får et tilbud om entreprenørskapsutdanning.

Komiteen mener at Ungt Entreprenørskap gjør et viktig arbeid for å gi skoler og elever en større innsikt i muligheter og utfordringer med etablering og utvikling av næringsvirksomhet, og vil videreutvikle dette arbeidet.

Komiteen viser til at samarbeidet mellom Ungt Entreprenørskap og skolene gir gode resultater og stimulerer mange til et fremtidig liv i norsk næringsliv.

Komiteen merker seg at formålet med det statlige tilskuddet til Ungt Entreprenørskap er å bidra til at flere skoler og unge benytter utdanningstilbud innen entreprenørskap, og at økt oppmerksomhet om entreprenørskap i utdanningen skal styrke kulturen for entreprenørskap, noe som på sikt kan bidra til nyskaping og vekst innenfor både nye og etablerte virksomheter.

Komiteen ser på dette som svært positivt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at det foreslås å bevilge 12,4 mill. kroner til Ungt Entreprenørskap på NHD sitt budsjett for neste år, og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti registrerer imidlertid at både forskrifter og signaler fra regjeringen nå reduserer bevilgninger og handlingsrom for Ungt Entreprenørskaps virksomhet.

Disse medlemmer viser til at samarbeidet mellom Ungt Entreprenørskap og skolene gir gode resultater i form av økt interesse for næringsliv og gründervirksomhet hos unge mennesker, noe som er svært viktig for norsk næringsliv og verdiskaping på sikt.

Disse medlemmer viser til behovet for en tettere kobling mellom skole og arbeidsliv. Ungt Entreprenørskap bidrar til dette og øker elevenes kunnskap om utfordringene og mulighetene ved å starte egen bedrift.

Disse medlemmer ønsker derfor å styrke satsingen på Ungt Entreprenørskap og foreslo i sitt alternative budsjett å øke bevilgningen med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at mange skoler gjør en god innsats for å styrke satsingen på Ungt Entreprenørskap. Det er også viktig med gode og engasjerte lærere i faget. Det er også en fordel at entreprenørskapslærere har erfaring fra næringsliv og/eller gründeraktivitet, fordi det kan skape et større engasjement i skolesammenheng. Disse medlemmer viser for eksempel til programfaget «Entreprenørskap» ved Stranda videregående skule i Møre og Romsdal. Gjennom programfaget entreprenørskap får elevene en smak av både det lokale, regionale og internasjonale næringslivet. Det samarbeides tett med det lokale næringslivet på Stranda og omegn, og det avholdes flere ganger i semesteret såkalte «cases», hvor representanter fra lokale bedrifter kommer inn og presenterer reelle problemstillinger som elevene skal jobbe med. Internasjonale bedrifter som Google og Facebook er også en del av undervisningen. Programmet har som mål å starte opp minst tre ungdomsbedrifter i året fra klassen. På EU Innovation Scoreboard ligger Norge under gjennomsnittet når vi sammenlignes med resten av Europa. Norge rangeres der på 17. plass, som en «moderat innovatør». Øverst på rankingen finner vi Sveits, før Sverige kommer på andreplass og Danmark på tredje. I fjor var det 195 500 elever på videregående skoler her til lands. Totalt sett var det hele 95 500 elever på studiespesialisering i 2011, altså nesten halvparten av alle elever på videregående. Halvparten av videregående-elevne får altså lite direkte kontakt med yrkeslivet i løpet av skolegangen. Det kan Ungt Entreprenørskap bidra til å endre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å styrke posten med kr 7 600 000 ut over regjeringens forslag til budsjett.

2.3.2 *Kap. 901 og kap. 3901 Styret for det industrielle rettsvern*

Det foreslås bevilget kr 235 400 000 på kap. 901 post 1 og kr 56 500 000 på kap. 3901.

Komiteen viser til at styret for det industrielle rettsvern (Patentstyret) forvalter regelverkene for patent, varemerke og design og er det nasjonale kompetansesenteret for industrielle rettigheter. Patentstyret er lokalisert i Oslo og disponerte 251 årsverk per 1. mars 2012, mot 245 per 1. mars 2011.

Komiteen merker seg at overordnet mål for Patentstyret er å bidra til å styrke konkurranse- og innovasjonsevnen i norsk næringsliv og bidra til å sikre at norsk næringsliv tjener på egen nyskaping, strategisk markedsføring og design. Patentstyret skal prioritere små og mellomstore bedrifter. Det er for 2013 fastsatt to hovedmål for etaten: Patentstyret skal behandle søknader om industrielle rettigheter med riktig kvalitet og behandlingstid, og bidra til å øke kunnskapen om industrielle rettigheter i Norge.

Komiteen registrerer at det er et mål at Patentstyrets utgifter og inntekter for inntektsgivende aktiviteter skal gå i balanse over tid. Det legges opp til at gebyr- og avgiftssatsene framover justeres jevnlig for å bidra til dette.

Komiteen mener det er viktig å finne et riktig nivå på disse samtidig som hensiktsmessige rammevilkår for ikke-inntektsgivende aktiviteter sikres. Gebyr- og avgiftssatsene ble sist justert med virkning fra 1. januar 2011.

Komiteen viser til at Patentstyret på sitt område skal fortsette utviklingen av etatens tjenester for å bidra til at Norge er i front internasjonalt på å levere digitale offentlige tjenester til innbyggere og næringsliv.

Komiteen viser også til at ny lov om Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettigheter ble vedtatt og sanksjonert i Stortinget 12. juni 2012. Bakgrunnen var et generelt behov for revisjon og modernisering av den gjeldende loven fra 1910. Den nye loven regulerer organiseringen av saksbehandlingen i Patentstyret.

2.3.3 *Kap. 902 og kap. 3902 Justervesenet*

Det foreslås bevilget kr 116 400 000 på kap. 902 og kr 79 400 000 på kap. 3902.

Komiteen registrerer at Justervesenet har ansvaret for at Norge har en måleteknisk infrastruktur som både har nasjonal og internasjonal tillit. Det overordnede formålet for Justervesenet er å sikre tillit til norske målinger og måleresultater.

Komiteen viser til at etaten yter bistand innen kvalitetssikring og måleteknikk og er et kompetansesenter for næringslivet og statlige og kommunale

myndigheter. Pålitelige og sporbare målinger knyttet til kjøp og salg har stor betydning for å sikre konkurransevilkår i næringslivet og sikre forbrukerrettigheter.

Komiteen registrerer at Justervesenet disponerte 89 årsverk per 1. mars 2012, en økning på 4 fra året før. Etaten har hovedkontor på Kjeller i Akershus og har i tillegg fem distriktskontorer; i Tromsø, Trondheim, Bergen, Stavanger og på Kjeller.

Komiteen viser til at Justervesenet i 2013 skal sette i gang nye utredninger på prioriterte områder og videreføre de utredningene som allerede er igangsatt eller slutført. Videre skal etaten bidra til en forsvarlig og målrettet utvikling av nasjonalt og internasjonalt regelverk på måleteknikkområdet.

Komiteen registrerer at Justervesenets tilsyn i 2011 i det alt vesentlige er gjennomført som periodiske kontroller. Justervesenets tilsynsvirksomhet dekker i hovedsak tre kategorier måleinstrumenter: bensinpumper, butikkvekter og automatiske vekter.

Komiteen registrerer at utgifter til lovpålagt tilsynsvirksomhet og laboratorievirksomhet belastes kundene gjennom gebyrer. Etaten har også inntekter fra informasjons- og forskningsvirksomhet.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 145 000 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet forutsetter at administrative rasjonaliserings- og forenklingstiltak vil gi budsjettmessige effektiviseringsgevinster.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 14 100 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

2.3.4 *Kap. 903 og kap. 3903 Norsk akkreditering*

Det foreslås bevilget kr 35 500 000 på kap. 903 post 1 og kr 28 400 000 på kap. 3903.

Komiteen viser til at Norsk Akkreditering forvalter den norske akkrediteringsordningen, og at Norsk Akkreditering har som målsetting å dekke offentlige og private virksomheters behov for å dokumentere kvalitet og dermed sikre tillit til deres varer og tjenester. Virksomhet knyttet til utføring av akkrediteringer, andre godkjenninger og relaterte aktiviteter dekkes gjennom gebyrer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet forutsetter at administrative rasjonaliserings- og forenklingstiltak vil gi budsjettmessige effektiviseringsgevinster.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 3 550 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

2.3.5 *Kap. 904 og kap. 3904 Brønnøysundregistrene*

Det foreslås bevilget kr 573 300 000 på kap. 904 og kr 553 000 000 på kap. 3904.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene består av en rekke forskjellige statlige elektroniske registre. Brønnøysundregistrene er tillagt en rekke nasjonale forvaltningsoppgaver knyttet til etableringskontroll, registrering og vedlikehold av data om bl.a. foretak og juridiske enheter. Samordning og forenkling av datautveksling mellom offentlig forvaltning og næringsliv og innenfor offentlig forvaltning er viktige oppgaver. Komiteen mener det er svært viktig kontinuerlig å holde fokus på en så rask saksbehandling som mulig generelt, og er positiv til oppgaveregisterets arbeid med forenkling- og samordningstiltak for å minske næringslivets oppgavebelastning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at Altinn er myndighetenes portal for elektronisk dialog med næringslivet. Flertallet er kjent med at en av hovedutfordringene fremover blir å oppgradere og fornye IKT-verktøyene både for registerdriften og for å gi brukerne gode, trygge elektroniske løsninger, og at dette vil kreve betydelige investeringer i årene fremover.

Flertallet har merket seg at leiekontrakten for Brønnøysundregistrenes lokaler utløper om få år, og at det er igangsatt et arbeid med å utrede fremtidige lokalbehov. Flertallet er derfor svært glad for at det kommer 20 mill. kroner til Statsbygg til utredninger og forprosjekt i budsjettet for 2013.

Flertallet viser til de tre definerte hovedmåla for Brønnøysundregistrene, der et av målene er at Brønnøysundregistrene skal være en tillitsskapende myndighetsutøver og datakilde.

Registrene skal yte god service, ha kort saksbehandlingstid og høy kvalitet på arbeidet, herunder et høyt sikkerhetsnivå. Flertallet har merket seg at registrene skal ha et kvalitetssikringssystem som sikrer informasjonskvaliteten i alle registrene, og at det skal være årlige brukerundersøkelser.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at det er

gjennomført en rekke tiltak fra regjeringens side for å stimulere til økt elektronisk innrapportering, og at andelen elektronisk innrapportering er økende.

Dette flertallet er også tilfreds med at registrene i hovedsak er i mål vedrørende saksbehandlingstid, med et akseptert avvik på Løsøreregistret som skyldes økt saksmengde på 50 000 flere tinglysninger enn måltallet.

Dette flertallet har også merket seg at forenklingarbeidet til regjeringen gir resultat og at dette gjenspeiler seg i svarene fra brukerundersøkelsen der 84 pst. av bedriftene svarte at de bruker mindre tid på offentlige skjemaer pga. Altinn.

Målsetning nr. to er at registrene skal bidra til å gjøre næringslivets samhandling med norsk forvaltning enklere. Dette flertallet har merket seg at den nye Altinn-løsningen representerer en forbedret plattform og infrastruktur for offentlige virksomheter til å utvikle flere og bedre elektroniske tjenester overfor næringslivet. Dette flertallet er enig i at regjeringen i satsingen her både bidrar i forenklingarbeidet, og er med på å styrke norsk næringslivs konkurransevne.

Dette flertallet er fornøgd med de iverksatte risikoreduserende tiltakene og støtter at videreutviklingen av Altinn skal være mindre versjoner, fra og med Altinn versjon 2.0, og at det legges opp til to til tre årlige versjoner.

Dette flertallet er kjent med at oppgaverregisterets arbeid har vist at de store samordnings- og forenklingspotensialene ligger på områdene grunn-data, regnskapsdata og lønns- og personaldata, og er svært glad for at dette arbeidet blir prioritert også i 2013. Dette flertallet vil peke på viktigheten av at regjeringen bruker midler til ytterligere stabilisering av Altinn-plattformen, og støtter de foreslåtte bevilgningene til registrene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil peke på at Altinn er et viktig verktøy i forenklingarbeidet. Komiteen vil videre peke på at det er viktig at utviklingen av tjenester i Altinn også sørger for et mangfold i leverandørleddet. Disse medlemmer vil understreke at det haster å innføre Altinn II, spesielt fordi det er viktig for forenklingarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener gebyrene ved bruk av Brønnøysundregistrene bør reduseres fordi det representerer en reell reduksjon av næringslivets administrative kostnader. Det foreslås derfor et kutt i gebyrinntektene på 40 mill. kroner i 2013.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 314 800 000 på post 1.

Komiteen forutsetter at administrative rasjonaliserings-, forenkling- og effektiviseringstiltak vil gi budsjettmessige effektivitetsgevinster.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 15 740 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen tilpasse gebyrinntektene til driften av Brønnøysundregistrene ved å innarbeide nivået på gebyrene i tråd med selvfinansieringsprinsippet i løpet av 2013.»

POST 22 FORVALTNING AV ALTINN-LØSNINGEN, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 258 500 000 på post 22.

Komiteen forutsetter at midlene bevilget til Altinn-løsningen brukes mest mulig effektiv for å skape en fullverdig og brukervennlig digital tjeneste, der et mangfold av leverandører får anledning til å bidra til tekniske løsninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti registrerer at det i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2013 legges opp til å bevilge 100 mill. kroner til arbeidet med ytterligere stabilisering av Altinn-plattformen. Disse medlemmer viser til at vi de siste år har opplevd nedetid på nettsjeneren grunnet for liten kapasitet i forhold til pågang. De største utslagene har vært rundt utleggelsene av selvangivelser for privatpersoner samt i perioder rundt tidsfrist for innlevering av selvangivelser. I inneværende år registrerte disse medlemmer nettsjenerens utfordringer knyttet til personvern da enkeltes personopplysninger ble liggende åpne for offentligheten. Disse medlemmer er opptatt av at Altinn II-løsningen skal ha kapasitet til å kunne ta unna løpende pågang samt være kvalitetssikret mot at personopplysninger ikke skal komme på avveie.

2.3.6 *Kap. 905 og kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse*

Det foreslås bevilget kr 258 600 000 på kap. 905 og kr 73 800 000 på kap. 3905.

Regjeringa foreslår å løyve 258,6 mill. kroner på denne budsjettposten for 2013. Det er ein auke på 18,1 mill. kroner frå saldert budsjett for 2012.

Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) skal med sin fagkunnskap bidra til langsiktig verdiskaping frå ressursar av industrimineralar, metall, naturstein, grus, pukk, energimineraler, grunnvatn og grunnvarme.

Komiteen merker seg at det fireårige programmet (2011–2015) med geofysiske målingar frå fly og helikopter i Nord-Noreg er foreslått vidareført innfor ei årleg ramme på 25 mill. kroner. Programmet inngår i satsinga «Nye byggesteinar i nord». Komiteen merker seg vidare at det er foreslått 10 mill. kroner slik at NGU i 2013 også kan starte kartlegging av mineralressursar i Sør-Noreg. Komiteen konstaterer at dette er kartlegging som er viktig for framtidig verdiskaping innan mineralnæringa her i landet.

NGU skal medverke til auka bruk av geofysiske kunnskap i arealplanlegging og utbygging. Komiteen merker seg at NGU i samarbeid med Havforskningsinstituttet og Statens kartverk skal vidareføre MAREANO-programmet. Hovudvekta blir lagt på havbotnkart og kart over forureining. NGU skal også bidra til å utvikle marine grunnkart for kystsona. Vidare skal NGU mellom anna medverke til å sikre grunndata for tunelldrift og medverke med kunnskap om spreining av miljøgifter.

Komiteen konstaterer at NGU har ei rekke viktige oppgåver knytt til innsamling, lagring og bruk av geologiske data, inkludert å gjere data tilgjengelege på Internett.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er lite imponerte over kartleggingsgraden av geologien i Fastlands-Norge. Mens våre naboland Sverige og Finland ligger på 90 og 100 pst., har Norge så vidt passert en kartleggingsgrad på ca. 20 pst. Disse medlemmer skulle gjerne sett at denne fremdriften hadde blitt intensivert.

Disse medlemmer mener at også Svalbard bør inkluderes i kartleggingsprosjektet i Nord-Norge. Disse medlemmer er av den formening at det i utvidelsen av det pågående kartleggingsprosjektet bør utarbeides plan for kartlegging for mineralforekomster på norsk kontinentalsokkel.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av arbeidet som gjøres av NGU. Mineralnæringen har fremtiden foran seg og kan legge til rette for verdiskaping i hele landet. Det er derfor viktig å frembringe kunnskap om de faktiske geologiske forholdene.

2.3.7 Kap. 906 og kap. 3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Det foreslås bevilget kr 30 400 000 på kap. 906 og kr 700 000 på kap. 3906.

Komiteen har merket seg, og støtter, at Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) sin virksomhetsidé er å arbeide for at Norges mineralske ressurser skal forvaltes og utnyttes til beste for samfunnet.

Komiteen viser til at bevilgning til virksomheten på Svalbard gis over eget budsjettkapittel i Svalbardbudsjettet.

Komiteen har videre merket seg at Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven), som trådte i kraft 1. januar 2010, har betydelige konsekvenser for DMFs arbeidsoppgaver, som nå er pålagt flere oppgaver og som derfor nå styrkes både når det gjelder antall stillinger og kompetanse.

Komiteen har for øvrig merket seg evalueringen av DMF som er gjennomført av konsulentselskapet PwC, og som konkluderer med at dagens kompetanse og kapasitet ikke er dekkende for pålagte oppgaver og krav til måloppnåelse, og at DMFs organisasjon, styring og organisering kunne vært mer hensiktsmessig innrettet. Komiteen understreker betydningen av den forsterking av direktoratet som nå foreslås, og støtter dette.

Komiteen merker seg at DMF aktivt arbeider med effektivisering og forenkling av arbeidsoppgaver, samt å tilpasse organisasjonen best mulig til de nye oppgavene etter mineralloven.

Komiteen har videre merket seg at det som følge av endringene i direktoratets arbeidsoppgaver er fastsatt nye hovedmål for etaten for 2013:

- Sørge for forsvarlig forvaltning av mineralressurser
- Redusere miljømessige konsekvenser av mineraluttak
- Sørge for forsvarlig sikringstiltak og gjennomføring av tilsynsvirksomhet
- Styrke kommunikasjon og brukerorientering
- Sørge for forsvarlig og bærekraftig forvaltning av mineralressurser på Svalbard

Komiteen er enig i disse hovedmålene og understreker at det er viktig at hvert enkelt mål får god måloppnåelse.

Komiteen har merket seg at det i 2011 har vært en svært stor økning av søknader om undersøkelsesrett ved at det kom inn 2 313 søknader om undersøkelsestillatelser mot 235 i 2010 og 821 i 2009.

Når det gjelder å sørge for forsvarlig forvaltning av mineralressurser viser komiteen til departementets prioriteringer for 2013 og støtter disse.

Komiteen vil presisere den viktige næringen som bergindustrien er. Den bidrar til over 6 000 årsverk og dette er i all hovedsak distriktsarbeidsplasser. Næringen omsatte i 2011 for 12,4 mrd. kroner. Dette er en økning på 1,6 mrd. siden 2010. Verdien på allerede kjente mineralforekomster kan være opp mot 1 500 mrd. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Prop. 1 S fra Nærings- og handelsdepartementet (2012–2013), der det fremgår at regjeringen vil legge fram en mineralstrategi våren 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er kjent med at dette er en næring som kan være i konflikt med andre næringer, men mener dette er konflikter som kan løses til alles beste.

Disse medlemmer har ved flere anledninger etterlyst en egen strategi for mineralnæringen.

Disse medlemmer registrerer at det er en økende etterspørsel etter fagfolk innenfor næringen, men at det er få med relevant utdanning knyttet til feltet.

Disse medlemmer vil peke på at mineralnæringen har et stort potensial for verdiskaping i Norge. Det forutsetter imidlertid at regjeringen legger til rette for at næringen kan vokse og utvikle seg. Så langt har regjeringens innsats vært skuffende. Mens man venter på den varslede «mineralstrategien», taper mineralnæringen mye tid som kunne vært brukt til prospektering. Næringen har behov for tydelige signaler slik at man får lagt grunnlag for vekst.

Disse medlemmer mener mineralnæringen står overfor både store muligheter og utfordringer. Ressursgrunnlaget er godt, men det er behov for bedre og mer stabile rammevilkår. Det er politikere som må skape stabilitet i rammevilkårene. Disse medlemmer mener det er bekymringsfullt at Norge scorer lavt på politisk stabilitet i rammevilkår for mineralnæringen.

POST 30 SIKRING OG MILJØTILTAK, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 10 700 000 på post 30.

Komiteen har merket seg at DMF har fullmakt til å utføre oppgaver på vegne av departementet knyttet til forvaltning av de gruveeiendommer som er hjemfalt til staten.

Komiteen viser til at DMF skal kartlegge avrenning av tungmetaller og utføre tiltak for å forhindre avrenningen fra nedlagte gruver i samsvar med krav fra forurensningsmyndighetene. Komiteen viser til de pålegg som er gitt til DMF vedr.

Sulitjelma, Løkken og Follidal og forutsetter at disse områdene blir viet tilstrekkelig oppmerksomhet slik at en løsning på disse problemene blir funnet så raskt som overhode mulig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det er kartlagt malmreserver for 11 til 12 mrd. kroner i Sulitjelma i Fauske kommune. Nye Sulitjelma Gruver AS er klar til å investere 200 mill. kroner for å starte uttak av malmen, noe som vil gi ca. 40 arbeidsplasser direkte relatert til driften.

Etter at staten la ned sine kobbergruver i Sulitjelma, har det vært omfattende lekkasje av forurenset vann fra gruvene. Etter at gruvene ble fysisk stengt for flere år siden var det en reduksjon i den forurensete avrenningen. Denne avrenningen tok seg kraftig opp etter at gruvene ble fylt av forurenset vann for flere år siden, og er nå betydelig. Disse medlemmer er kjent med at kommunen har gjort flere forsøk på å få eieren (staten) til å rense det forurensete vassdraget, uten at dette har ført frem.

Ifølge Saltenposten den 29. november 2011 vil eierne av Nye Sulitjelma Gruver AS starte opp med uttak av malm snarest mulig, men gjør det klart at de ikke kan ta ansvar for den forurensningen som staten har ansvaret for. Statens manglende engasjement for opprydding av egen forurensning i Sulitjelma ser derfor ut til å stoppe etableringen av ny virksomhet, en virksomhet som vil kunne gi Sulitjelma-samfunnet en ny giv etter mange år med befolkningsreduksjon.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013, legge frem en kostnadsoversikt og en fremdriftsplan for å stoppe forurensningen fra de nedlagte gruvene i Sulitjelma slik at ny utvinning av malm kan starte.»

2.3.8 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Det foreslås bevilget kr 1 600 000 000 på kap. 909 post 73.

Komiteen viser til at tiltak for sysselsetting av sjøfolk ble innført slik den ligger i dag, i 2008. Den ble etablert for å sikre maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk.

Komiteen viser videre til at dette er et viktig bidrag til at norske rederier gis konkurransedyktige rammevilkår i forhold til vilkårene i andre land. Komiteen viser til at ordningen innebærer at rederier som er innenfor ordningen mottar refusjon tilsvarende summen av innbetalt inntektsskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift, begrenset oppad til 198 000 kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at da regjeringen tok over i 2005, overtok den et uforutsigbart kaos i den maritime politikken. Regjeringen vedtok å lage en egen strategi for maritim politikk, der blant annet rederiskatteordningen og tilskuddsordningen for sjøfolk, var viktige tiltak sammen med en rekke andre.

Flertallet viser til at det med dagens regjering har vært en forutsigbarhet overfor næringen, og er svært opptatt av at denne ordningen også videreføres.

Flertallet viser til at det er mange positive tilbakemeldinger fra hele næringen, og kan konkret si at antall skip som inngår i den norske rederiskatteordningen stiger kraftig. I løpet av de fire siste årene har flåten økt med vel 64 pst. og nærmer seg nå 1 100 skip. Det viser en god utvikling. Flertallet viser til at med disse grepene er en negativ trend snudd.

Flertallet merker seg at regjeringens aktive maritime politikk virker godt og gir effekt. Stø kurs er en politisk plattform, for en offensiv nasjonal satsing og stabile rammevilkår for den maritime næringen. Flertallet viser til egen tiltakspakke for verfts- og utstyersindustrien, som inneholdt konkrete tiltak som virket raskt. Flertallet ser klart behov for en offensiv politikk for å legge forutsigbarhet i bunn kombinert med gode tiltak underveis, tilpasset den situasjonen næringen står i.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti understreker at Norge har en lang og stolt tradisjon som skipsfartsnasjon. Denne tradisjonen holdes i hevd den dag i dag. Den norske maritime klyngen inneholder hele verdikjeden, og slik må det være også i fremtiden.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at den forrige borgerlige regjeringen la et godt fundament for Norges maritime politikk gjennom Meld. St. 31 (2003–2004) Vilje til vekst.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil også understreke at den rød-grønne regjeringen forsøkte å avskaffe rederiskatteordningen. I Høyesterett gikk regjeringen på et nederlag og endringen ble stoppet. I en verden med flyttbar kapital og i en bransje der realkapitalen har perfekt mobilitet, blir rederiskatteordningen en av forutsetningene for å beholde en helhetlig maritim klynge i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at regjeringen i forslaget til budsjett for 2013 velger å videreføre gjel-

dende ordning knyttet til tiltak for sysselsetting av sjøfolk etter de samme kriterier som er gjeldende for inneværende år. Dette medfører at de rederier som er innenfor ordningen mottar refusjon tilsvarende summen av innbetalt inntektsskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift, begrenset oppad til 198 000 kroner. Ordningen forvaltes av Sjøfartsdirektoratet på grunnlag av forskrift om forvaltning av tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, veiledninger fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet og brev med nærmere presisering om rapporteringsrutiner og maler. Dette fremkommer av proposisjonen. I forslaget til budsjett for 2013 foreslås det å avsette 1 600 mill. kroner til dette formålet. Dette er det samme beløpet i kroner som en foreslo i budsjettet for 2012. Dersom en tar med den årlige lønns- og prisveksten i samfunnet vil dette innebære en reell nedgang i bevilgningen til sysselsettingen av sjøfolk. Regjeringen skriver selv i proposisjonen at grunnen til dette er at man ønsker å begrense veksten innenfor dette området.

Disse medlemmer vil videre påpeke at de rederier som er en del av ordningen også må delta i tiltak for opplæring av sjøfolk. Dette innebærer at alle rederier må betale inn et beløp per ansatt til et kompetansefond under Stiftelsen Norsk Maritim Kompetanse. Det beløp som betales inn er 500 kroner per ansatt. Disse midlene fordeles til flere formål som er redegjort for i proposisjonen. Regjeringen skriver selv i budsjettproposisjonen at de legger til grunn at ca. 11 000 sjøfolk vil omfattes av ordningen i 2013. Det er dette som danner grunnlaget for bevilgningen på 1 600 mill. kroner. Det knytter seg stor usikkerhet til bevilgningens størrelse hva gjelder tiltak for sysselsetting av sjøfolk, da dette vil være avhengig av både lønnsutviklingen for sjøfolkene og ikke minst det antallet sjøfolk som blir omfattet av ordningen. Disse medlemmer vil bemerke at det refusjonstaket som ligger til grunn for ordningen og som er satt til 198 000 kroner per sysselsatt, ikke har vært regulert siden innføringen av denne begrensningen – gjeldende fra 1. juli 2008, jf. St.prp. nr. 59 (2007–2008). Dette ble av flertallet gjennomført for å begrense ytterligere vekst for de samlede utgifter under refusjonsordningen. Disse medlemmer vil vise til at refusjonsordningen er svært viktig for de rederiene dette gjelder all den tid disse opererer i et internasjonalt marked der mange av de land vi konkurrerer med har betydelig bedre ordninger enn det vi nå har i Norge. Mens man fra norsk side har valgt denne ordningen med en refusjonsordning begrenset oppad til 198 000 kroner, har flere av de land vi konkurrerer med valgt en modell med en ren nettolønnsordning. Dette innebærer selvfølgelig at så lenge vi fra norsk side har et refusjonstak begrenset oppad til 198 000 kroner, og som ikke har vært justert siden 2008, mens andre opererer med en ren nettolønnsordning, medfø-

rer dette tapte konkurransekraft for de norske rederiene.

Disse medlemmer mener det nå må iverksettes et arbeid som har som siktemål å lovfeste en fullverdig nettolønnsordning for sjøfolk slik at en er sikret en bedre konkurransevne overfor de land vi konkurrerer med og samtidig gir næringen større forutsigbarhet og ikke minst sikkerhet for at en får refundert de faktiske utgiftene en har, på lik linje med våre konkurrenter. Inntil man får vedtatt en lovfestet fullverdig nettolønnsordning for norske sjøfolk må man sørge for at det refusjonstaket som i dag gjelder innenfor dette feltet blir lønns- og prisjustert slik at en opprettholder det faktiske nivået en hadde på ikrafttredelsestidspunktet 1. juli 2008.

Disse medlemmer er av den mening at det bør jobbes internasjonalt for å avskaffe denne formen for næringsubsidier. Inntil det kan oppnås enighet på dette området bør imidlertid også Norge ha en ordning som er konkurransedyktig av hensyn til sysselsetting av norske sjøfolk. Disse medlemmer vil i den sammenheng vise til representantforslag Dokument 8:9 S (2011–2012) fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om en lovfestet, fullverdig nettolønnsordning for sjøfolk. Dette forslaget ble i forbindelse med stortingsbehandlingen ikke vedtatt. Disse medlemmer vil likevel be regjeringen i løpet av vårsesjonen 2013 legge frem forslag om en lovfestet, fullverdig nettolønnsordning for norske sjøfolk som faller inn under kriteriene for dagens refusjonstak ordning på 198 000 kroner.

Disse medlemmer ber videre regjeringen i forbindelse med fremleggelsen av revidert budsjett for 2013 legge frem forslag om en justering av refusjonstaket slik at dette blir justert i samsvar med den lønns- og prisveksten som har funnet sted da til og med lønnsoppkjørene våren 2013, frem til at en eventuell nettolønnsordning er kommet endelig på plass.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av vårsesjonen 2013 legge frem forslag om en lovfestet, fullverdig nettolønnsordning gjeldende for de som oppfyller dagens kriterier for å bli omfattet av refusjonstaket på 198 000 kroner.»

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med fremleggelsen av revidert budsjett for 2013 legge frem forslag om en justering av refusjonstaket knyttet til sysselsetting av sjøfolk slik at dette tar høyde for lønns- og prisveksten fra og med innføringen 1. juli 2008 og frem til og med lønnsoppkjørene våren 2013.»

Frem til en lovfestet fullverdig nettolønnsordning er på plass, vil disse medlemmer at dagens refusjonsordning skal lønns- og inflasjonsjusteres i forhold til det maksimaltak for refusjon som ble fastsatt fra og med 1. januar 2008.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å øke posten med kr 63 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig å opprettholde kompetansen hos norske sjøfolk og vil at ordningen skal eksistere. Det er imidlertid viktig å understreke at den har en konkurransevridende effekt i forhold til andre næringer, best uttrykt ved sammenligning med fiskerinæringen. Det er foreslått brukt 1 600 mill. kroner til ordningen for 2012 og regjeringen foreslår som tidligere en begrensning av de enkelte støttebeløp. Faktisk bevilget beløp havner vanligvis lavere. I 2011 ble det budsjettert med utbetalinger på 1 600 mill. kroner, men faktisk utbetalt rundt 1,49 mrd. kroner. Disse medlemmer mener det er behov for en ordning som gir sysselsetting av norske sjøfolk, videreutvikling av den maritime klyngen og større incentiver for kompetanseutvikling. For samlet å kunne oppnå dette, er det klart behov for en omlegging av dagens ordninger. Disse medlemmer viser også til at de norske skipsregistrene spiller en viktig rolle i forhold til antallet norske sjøfolk på norske båter og viser til at Høyre og Kristelig Folkeparti tidligere har fremmet forslag til endringer i områdebegrensningene for NIS-registret – endringer som burde vært nærmere vurdert i sammenheng med mer fleksible regler.

Disse medlemmer mener konkurransekraften til norsk skipsfart bør styrkes, og at vi må styrke Norges attraktivitet som vertsland for maritim aktivitet. Derfor bør det arbeides med å styrke attraktiviteten til norske registre. Det bør innføres en nettolønnsordning i NIS-registeret, og fartsområdebegrensningene bør gradvis mykes opp. Det vises for øvrig til Dokument 8:59 S (2009–2010), der det ble foreslått å gjøre Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) mer attraktivt og konkurransedyktig. Disse medlemmer mener også at det må jobbes internasjonalt for å redusere omfanget av næringsspesifikke tiltak som nettolønnsordningen er et eksempel på.

Disse medlemmer mener det totale tilskuddsbeløp kan reduseres ved innføring av en endret modell som ivaretar norske sjøfolks kompetanse. Disse medlemmer viser til at de norske skipsregistrene også spiller en viktig rolle i forhold til antallet norske sjøfolk på norske båter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti i alternativt budsjett også foreslår å sette maksimalt refusjonsberettiget lønn i nettolønnsordningen til innslagspunktet for toppskatt, samt begrense omfanget av ordningen til kun å omfatte sertifikatpliktige stillinger («kompetansemodellen»). Dette gir innsparinger på 537 mill. kroner for 2012.

2.3.9 Kap. 928 (Nytt) Skattefunn

POST 71

Komiteen viser til at Skattefunn er ei ordning som gir frådrag for kostnader til forskning og utvikling i næringslivet. Formålet er å auke FoU-investeringane i næringslivet. Innovasjon Norge bistår føretaka i søknadsprosessen, Forskningsrådet har ansvar for å godkjenne prosjektsøknadene FoU-innhald, mens skattemyndighetene godkjenner endelege prosjektkostnader og berekner støttebeløpet ved skatteavrekninga.

Komiteen viser til at Skattefunn er ei rettighetsbasert ordning som gjer frådrag i skatt for ein del av godkjente FoU-kostnader. Både kostnader knytt til eigenutført FoU og kjøp av FoU-tenester frå godkjente FoU-institusjonar er omfatta.

Komiteen viser til at Statistisk sentralbyrå (SSB) har evaluert Skattefunn-ordningen, og avleverte sluttrapport i januar 2008. Evalueringen viser blant annet at for hver krone som gis under Skattefunn, øker FoU-innsatsen i bedriftene med det dobbelte, at verdiskaping og innovasjon har økt i perioden Skattefunn har eksistert, og at mange bedrifter som ikke hadde noen FoU-aktivitet, nå er stimulert til å starte et langsiktig arbeid.

Komiteen konstaterer at Skattefunn er en svært effektiv, målrettet og byråkratisk ordning rettet mot en del av næringslivet som ikke lett nås gjennom andre tiltak og som tradisjonelt ikke har hatt FoU-aktivitet av noen betydning. Ordningen er en viktig del av det å stimulere til et mer kunnskapsorientert norsk næringsliv.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser videre til at Stortinget i 2005 fattet vedtak om innføring av en ny tilskuddsordning for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære Skattefunn-ordningen. Ulønnet arbeidsinnsats vil typisk finnes i enkeltpersonforetak og noen gründer-selskaper. Det ble også bevilget samlet 70 mill. kroner til ordningen i forbindelse med prosjekter som oppfyller Skattefunns FoU-kriterier og som kunne dokumentere ulønnet arbeid utført i perioden 2002–2005. Disse medlemmer mener at ordningen med støtte til ulønnet arbeidsinnsats er en målrettet ordning spesielt rettet mot den type gründerne og

enkeltpersonforetak som har mulighet til å vokse og vil bidra til økt innovasjon og verdiskaping.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Skattefunn-ordningen ble opprettet i 2002 av regjeringen Bondevik II som et tiltak for å øke norsk næringslivs forsknings- og utviklingsinnsats.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslo derfor å bevilge 40 mill. kroner til å gjeninnføre ordningen med frådrag for ulønnet arbeidsinnsats, jf. Innst 2 S (2012–2013).

2.3.10 Kap. 910 og kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet

Det foreslås bevilget kr 358 150 000 på kap. 910 og kr 207 800 000 på kap. 3910.

Komiteen viser til at Sjøfartsdirektoratets hovedoppgave er å arbeide for å oppnå høy sikkerhet for liv, helse og fartøy. Komiteen legger til grunn at regjeringen sikrer at direktoratet kan ivareta disse viktige oppgavene.

Komiteen har merket seg at Sjøfartsdirektoratet og Skipsregistrene fra 1. januar 2012 ble slått sammen for å etablere en enhetlig sjøfartsadministrasjon som er godt rustet til å møte samfunnets krav. Komiteen merker seg videre at den nye sjøfartsadministrasjonen er organisert med hovedkontor i Haugegesund, og at en enhet for registrering av skip fortsatt er lokalisert i Bergen.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet i 2013 skal føre lovpålagt tilsyn, dokumentkontroll og sertifisering for å påse at norske og utenlandske fartøyer og norske flyttbare innretninger tilfredsstiller gjeldende krav. Komiteen understreker at god kontroll og tilsyn er avgjørende for skipsarbeideres sikkerhet og for å begrense ulykker og grunnstøtinger som kan medføre menneskelige, materielle eller miljømessige skader.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet skal være en pådriver for å redusere forurensning fra skip, blant annet gjennom stikkprøvekontroll av svovelinnhold i bunkers, framskaffe oversikt over utslipp fra skip, og bidra til at norske skip går til opphugging ved verksteder i henhold til IMOs foreløpige retningslinjer. Komiteen støtter dette.

Komiteen merker seg at departementet og Sjøfartsdirektoratet i 2013 skal ha særlig fokus på å synliggjøre den nye sjøfartsadministrasjonen som en tydelig og troverdig tilsynsmyndighet, og opprettholde Skipsregistrenes gode omdømme. Komiteen støtter dette fokuset, og peker på at et godt omdømme og høy grad av service er sentrale virkemidler for å være konkurransedyktig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Redningsselskapet er den eneste frivillige organisasjonen som har sjøsikkerhet som hovedformål. Store deler av dette arbeidet er forebyggende arbeid rettet mot både fritidsbåtkbrukere, barn og unge. Disse medlemmer ser derfor med bekymring på at Sjøfartsdirektoratet gjennom mange år har bygget opp sin egen organisasjon med frivillige, kalt «Vis sjøvett», med bevilgninger fra direktoratet. Disse medlemmer ser ingen grunn til at direktoratet skal utføre oppgaver som de frivillige organisasjonene som Redningsselskapet, håndterer på en svært god måte. Disse medlemmer ønsker derfor å få vurdert en overføring av ansvaret som direktoratet i dag har for «Vis sjøvett», til Redningsselskapet.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener avgiftsnivået på maritime sertifikater bør senkes. Gebyrer på maritim kompetanse er ikke heldig, og det kuttes derfor 12 mill. kroner i disse gebyrene.

2.3.11 *Kap. 913 Standardisering*

Det foreslås bevilget kr 28 000 000 på kap. 913 post 70.

Komiteen støtter at det vert løyvd 28 mill. kroner til Standard Norge i 2013.

Komiteen viser til at Standard Norge skal, innenfor rammene av det statlige tilskuddet, bidra til det offentlige og næringslivet sine behov for standarder på en effektiv måte. Standard Norge skal arbeide videre med å fastsette europeiske harmoniserte standarder, notisere utarbeidelse av nasjonale standarder og overvåke internasjonalt standardiseringsarbeid. Standard Norge skal fortsette oppfølgingen av Nasjonal Standardiseringsstrategi på områder av betydning for norsk næringsliv og verdiskapning.

2.3.12 *Kap. 914 og kap. 3914 Klagenemnda for industrielle rettigheter*

Det foreslås bevilget kr 4 500 000 på kap. 914 og kr 500 000 på kap. 3914.

Komiteen viser til at ny lov om Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettar blei vedteken i Stortinget 12. juni 2012, og at det følgjer av den nye lova at det skal opprettast ei eiga Klagenemnd for industrielle rettar som skal handsame klager på avgjerder tekne av Patentstyret. Klagenemnda skal vera eit eige uavhengig organ, og erstatte Patentstyret si Annen avdeling som er klageinstans i dag. Komiteen merkar seg at det vert lagt til grunn at den nye Klagenemnda for industrielle rettar skal tre i kraft ut

på nyåret 2013 etter ein kort overgangsperiode kor overgang frå Annen avdeling i Patentstyret vert førebudd på best mogeleg måte og vert finansiert over eit eige kapittel i statsbudsjettet.

Komiteen er kjend med at denne inntektsposten omfattar gebyr frå bedrifter og personar som finn grunnlag for å klage på Patentstyret sine avgjerder ved handsaming av søknader om patent, varemerke og design. Komiteen har òg merka seg at anslaget på 0,5 mill. kroner for 2013 kan vera usikkert, og at det om naudsynt vert foreslått løyvingsendring seinare.

2.3.13 *Kap. 922 Romvirksomhet*

Det foreslås bevilget kr 751 200 000 på kap. 922.

Komiteen merker seg at offentlige investeringer i kompetansebygging og utvikling av norsk romvirksomhet gir gode ringvirkningar for samfunnet. For hver krone investert er ringvirkningen 4,8 kroner. Norsk romvirksomhet er en høyteknologisk og høykompetent virksomhet, og én av flere viktige næringer i framtida.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår at Norge skal delta i den innledende driftsfasen av GMES. GMES er et viktig prosjekt for Norge og norsk romvirksomhet. Full norsk deltagelse i GMES gir tilgang til viktige data og åpner opp for gode kontrakter for norsk industri. Komiteen mener at det blir viktig at Norge også deltar for fullt når GMES kommer over i vanlig drift. Komiteen merker seg at i tillegg til at GMES er viktig for å gi tilgang til data og viktig for norsk industri, er det også det største miljøovervåkingsprogrammet i Europa. Komiteen mener det er naturlig at Norge deltar fullt ut i dette programmet.

Komiteen viser videre til Innst. S 8 (2009–2010):

«Komiteen vil understreke betydningen av å sikre ARS som en internasjonal konkurransedyktig forskningsinstitusjon for atmosfære-, klima- og nordlysforskning.»

Komiteen vil understreke betydningen av at revitaliseringen av Andøya Rakettskytefelt videreføres.

Komiteen er glad for at følgemidlene nominelt er tilbake på 2011-nivå i budsjettet for 2013. Komiteen mener det er nødvendig å øke disse med 4 mill. kroner i 2013 for reelt å komme opp på 2011-nivå. Komiteen vil peke på at det er viktig at følgemidlene øker i takt med Norge sitt engasjement i ESA og andre internasjonale romprogram, for å gi norsk industri anledning til å utnytte de mulighetene som ligger i disse.

2.3.14 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

Det foreslås bevilget kr 100 000 000 på post 70.

Komiteen støtter regjeringen i at det er viktig å videreutvikle et tett samarbeid mellom Norge og andre land i Europa. Denne målsettingen oppnås bl.a. gjennom deltagelse i EUs programmer, som Norge kan delta i gjennom EØS-avtalen.

Komiteen vil peke på viktigheten av at norske bedrifter kan delta i EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon (CIP)-delprogram for Entreprenørskap og Innovasjon (EIP) og Marco Polo-programmet.

Norge deltar i CIP for perioden 2007–2013. Komiteen er kjent med at målet for programmet er å styrke innovasjon og konkurransekraft i europeisk næringsliv, skape et innovativt og inkluderende informasjonssamfunn og fremme effektiv energibruk og økt bruk av fornybar energi i Europa. Programmet prioriterer små og mellomstore bedrifter.

Komiteen er kjent med at målsettingene til CIP skal nås gjennom tre delprogram

- entreprenørskap og innovasjonsprogrammet (EIP)
- IKT-programmet (ICT PCT)
- energiprogrammet (IEE)

Delprogrammet EIP skal bidra til å bedre rammevilkårene for næringsvirksomhet og stimulere til økt tilgang på finansiering, teknologi og innovasjon. Komiteen er kjent med at i evalueringen av programmet fremgår det at deltagelsen framstår som noe kostbar sammenlignet med de øvrige nordiske landene. Dette kan skyldes at programmet virker indirekte gjennom å skape bedre policy, styrke nettverk, klynger, møteplasser og erfaringsutveksling, og konkrete resultat kan være vanskelig å måle. Komiteen er kjent med det arbeidet IN gjør ved å forbedre norske bedrifters tilgang til midler gjennom CIP. Sentrale prosjekter er Enterprise Europe Network (EEN), Cluster Excellence (EU), GreenConServe, LCB-HealthCare, Female Entrepreneurship in Nordic Region (FEN), Net4Biz (Network for Business og Inno Partnering Forum).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil peke på at det er en stor økning i satsingen på dette området, og støtter økningen fra 35 mill. kroner til 100 mill. kroner.

Komiteen viser til at årlig medlemskontingent for norsk deltagelse i EU-programmer fastsettes i Euro av Europakommisjonen på grunnlag av ventet

framdrift under de enkelte program. Kontingenter betales samlet av Utenriksdepartementet, mot senere refusjon fra de departementene som er ansvarlige for de enkelte programmene. Komiteen viser som eksempel til Marco Polo-programmet, der hovedmålet er å fremme et mer miljøvennlig godstransport-system, bl.a. ved å redusere veitransporten og dermed avhjelpe miljø- og kapasitetsproblemer i europeisk transport. Programmet gir støtte til foretak som legger om sine internasjonale godstransporter i en bærekraftig retning, bl.a. ved å overføre transport fra et overbelastet vegnett til sjø- eller banetransport. Komiteen viser til at regjeringen ønsker å videreutvikle et tett samarbeid mellom Norge og Den europeiske union (EU), her gjennom deltakelse i EUs forsknings- og utviklingsprogrammer. Det er positivt at Norge bidrar med økte midler til europeiske programmer som CIP og Marco Polo, og at man på denne måten knyttes nærmere det europeiske fellesskapet både i tanke, ånd og praksis.

2.3.15 Kap. 929 Norsk Designråd

Det foreslås bevilget kr 38 000 000 på kap. 929 post 70 Tilskudd.

Komiteen viser til at Norsk Designråd er en stiftelse som arbeider aktivt for å være et nasjonalt kompetansesenter slik at norske virksomheter kan bruke design som et innovasjonsverktøy for økt konkurransevne. Norsk design gjør seg stadig mer gjeldende på verdensbasis, og gir et godt bidrag for å skape et mer innovativt næringsliv.

Komiteen vil peke på at Norsk Designråd markedsfører betydningen av design som innovasjonsverktøy både for industri og tjenesteytende næringer og arbeider aktivt gjennom rådgiving og formidling av designkompetanse. Norsk Designråd har faglig ansvar for utvikling og drift av programmet Designdrevet innovasjonsprogram (DIP). DIP bidrar til at bedriftenes erfaringer kommer andre bedrifter til gode samtidig som den enkelte bedrift blir stimulert til å prøve ut nye innovasjonsmetoder og realisere nye prosjekt som ellers ikke hadde blitt gjennomført.

Komiteen er kjent med at design er et verktøy for økt konkurransevne, og at oppdragsmengden har økt siste året. Komiteen vil også peke på at oppdragene omfatter bl.a. å bidra til økt profesjonalisering av den opplevelsbaserte reiselivsnæringen.

Komiteen er kjent med at Norsk Designråd i 2011 fikk status som partner i senter for tjenesteinnovasjon (Center for Service Innovation) som har status som Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Fol-

ke parti viser til at Norsk Designråd er en stiftelse. Aktiv utnyttelse av design i norsk næringsliv er et vesentlig bidrag for å skape et mer innovativt næringsliv. Disse medlemmer er sterkt opptatt av at Norge styrker sin innovasjonspolitik.

Disse medlemmer mener at privat næringsliv i større grad bør se fordelene av å bruke midler på slike tiltak. Dette vil være utgifter til senere inntekts ervervelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 19 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Disse medlemmer mener at det må være fullt mulig for Norsk Designråd å kompensere for reduserte offentlige overføringer gjennom økte oppdragsinntekter.

2.3.16 Kap. 934 og kap. 3934 Internasjonaliseringsiltak

Det foreslås bevilget kr 372 000 000 på kap. 934.

Komiteen støtter at det vert gjeve 13 mill. kroner til internasjonaliseringsiltak til dekning av utgifter til eksportfremmande tiltak ved utanriksstasjonane og strategiske internasjonaliseringsprosjekt i 2013.

2.3.17 Kap. 937 Svalbard Reiseliv AS

Det foreslås bevilget kr 2 100 000 på kap. 937 post 71 Tilskudd.

Komiteen viser til at kompetanseoppbygging, kvalitetssikring og fremme av samarbeid står sentralt for selskapet, og at selskapet skal bidra til en kontrollert utvikling av reiselivsnæringen på Svalbard. Reiselivsnæringen er en av tre grunnpilarer for videre samfunnsutvikling på Svalbard. Komiteen vil understreke viktigheten av å videreutvikle reiselivsnæringen som grunnlag for verdiskapning på øygruppen og som grunnlag for bosetningen i Longyearbyen.

Komiteen viser til regjeringens nye reiselivsstrategi, Destinasjon Norge, som slår fast at satsingen på reiselivsnæringen som en av grunnpilarene for samfunnsutviklingen på Svalbard, videreføres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er videre positiv til videreføringen av satsingen på 2,1 mill. kroner til Svalbard Reiseliv, som skal bidra til å utvikle et rei-

seliv i tråd med reiselivsnæringens og regjeringens overordnede mål om bærekraftig og miljøtilpasset turisme på Svalbard, som skissert i St.meld. nr. 22 (2008–2009) Svalbardmeldingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er viktig med en økt satsing på det norske reiselivet, herunder Svalbard og nordområdene.

På verdensbasis er konkurransen om turistene blitt tøffere, og det stilles større krav til både kvalitet og pris. Derfor vil disse medlemmer satse ekstra i forhold til regjeringen på reiseliv og markedsføring av Norge som reisemål. Dette vil med riktig bruk av midlene bidra til at ikke bare reiselivet vil vokse, men også nærliggende næringer. Når det gjelder Svalbard spesifikt, er det viktig at man får en vekst som både er bærekraftig og miljøtilpasset.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å øke posten med kr 1 900 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

2.3.18 Kap. 950 og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)

90-poster behandles i finanskomiteen.

Det foreslås bevilget kr 25 700 000 på kap. 950 post 21.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høgre, støttar at eigarskapsforvaltninga i NHD vert ytterlegare styrka i 2013. Denne auken vil mellom anna styrke kompetansen på strategisk og økonomisk oppfølging av selskapa, oppfølging av selskapa sitt samfunnsansvar, utvelging og evaluering av styra, eigarstyring og selskapsleiing. Fleirtalet viser til Meld. St. 13 (2010–2011) Aktivt eigarskap, der eit fleirtal av Stortinget slo fast at staten sitt eigarskap skal oppretthaldast om lag på dagens nivå, og støttar dette. Vidare vart det slått fast at staten fortsatt skal vera ein aktiv og langsiktig eigar.

Fleirtalet peikar på at eit overordna mål for statens sitt forretningsmessige eigarskap er at selskapa har god industriell utvikling. Det vert også forventat at selskapa arbeider aktivt med å ivareta samfunnsansvaret sitt og at dette bidreg til selskapet si utvikling og langsiktige avkastning over tid. Selskap som skal vera konkurransedyktige over tid må investere tilstrekkeleg i forskning og utvikling og i kompetanseutvikling. Vidare vert det forventat at statleg eigde selskap skal ha langsiktige strategiar for utvik-

ling av verksemda i Noreg. Det vert også forventa god handtering av miljømessige omsyn, og at statlege heil- eller deleigde selskap er blant dei fremste i sine bransjar når det gjeld å nytta miljøvenleg teknologi. Høge etiske standardar i alle forhold er naudsynt for å oppretthalde selskapa sine verdiar og legitimitet.

Fleirtalet viser til at regjeringa i fleire omgangar har stramma inn staten sine retningslinjer for leiarløn, sist i samband med Meld. St. 13 (2010–2011) Aktivt Eierskap. Fleirtalet ser det som lite tilfredsstillande dersom retningslinjene ikkje vert følgt opp av selskapa sine styrer. Fleirtalet legg difor til grunn at eventuelt avvik frå gjeldande retningslinjer som ikkje kan forklarast får konsekvensar for styra si samansetting.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre ønsker et sterkt eierskap i Norge. Det betyr at både stat, private investorer og småsparere skal være sterke eiere i norske selskaper. Det er et behov for å begrense statens eierskap i norsk økonomi, fordi mer maktspredning styrker vårt demokratiske samfunn. Eiermakt konsentrert til et fåtall private eiere er like uheldig som eiermakt konsentrert i statens hender. Flere og mer aktive private eiere vil gjøre Norge til et rikere og mer mangfoldig samfunn. Småsparere, industrielle investorer og langsiktige næringsutviklere kan gjøre en glimrende jobb som eiere av norske bedrifter og forvaltere av sin egen kapital. Det er ikke staten som har monopol på god næringsutvikling. Likevel er det behov for å beholde en statlig andel som sikrer at hovedkontorfunksjoner legges til Norge. Dette er basert på et ønske om forankring av de statlige selskapenes hovedkontorfunksjoner, forskning, utvikling, beslutninger mv. Det vises til Høyres merknader i Meld. St. 13 (2010–2011), Innst. 392 S (2010–2011).

Disse medlemmer registrerer at det ofte klages over at privat kapital eller langsiktige kapitaleiere ikke lenger finnes i Norge. De rød-grønne burde ikke være forundret, for uthuling av norsk privat eierskap har vært det ønskede resultatet av syv år med deres politikk. Formuesskatten er et eksempel på dette. Det er en skatt som påfører norske eiere en ekstra byrde fordi de har valgt å pløye pengene sine tilbake i norsk verdiskaping. En utlending som investerer i Norge, slipper unna denne skatten. Det kan gjøres mange grep for å styrke det norskbaserte eierskapet, men regjeringens ideologiske skylapper setter klare grenser for dette.

Disse medlemmer viser til at den rød-grønne regjeringen gjentatte ganger har vist dårlig skjønn i utøvelsen av det statlige eierskapet. Sakene som omhandler Telenor, Kongsberg og Entra viser tydelig

problemet med at staten har store eierposter i viktige selskaper.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker et redusert statlig eierskap og et økt privat eierskap i norsk næringsliv. Et økt privat eierskap kan skje gjennom bedre rammevilkår for privat kapital og gjennom reduksjon av eierposisjoner i statlige selskaper. Disse medlemmer viser til at økt privat eierskap i attraktive delvis og heleide statselskaper gir disse selskapene økt verdiskaping, økt offentlig innsyn og bedre utviklingsmuligheter. Disse medlemmer viser til at Meld. St. 13 (2010–2011) ikke endret nevneverdig på forholdet mellom statlig og privat eierskap i norsk næringsliv og viser for øvrig til sine merknader til eierskapsmeldingen, Innst. 392 S (2010–2011).

Disse medlemmer viser til behandlingen av Meld. St. 13 (2010–2011) Aktivt eierskap – norsk statlig eierskap i en global økonomi.

Disse medlemmer viser til at når man samler det meste av statens eierskapsforvaltning i ett departement, vil dette medføre en mer effektiv organisering. En kan også på en mye mer effektiv måte utnytte den samlede kompetanse innen eierskapsforvaltningen, som i dag finnes spredt over flere departementer. Noe kompetanseøkning er det nok likevel nødvendig å fremskaffe. Dette vil da i særlig grad knytte seg opp imot hva som skal være den langsiktige strategien knyttet opp imot eierskapet.

Disse medlemmer viser til at det ikke legges opp til tilsvarende reduksjon i administrering i forvaltning av statlig eierskap i de øvrige departement, slik disse medlemmer forutsetter.

Disse medlemmer viser for øvrig til Framskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Framskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 10 700 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

2.3.19 Kap. 953 Kings Bay

Det foreslås bevilget kr 27 500 000 på kap. 953.

Komiteen støtter at det overordna målet for Kings Bay er å sikra Ny-Ålesund sin posisjon som ein av verdas fremste arktiske forskingslandsbyar, og er svært glad for auken på 10 mill. kroner på denne budsjettposten. Dei polare strøk er godt egna til mellom anna klimaforskning, og komiteen ser det som svært viktig at Ny-Ålesund opprettheld posisjonen sin. Komiteen er kjend med at 8,5 mill. kroner av årets budsjett skal nyttast i samband med ny tsjekkisk forskingsstasjon.

2.3.20 *Kap. 960 Raufoss ASA*

Det foreslås bevilget kr 8 200 000 på kap. 960.

Komiteen ser positivt på miljøtiltaka som er gjennomførte i Raufoss Industripark sidan 2004. Disse tiltaka har gjeve betydelig forbedring av miljøkvaliteten i parken, mellom anna ved at meir enn 600 tonn tungmetall og 6 000 liter olje er fjerna frå jordsmonnet og grunnvatnet og frakta til forsvarleg sluttdeponering i godkjende deponi. Komiteen støttar også det føreslegne budsjettframlegget til dekning av varsla pålegg frå KLIF, og at det om naudsynt vert fremja framlegg om tilleggsøyving.

2.3.21 *Kap. 1550 og kap. 4550 Konkurransetilsynet*

Det foreslås bevilget kr 95 959 000 på kap. 1550 og kr 1 980 000 på kap. 4550.

Komiteen vil understreke at konkurranse bidrar til mangfold, kvalitet og innovasjon i produksjon og omsetning av varer og tjenester. Derfor er det viktig med et sterkt og uavhengig konkurransetilsyn i offentlig regi slik at aktørene overvåkes på en måte som skaper en virksom konkurranse. Komiteen mener derfor det er helt avgjørende at tilsynet har de best mulige rammebetingelser for sin virksomhet og de oppgaver som pålegges tilsynet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke viktigheten av av tilsynet er helt fristilt fra politisk overstyring og påvirkning i enkeltsaker, slik at de kan sørge for en velfungerende konkurranse. På den måten vil god konkurranse gi de beste produkter og de beste priser for forbrukerne over tid. Disse medlemmer vil videre understreke viktigheten av at Konkurransetilsynet får virke i flest mulige sektorer, slik at man får økt effektiviteten, og dermed også det samlede velferdsnivået, i norsk økonomi.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er viktig at Konkurransetilsynet arbeider fristilt fra politisk overstyring og påvirkning i enkeltsaker, slik at de effektivt kan sørge for en velfungerende konkurranse.

Disse medlemmer viser til at en velfungerende konkurranse over tid gir de beste produkter og de laveste priser til forbrukerne, og at Konkurransetilsynet er godt egnet til å løse konkurranseproblematikk i markedet uten politisk inngripen.

Disse medlemmer viser til at Konkurransetilsynets overvåkningssystem ikke fanger opp kryss-subsidiering mellom varegrupper i PU-ordningen eller endringer i marginrommet som følge av økte

markedskostnader. Konkurransetilsynet har behov for mer ressurser slik at man blant annet kan få anledning til å følge nærmere opp Tines forskjellige varegrupper og markedssegmenter. For eksempel vil det være rom for å styrke overvåkingen av Tines atferd i tilførselsmarkedet og storhusholdningsmarkedet.

Når det gjelder kontroll og tilsyn med markedstilgang og markedsatferd i matvaremarkedet, avventer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet at regjeringen skal følge opp matkjedeutvalgets rapport, NOU 2011:4 Mat, makt og avmakt – om styrkeforholdene i verdikjeden for mat, med en egen sak til Stortinget. I den sammenheng forutsetter disse medlemmer at matkjedeutvalgets anbefalinger blir vurdert samt avklaringer rundt Konkurransetilsynets rolle for å sikre en mest mulig effektiv kontroll med matvaremarkedet.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker å styrke bevilgningene til Konkurransetilsynet med 10 mill. kroner. Dette bevilges primært for å kunne styrke forskningsarbeidet, men skal også kunne brukes til å øke saksbehandlingsskapasiteten. Konkurransetilsynets arbeid sikrer et høyt velferdsnivå, og det er derfor viktig at tilsynet får anledning til faglig utvikling og samarbeid.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 85 998 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at Konkurransetilsynet er viktig for at det skal kunne etableres en sunnest mulig konkurranse. Tilsynet må derfor hele tiden være godt i stand til å utføre sine oppgaver.

Disse medlemmer viser til at konkurranse og markedsbaserte løsninger ofte er en god måte å organisere offentlig finansierte velferdsordninger på, med forbedret kvalitet og bedre utnyttelse av økonomiske ressurser.

Disse medlemmer mener at Konkurransetilsynet skal fristilles fra politisk styring i enkeltsaker, for effektivt å kunne sørge for en fungerende konkurranse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å øke posten med kr 4 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett, som øremerkes til utadrettet kontroll- og tilsynsvirksomhet.

2.3.22 Kap. 2421 Innovasjon Norge (jf. kap. 5325)

Det foreslås bevilget kr 1 527 400 000 på kap. 2421 postene 50–79 og kr 60 900 000 på kap. 5325 postene 50–70.

90-poster behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at Innovasjon Norge har fått nye mål for 2013, og viser til at selskapet sine prioriteringer skal vera i tråd med desse.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høgre, støttar fullt ut dei nye måla som mellom anna gjev tydelegare kopling mellom selskapet sine mål og dei oppdrag og verkemiddel som Innovasjon Norge forvaltar.

Komiteen viser til at dei nye måla skil òg mellom selskapet sine formål og delmål, mellom kva selskapet skal vera, og kva det skal oppnå. Innovasjon Norge sitt nye formål er å vera staten og fylkeskommunen sitt verkemiddel for å realisera verdiskapande næringsutvikling i heile landet. Det nye hovudmålet for Innovasjon Norge er å utløyse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønsam næringsutvikling og utløyse regionen sine næringsmessige moglegheiter. Dette skal oppnås gjennom tre delmål – fleire gode gründerar, fleire vekstkraftige bedrifter og fleire innovative næringsmiljø. Selskapet sine mål er overordna øvrige føringar og styringssignal, mellom anna gjeld dette føringar i ulike oppdrag knytta til satsing på særskilte sektorar og målgrupper. Sjølv om Innovasjon Norge skal prioritera små og mellomstore bedrifter i arbeidet sitt, er det likevel opent for at store bedrifter også kan ta imot støtte.

Komiteen viser vidare til Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF, og ser fram til at det i løpet av våren 2013 vert lagt fram eit nytt mål og resultatstyringsverktøy, slik at ein kan utvikle endå betre og meir treffsikre verkemiddel.

Komiteen merker seg at regjeringa foreslår å styrke Innovasjon Norge sitt internasjonale arbeid med 8 mill. kroner i 2013, ei oppfølging av Meld. St. 22 (2011–2012) «Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF». Komiteen ser det som positivt at midlane skal styrke arbeidet med å gi råd og bistand til små og mellomstore bedrifter som har ambisjonar om å vokse internasjonalt. Innovasjon Norge skal både styrke sin eigen kompetanse når det gjeld internasjonale marknadsmoglegheiter, og samarbeidet med andre aktørar, noko komiteen ser som svært positivt.

Komiteen støttar regjeringa i at det er viktig at det samla tilbodet til næringslivet er heilskapleg, treffsikkert og slagkraftig. Komiteen støttar også

igangsette tiltak for at Innovasjon Norge skal verta meir kundevennleg.

Komiteen støttar at Innovasjon Norge framleis skal prioritere etablerarar, unge bedrifter og små- og mellomstore bedrifter med vekstambisjonar og potensial. Innovasjonslådeordninga er spissa mot innovasjon og internasjonalisering, og vert primært nytta i bedrifta si tidleg- og kommersialiseringsfase. Ordninga er sjølvfinansiert ut over det som vert avsett til tapsfond.

Komiteen vil også trekke fram at det er positivt med ei forenkling av Innovasjon Norge sin virkemiddelportefølje, slik regjeringa har kome med framlegg om.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høgre, støttar den nye innretninga av den landsdekkande etablerertilskotsordninga. Innovasjon Norge skal no gje eit mindre beløp til fleire bedrifter, og gjera søknads- og tildelingsprosessen enklare og raskare.

Komiteen støttar også at satsinga på maritim sektor vert vidareført på om lag same nivå som 2012. I tråd med regjeringa sin maritime strategi og Maritim21 er hovudprioriteringane miljø og miljøvenleg energiutnytting, krevjande maritime operasjonar, maritim transport i nordområda og avansert logistikk og forretningsutvikling og maritimt omdømme og profilering.

Komiteen er særst nøgd med at det i Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF, vart foreslått å opprette «Invest in Norway», som vert finansiert over programbevilgninga i 2013. «Invest in Norway» skal vera eit kontaktpunkt og ein koordinator som legg til rette for dialog mellom internasjonale selskap som vurderer å etablere seg i Noreg og norske myndigheiter og verkemiddelaktørar. Det er viktig å legge til rette for meir systematisk og heilskapleg handsaming av spørsmål frå utanlandske selskap som ønske å etablere seg i Noreg.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høgre, vil peike på kor viktig det var for industrien å få på plass eit innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, og ser at dette er eitt av fleire tiltak for å betra industrien sine kår.

Styrking av norsk industri si konkurranseevne ved å stimulera til fleire prosjekt innan miljøteknologi er eit anna tiltak fleirtalet støttar.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at det er de landsdekkende ordningene i Innovasjon Norge som vil ha høyest innovasjonseffekt. Gode prosjekter kan

eksistere i hele landet, og det er viktig at disse prosjektene blir valgt uavhengig av hvor i landet de materialiseres. Disse medlemmer vil derfor styrke den landsdekkende innovasjonslånepolitikken og det landsdekkende etablerertilskuddet.

Disse medlemmer vil peke på at hovedmålsettingen for Innovasjon Norge (IN) er å fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling i hele landet og utløse de ulike distriktene og regionene sine næringsmessige muligheter gjennom å bidra til innovasjon, internasjonalisering og profilering.

Disse medlemmer mener at det er viktig at virkemidlene som er tilgjengelige gjennom IN, i størst mulig grad gjøres tilgjengelige for alle som søker om støtte til ny eller eksisterende næringsvirksomhet. Disse medlemmer viser til de mange politiske føringene som følger med de statlige bevilgningene til IN, og mener at de politiske føringer på INs virkeområde virker ekskluderende for mange gründere og bedrifter i oppstarts- og vekstfasen.

Disse medlemmer mener at hovedprinsippet for bruk av virkemidlene til IN bør være å prioritere de prosjektene som har størst realiserings- og vekstpotensial. Disse medlemmer mener at en slik innretning på virkemidlene ikke reduserer sjansen for å få til nyetableringer i distriktene, eller at man får frem flere kvinnelige gründere, men at man derimot oppnår å åpne for tilgang til virkemiddelapparatet til IN for flere næringsdrivende. Disse medlemmer viser til at det da vil bli en reell konkurranse om statlig støtte mellom alle søkere, og at det da er de mest livskraftige prosjektene som vil få støtte, og som vil være med på å skape de nye fremtidige og varige arbeidsplasser.

Disse medlemmer mener det er rom for en betydelig effektivisering og bedre prioritering innenfor Innovasjon Norges organisasjon. Disse medlemmer mener at rasjonaliserings- og effektiviseringstiltak vil gi en budsjettmessig effektiviseringsgevinst.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslo i sitt alternative budsjett å øke bevilgningen på kap. 2421 post 50 med 240 mill. kroner.

SÅKORNFOND

Komiteen er glad for løyvingane til dei nye landsdekkande såkornfonda i revidert budsjett 2012, og støttar dette.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at det i forbindelse med evalueringen av Innovasjon Norge, Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst – Innovasjon Norge

og SIVA SF, ble signalisert fra regjeringen at det skal opprettes inntil 6 nye landsdekkende såkornfond over tid. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2012, Prop. 111 S (2011–2012) ble det bevilget kapital for opprettelse og oppkapitalisering av to av disse såkornfondene i 2012.

Disse medlemmer forutsetter at såkornfondene skal organiseres på bedriftsrettet måte, at de blir landsdekkende og skal ivareta nærings- og innovasjonshensyn. Disse medlemmer forutsetter videre at fondsstyrene blir sammensatt av eksterne medlemmer med relevant kompetanse, uten direkte tilknytning til den offentlige forvaltning.

Disse medlemmer stiller seg positive til dette, men forutsetter at ett av disse såkornfondene øremerkes for virksomheter som befinner seg i det som omtales som «pollenfasen». Dette vil si en veldig tidlig fase av utviklingen der det er svært vanskelig å fremskaffe privat kapital og behovet for rådgivning vil være stort. Det er også grunn til å tro at et slikt fond vil måtte ha et større tapsfond enn det som er utgangspunktet for de andre fondene.

Disse medlemmer har videre merket seg at regjeringen skriver i proposisjonen at disse seks såkornfondene som en legger opp til å etablere, skal lokaliseres til alle landsdeler. Disse medlemmer er av den oppfatning at man må være mer opptatt av å etablere disse fondene i områder med nødvendig kompetanse og med et næringsliv og private som er villig til å gå inn med tilstrekkelig kapital for å «matche» den statlige kapitalen i fondene. Det er videre viktig å legge opp til at man rundt de forskjellige klyngene man har klart å bygge opp i Norge og som er av internasjonal betydning, sikres muligheter til nettopp å fremskaffe fondskapital slik at en vil kunne få den «spin off-effekten» man ønsker rundt nyetableringer og knoppskyting ut fra disse miljøene. Disse medlemmer mener at disse forutsetningene er viktigere enn at man sprer fondene mest mulig ut ifra geografiske hensyn.

Disse medlemmer viser til at det er helt nødvendig at den nye såkornordningen også er i stand til å tiltrekke seg privat kapital. Med den høye risikoen for investorer som finnes i nye innovative og internasjonalt rettede bedrifter, er det av avgjørende betydning at såkornordningen utformes slik at den kan tiltrekke seg privat kapital og kompetanse.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til regjeringens sendrekthet med å etablere nye såkornfond. Det blir lite såkornkapital tilgjengelig før fondene er operasjonelle i 2014. Konsekvensen av forsinkelsen gjør at det blir kapitaltørke frem mot 2014.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet foreslår i sitt alternative statsbudsjett for 2013 at det tilføres ny såkornkapital tilsvarende 600 000 000 kroner til disse fondene.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker å opprette tre mindre fond utover regjeringens forslag. Samlet beløper disse seg til 500 mill. kroner. Det er en utfordring å hente inn privat kapital, og mindre fond vil gjøre det enklere å etablere nye strukturer. Disse medlemmer foreslo derfor i sitt alternative budsjett å bevilge 125 mill. kroner til tapsfond for såkornkapitalfond.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at budsjettforslaget preges av manglende satsing på innovasjon og nyskaping. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å styrke Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA), såkornfondene og satsingen på forsknings- og utviklingskontrakter (OFU/IFU) med i alt 90 mill. kroner, samt øke bevilgningene til samferdsel med 786 mill. kroner utover regjeringens forslag.

KLYNGER

Komiteen er kjent med at det er tatt til orde for å opprette eit tilbod til dei mest modne og globale klyngene, også kalt Global Centres for Expertise, og at aktørane i virkemiddelapparatet har sett nærare på dette i haust i eit forprosjekt om eit heilhetleg programtilbud for næringsklyngene. I dag baserer Innovasjon Norge sitt klyngetilbod seg rundt programma Bedriftsnettverk (eit samarbeid mellom små- og mellomstore bedrifter), Arenaprogrammet (regionale samarbeid mellom bedrifter og kunnskapsmiljø i tidleg fase) og NCE-programmet (retta mot veletablerte næringsklynger). Komiteen har merka seg at et nytt GCE-program skal bidra til at globale konsern finn det interessant å etablere seg og legge sine framtidige FoU-aktivitetar og investeringar til dei norske kunnskapsmiljøa. Komiteen ser det som viktig at regjeringa i det vidare arbeidet med programmet forsikrar seg om at det er ein god dialog mellom virkemiddelaktørane og målgruppene for klyngeaktiviteten i den vidare prosessen, slik at behova for fleksibilitet, forutsigbarheit og langsiktighet vert ivareteke. Komiteen støttar dette arbeidet og ser fram til at regjeringa kjem attende til Stortinget om saka på ein egna måte.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ønsker å styrke satsingen på næringsklynger. Dette er en satsing med stor effekt. Disse partier ønsker å opprette to nye NCE-klynger, og minst 1

GCE-klynge. Klyngestatus skal innvilges etter en søknadsprosess. Klyngeprogrammet skiller seg fra den rød-grønne regjeringens næringspolitikk, ved at dette er et program som bygger på initiativ «nedenfra» og legger til rette for nye næringsstrukturer. Det kan også delvis forklare hvorfor programmet er så ettertraktet og virkningsfullt.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår å bevilge 60 mill. kroner mer til denne posten enn regjeringen, jf. Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det må etableres en ny ordning for globalt ledende norske klynger: Global Centres of Expertise (GCE), samtidig som de eksisterende klyngeprogrammene Arena og NCE videreføres. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, der det foreslås å sette av 20 mill. kroner til etablering av Global Centres of Expertise.

POST 50 INNOVASJON – PROSJEKTER, FOND

Det foreslås bevilget kr 233 200 000 på post 50.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at gode ideer og innovasjon kan vokse frem i alle deler av landet. En styrking av de landsdekkende låneordningene og de landsdekkende etablerertilskuddene gjør at innovasjonsvirkemidlene får et større geografisk spillerom. Landsdekkende ordninger gir økt fleksibilitet i tildelinger, og kan således bidra til å styrke innovasjonskraften i den offentlige pengebruken. Derfor økes bevilgningen til denne posten med 240 mill. kroner mer sammenlignet med regjeringens forslag, jf. Innst 2 S (2012–2013).

POST 70 BEDRIFTSUTVIKLING OG ADMINISTRASJON

Det foreslås bevilget kr 338 500 000 på post 70.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener at det er viktig at virkemidlene som er tilgjengelige gjennom Innovasjon Norge, i størst mulig grad gjøres tilgjengelige for alle som søker om støtte til ny eller eksisterende næringsvirksomhet. Disse medlemmer viser til de mange politiske føringene som følger med de statlige bevilgningene til IN, og mener at de politiske føringene på INs virkeområde virker ekskluderende for mange gründere og bedrifter i oppstarts- og vekstfasen.

Disse medlemmer mener at hovedprinsippet for bruk av virkemidlene til IN bør være å prioritere de prosjektene som har størst realiserings- og vekstpotensial. Disse medlemmer mener at en slik innretning på virkemidlene ikke reduserer sjansen for å få til nyetableringer i distriktene, eller for å få frem

flere kvinnelige gründere, men at man derimot oppnår å åpne for tilgang til virkemiddelapparatet til IN for flere næringsdrivende. Disse medlemmer viser til at det da vil bli en reell konkurranse om statlig støtte mellom alle søkere, og at det da er de mest livskraftige prosjektene som vil få støtte, og som vil være med på å skape de nye fremtidige og varige arbeidsplasser.

Disse medlemmer mener det er rom for betydelig effektivisering og bedre prioritering innenfor Innovasjon Norges organisasjon. Disse medlemmer mener at rasjonaliserings- og effektiviseringstiltak vil gi en budsjettmessig effektiviseringsgevinst.

Disse medlemmer viser til at man ved å fjerne begrensninger, som krav til bransje, kjønn og geografi, vil kunne samle en større del av virkemidlene i én pott, dette vil gi IN større muligheter til å bidra med støtte til større nasjonale prosjekt. Disse medlemmer mener dette er svært viktig, og at det vil styrke INs totale virkemiddelapparat.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre innretningen på Innovasjon Norges virkemidler, slik at de i større grad gjøres landsdekkende og tilgjengelige for alle søkere.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 50 500 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 71 REISELIV, NETTVERKS- OG KOMPETANSEPROGRAMMER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 401 200 000 på post 71.

REISELIV

Komiteen viser til at regjeringa prioriterer satsing på reiselivsnæringa, og støttar det framlagde forslaget til budsjett på 401,2 mill. kroner til nettverk, profilering og reiseliv i 2013.

Til saman foreslås det å bevilge 283 mill. kroner til reiseliv over Nærings- og handelsdepartementet sitt budsjett i 2013. Av dette foreslås 260 mill. kroner til Innovasjon Norge sitt reiselivsarbeid, 4 mill. kroner til reiselivsforskning under Noregs forskningsråd og 2,1 mill. kroner til Svalbard Reiseliv.

Komiteen ser det som positivt at regjeringa med dette styrker satsinga på reiseliv med 25 mill.

kroner, og støttar dette. Komiteen merker seg vidare at det vert foreslått å løyve 15 mill. kroner til å etablere ein ny incentivordning for å restrukturere og effektivisere reisemålsselskapa i landet, 8 mill. kroner foreslås bevilget til auka markedsføring av Noreg som reisemål og 2 mill. kroner til tiltak for å legge til rette for bruk av dei norske pilegrimstradisjonane i reiselivssamanheng. Komiteen støttar disse satsingane.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at reiseliv står for en betydelig andel av verdiskapingen i Nord-Norge. Flertallet er tilfreds med den positive utviklingen reiselivet i Nord-Norge har hatt de siste år, og er tilfreds med at regjeringen vil fortsette denne satsingen på reiselivet i nord.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at det ikke har vært en stortingsmelding dedikert til reiselivsnæringen siden St.meld. nr. 15 (1999–2000) Lønnsomme og konkurransedyktige reiselivsnæringer, som ble lagt frem av regjeringen Bondevik 10. desember 1999. Disse medlemmer mener det nå er på høy tid med en ny reiselivsmelding som i full bredde kan presentere de utfordringer næringen i dag møter nasjonalt og internasjonalt, samt legge grunnlaget for en aktiv norsk reiselivspolitik.

Disse medlemmer viser til at reiselivsnæringen er en næring i sterk internasjonal vekst, og en næring der Norge har en rekke naturgitte fortrinn som bør utnyttes i tråd med en aktiv næringspolitikk. Flere land har utarbeidet en klar strategi for å legge forholdene til rette for å utvikle reiselivsnæringen som en vekstbransje. Dessverre mangler Norge en slik strategi, til tross for at landet har de beste forutsetninger for en sterk og vekstkraftig næring.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener det nå er på høy tid med en ny reiselivsmelding som i full bredde kan presentere de utfordringer næringen i dag møter nasjonalt og internasjonalt, samt legge grunnlaget for en aktiv norsk reiselivspolitik.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser i denne sammenheng til representantforslag fremmet av representanter fra Fremskrittspartiet om utarbeidelse av en stortingsmelding om en samordnet og framtidsrettet strategi for norsk reiselivsnæring, Dokument 8:118 S (2010–2011).

Komiteen viser til at satsingen på Nasjonale turistveier skal styrke Norges attraktivitet som reise-mål. Komiteen mener det er viktig at man med utgangspunkt i de nasjonale turistveier i større grad klarer å utvikle attraktive reiselivsopplevelser. Komiteen vil i den forbindelse be regjeringen legge til rette for at Statens Vegvesen, SIVA og Innovasjon Norge i samarbeid med næringslivet, blir gode verktøy for å realisere flere gode reiselivsprosjekter.

Komiteen støtter fullt ut den restruktureringa av reiselivsnæringa som vart fremja i Reiselivsstrategien «Destinasjon Norge». Ein betre struktur er viktig for å få mest mulig nytte av dei offentlege løyvingane til reiseliv, og for å styrke næringa og arbeidsplassane i reiselivet. Komiteen ser det derfor som positivt at det er avsett midlar til dette i budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å bruke kr 30 000 000 på en egen post øremerket til markedsføring av Norge. Et godt velfungerende reiseliv er god distriktpolitikk. For å nå dette målet, trengs det god markedsføring samt forutsigbare rammebetingelser.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å bevilge kr 30 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Disse medlemmer vil bemerke at det i forbindelse med arbeidet med å få på plass en finansiering av en ny film knyttet til Epcot-senteret i Disneyland, er det behov for at staten bidrar med 5 mill. kroner slik at planlegging og innsamling av privat kapital kan komme i gang. Prosjektet har en antatt kostnadsramme på 20 mill. kroner, slik at statens andel vil være 25 pst. av totalen. Disse medlemmer vil bemerke viktigheten av at staten deltar i en slik finansiering all den tid dette er et prosjekt rettet mot å selge inn Norge som reisemål og ikke minst merkevarebygging. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn en øremerket bevilgning på 5 mill. kroner til dette formålet over Innovasjon Norge sitt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennom oppdragsdokumentet til Innovasjon Norge for 2013 sørge for at det avsettes 5 mill. kroner til oppgradering av film knyttet til Epcot-senteret i Disneyland.»

POST 72 FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSKONTRAKTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 285 000 000 på post 72.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 samt Fremskrittspartiets merknader til Innovasjonsmeldingen, Meld. St. 22 (2011–2012) hvor en i større grad velger å satse på forskning og utvikling (FoU) gjennom blant annet Skattefunnordninger samt såkornfond.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 30 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 74 (NY)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen har varslet at det skal legges fram en strategi for økt innovasjon gjennom offentlige anskaffelser, noe som er svært positivt.

Flertallet ser det som viktig at det i strategien kommer insentiver og mekanismer som kan bidra til at offentlig sektor i større grad enn i dag stimulerer til innovasjon i forbindelse med offentlige anskaffelser. Som et ledd i dette er det viktig å se på hvordan ordningen med Offentlige forsknings- og utviklingskontrakter (OFU/IFU) kan utnyttes i større grad enn i dag, og hvordan man kan styrke risikoviljen for å satse på innovative løsninger for offentlig sektor.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ønsker å satse på å styrke det private, norske eierskapet. Disse medlemmer ønsker derfor å utvikle en ny veileder for offentlig-privat innovasjonssamarbeid. Det offentlige bruker rundt 400 mrd. kroner på anskaffelser, og det å styrke innovasjonsprofilen på disse anskaffelsene vil kunne styrke private innovasjonsbedrifter og gi et grunnlag for satsing for mange grundere. I tillegg ønsker Høyre å utrede opprettelsen av en lavterskel innovasjonsbørs, slik at gründere med kapitalbehov lettere kan kobles sammen med investorer. Det vises også til Innst. 2 S (2012–2013), der det fremgår at disse partier også ønsker å heve skattefritaket for kjøp av aksjer i bedriften der man arbeider.

POST 76 MILJØTEKNOLOGI

Det foreslås bevilget kr 260 300 000 på post 76.

Fleirtallet i komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til miljøteknologiprogrammet som er ei 3-årig satsing for perioden 2011–2013 på totalt 500 mill. kroner. Ordninga skal fremje investeringar i kommersialisering av miljø-

teknologi gjennom tilskot til framtidige løysingar. Miljøteknologiprogrammet gjev støtte til bedrifter som utviklar teknologi, som forbetrar miljøet, og gjev støtte til mellom anna demonstrasjonsanlegg i Noreg. Miljøteknologi omfattar reinseteknologi, meir miljøvenlege produkt og produksjonsprosessar, meir effektiv ressurs-handtering, og teknologiske system som reduserer miljøpåverknad. Fleirtalet er kjend med at det er mange søknader under programmet, som er svært populær i næringslivet. Fleirtalet vil påpeike at programmet går inn i sitt siste år, og ber om at ei vidareføring av dette viktige programmet vert vurdert.

For komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er satsing på miljøteknologi svært viktig og noe som på både kort og lang sikt vil være godt anvendte midler. Dette vil styrke norsk industris konkurransevne. Målsettingen er at alle bedrifter som skal igangsette pilot- og demonstrasjonsprosjekter, skal være bedrifts- og samfunnsøkonomiske lønnsomme. Disse medlemmer viser til at skal Norge være konkurransedyktig overfor utlandet, må det hele tiden bl.a. satses på miljøteknologi.

Disse medlemmer er av den formening at gjeldende vilkår for hvem som kan søke støtte om midler til prosjekter innen miljøteknologi bør utvides, slik at det åpnes for at oppdrettsnæringen kan søke om tilskudd til prosjekter innen forskning og utvikling i havbruksnæringen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til Framskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst 2 S (2012–2013) hvor Framskrittspartiet fremmet forslag om å øke posten med 50 000 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig å satse på miljøteknologi, og at Innovasjon Norge kan være en viktig kanal for å støtte teknologiutvikling på dette feltet. Disse medlemmer ønsker derfor å øke bevilgningen til dette formålet med 25 mill. kroner.

2.3.23 Kap. 2460 og kap. 5460 Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)

Det foreslås bevilget kr 11 400 000 på kap. 5460.

Komiteen viser til at Garanti-instituttet for Eksportkreditt (GIEK) er et sentralt virkemiddel for å fremme norsk eksport av varer, tjenester og investeringer i utlandet, og understreker betydningen av å legge til rette for gode og konkurransedyktige garantiordninger gjennom GIEK.

Komiteen merker seg at etterspørselen og bruken av ordningene er høy, og ser det derfor som positivt at det i budsjettet prioriteres å styrke GIEK, ved å utvide garantirammen til GIEKs alminnelige garantiordning fra 120 mrd. kroner i 2012 til 135 mrd. kroner i 2013. Komiteen merker seg videre at GIEKs øvrige ordninger foreslås videreført på samme nivå som i 2012, og støtter dette.

Komiteen ser det som viktig at regjeringen følger nøye med på om rammene for GIEK er tilstrekkelig høye, og viser til at dette var et tema som ble tatt opp under den åpne budsjethøringen i komiteen. Komiteen forutsetter at regjeringen evt. kommer tilbake til Stortinget med saken dersom det blir nødvendig.

Komiteen viser videre til viktigheten av et godt samspill mellom Eksportkreditt Norge AS og GIEK. Komiteen viser til at den krevende situasjonen i Europa vil kunne påvirke våre markedsmuligheter i lang tid framover, og ser det derfor som viktig at regjeringen følger denne situasjonen nøye.

2.3.24 Kap. 2426 og kap. 5326 SIVA (SF)

Bevilgningen behandles av kommunal- og forvaltningskomiteen og finanskomiteen.

SIVA

Komiteen støtter at SIVA sitt budsjett blir styrka med 250 mill. kroner, noko som vil gjøre det mogeleg for selskapet å gå inn i større egedomsprosjekt.

Komiteen merkar seg at SIVA er ein ettertrakta medspelar i komplekse industrielle egedomsprosjekt, og ser det derfor som svært positivt at dei blir satt betre i stand til å gå inn i slike prosjekt.

Komiteen viser til at styrkinga er ei oppfølging av Meld. St. 22 (2011–2012) «Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF», og at midlane skal gå til styrking av SIVA sin innskotskapital i 2013. Midlane skal reserveras egedomsaktiviteten slik at selskapet får auka investeringskapasitet og kan medverke i utviklinga av fleire store egedomsprosjekt av lokal, regional og nasjonal verdi.

Komiteen viser til at SIVA har fått nye mål, jf. Meld. St. 22 (2011–2012). SIVA sitt formål er å være staten sitt virkemiddel for tilretteleggande eigarskap og utvikling av bedrifter og nærings- og kunnskapsmiljø over heile landet. SIVA har eit særleg ansvar for å fremme vekstkraft i distrikta.

SIVA sitt hovudmål er å utløyse lønsam næringsutvikling i bedrifter og regionale nærings- og kunnskapsmiljø. Komiteen ser fram til det nye resultat- og målstyringsverktøyet som skal komme, då dette vil betre målstyringa og gje høve til betre oppfølging av resultatata.

Komiteen er nøgd med vidareføringa av inkubasjonssatsinga som vart iverksett i 2012, som inneberer ei kvalitetsmessig vidareutvikling av dei tidle-

gare inkubatorprogramma. SIVA, i samarbeid med Norges forskningsråd og Innovasjon Norge, skal følge opp og videreutvikle NCE. Dette er komiteen svært nøgd med.

Komiteen er kjend med vidareføringa av avkastningsmålet for eigedomsverksemda. Komiteen vil peike på viktigeita av at SIVA i 2013 kan styrke eigedomsverksemda ved blant anna å satse på større industriprosjekt av lokal, regional eller nasjonal verdi.

2.3.25 *Kap. 2429 og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS*

Det foreslås bevilget kr 110 000 000 på kap. 2429 post 70, og kr 25 000 000 på kap. 5329 post 70.

Komiteen viser til at Eksportkreditt Norge AS ble opprettet fra 1. juli 2012, for å sikre et robust og konkurransedyktig eksportfinansieringstilbud for norsk eksportrettet næringsliv. Eksportkreditt Norge AS er et statlig selskap, som forvalter den statlige ordningen for finanstjenester til norsk eksport av kapitalvarer og tjenester, noe som tidligere ble forvaltet av Eksportfinans. På vegne av staten ytes lån til eksportfinansiering i form av statsubsidierte CIRR-lån og CIRR-kvalifiserte markedslån på forretningsmessige vilkår.

Komiteen viser videre til at lånene finansieres av staten, slik at kundene vil være sikret lån også i situasjoner hvor kapitalmarkedene ikke fungerer. Alle søkere som oppfyller kravene skal få tilbud om lån.

Komiteen viser til at selskapet ved oppstart hadde 30 ansatte, og at det er planlagt at selskapet skal ha bemanning på 40 totalt. Komiteen merker seg videre at en stor del av kompetansen fra Eksportfinans fulgte med over til Eksportkreditt Norge, noe komiteen mener var svært viktig, blant annet for å sikre kontinuitet, særlig på utlånssiden.

Komiteen merker seg at selskapet fortsatt er i en oppstartsfase, og at det er et mål at selskapet skal komme i normal drift i løpet av 2013. Komiteen merker seg at man fortsatt venter på avklaringene fra ESA om markedsrenteb Bruken på CIRR-kvalifiserte markedslån, og ser det som viktig at dette avklares så fort som mulig.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringens mangel på handlekraft førte til at man måtte endre opplegget for eksportfinansiering og opprette Eksportkreditt Norge AS. Det var manglende initiativ og muligens også manglende vilje fra regjeringens side til å prøve ut muligheten for et varig unntak fra kapitaldekningsdirektivet som etter hvert brakte Eksportfinans ASA i en uholdbar stilling i markedet i løpet av 2011. Disse medlemmer viser til at regjeringen var kjent med

situasjonen for Eksportfinans ASA allerede fra senhøsten 2010 og at både Finanstilsynet i et brev av 20. april 2011 til Finansdepartementet og 2 uavhengige juridiske rapporter i november 2011 fastslo at det kunne vært mulig med et slikt unntak, men at et slikt alternativ aldri ble forsøkt benyttet av regjeringen.

Disse medlemmer viser til at følgen av dette var at Eksportfinans ASA høsten 2011 ble nedgradert av internasjonale ratingbyråer, mistet sine konkurransefortrinn og etter hvert kom i en situasjon hvor de ikke lenger kunne yte konkurransedyktige eksportfinansieringstilbud til norske eksporterende bedrifter. Ansvaret for at deler av norsk eksportindustri i lang tid svevde i uvisshet om hva de kunne tilby sine kunder ved kontraktsinngåelser og på den måten mistet konkurransekraft og mulige kontrakter, hviler på regjeringen. Disse medlemmer mener derfor det også i denne innstillingen er grunn til å understreke og vise til den berettigede kritikk som en samlet opposisjon fremmet i Innst. 138 S (2011–2012).

Disse medlemmer viser til at Eksportfinans ASA tilbød både markedslån og CIRR-lån og at mange kunder valgte markedslån i et fallende marked for å bli mer konkurransedyktige ved lavere renter. Det var også etablert praksis at Eksportfinans ASA kunne reforhandle disse og tilby ny rente. Disse medlemmer viser til at det er en betydelig portefølje av slike lån hos eksportbedrifter som ikke lenger kan få reforhandlet disse hos Eksportfinans ASA og hvor heller ikke det nye statselskapet etter proposisjonen vil ta over lånene fordi de ikke lenger regnes som CIRR-lån, fordi kundene i utgangspunktet valgte det bort. Disse medlemmer viser til at bedriftene da må refinansiere i et svært dyrt lånemarked hvis det i det hele tatt er mulig å få det til, noe som opplagt må være en utilsiktet virkning av endringen fra Eksportfinans ASA til Eksportkreditt Norge AS. Disse medlemmer vil understreke at disse låntakere selv har valgt markedslån, men i tillit til et system som siden 1978 hadde gitt en valgfrihet til den gunstigste løsningen. Disse medlemmer understreker derfor det vil være riktig at Eksportkreditt Norge AS refinansierer slike lån som nå har falt mellom to stoler i systemet, særlig tatt i betraktning av at lånene ikke er annerledes enn de «CIRR-kvalifiserende» og således garantert av andre banker og GIEK. Disse medlemmer viser til at deler av næringskomiteen under sitt arbeid tidligere har tatt opp denne problematikken og håper at regjeringen følger opp dette.

Disse medlemmer viser til at alle utlån ifølge proposisjonen skal være garantert enten av statlige eksportgarantiinstitusjoner eller finansinstitusjoner etter regler som skal fastsettes nærmere. Disse medlemmer forutsetter at både utenlandske og norske banker i utgangspunktet vil være aktuelle som

godkjente garantister og at i hvert fall alle norske banker vil bli akseptert som garantister hensett til den enkelte banks størrelse.

Disse medlemmer mener det eksisterer et behov for fornying av den norske flåten med fiskebåter. Det bør vurderes om fiskebåter i større grad bør kunne dra nytte av eksportfinansiering i fremtiden.

2.3.26 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 10 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 9.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp
Utgifter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)				
900		Nærings- og handelsdepartementet	299 639	298 639 (-1 000)
	1	Driftsutgifter	198 344	197 844 (-500)
	21	Spesielle driftsutgifter	44 845	44 345 (-500)
Sum utgifter rammeområde 9			6 597 948	6 596 948 (-1 000)
Inntekter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 9			2 130 637	2 130 637 (0)
Sum netto rammeområde 9			4 467 311	4 466 311 (-1 000)

3. Fiskeri- og kystdepartementet (rammeområde 10)

3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2
Utgifter i hele kroner			
<i>Fiskeri- og kystdepartementet</i>			
1000		Fiskeri- og kystdepartementet	177 240 000
	1	Driftsutgifter	128 540 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	39 200 000
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i>	9 500 000
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner	10 580 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	10 580 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2
1030		Fiskeridirektoratet	375 800 000
	1	Driftsutgifter	369 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	5 100 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 700 000
1050		Diverse fiskeriformål	249 190 000
	60	Tilskudd til fylkeskommuner	180 000 000
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	2 000 000
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	14 150 000
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	50 000 000
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	900 000
<i>Statsbankene</i>			
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	40 000 000
	75	Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres</i>	40 000 000
		Sum utgifter rammeområde 10	852 810 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4000		Fiskeri- og kystdepartementet	10 000
	1	Refusjoner	10 000
4030		Fiskeridirektoratet	474 530 000
	1	Refusjoner og diverse inntekter	105 000
	4	Fangstinntekter Overvåkingsprogrammet	10 000
	5	Saksbehandlingsgebyr	18 405 000
	6	Forvaltningssanksjoner	900 000
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjon	450 000 000
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	5 110 000
		Sum inntekter rammeområde 10	474 540 000
		Netto rammeområde 10	378 270 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2013 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 1000 post 21	kap. 4000 post 4
kap. 1030 post 21	kap. 4030 post 22

VI

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2013 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å reetablere en garantiavtale med Norges Råfisklag i 2013, på følgende vilkår:

1. Samlet ramme for garantiavtalen kan være på inntil 320 mill. kroner, hvorav Innovasjon Norge kan forplikte for inntil 240 mill. kroner.
2. Tapsavsetning skal være en tredjedel av Innovasjon Norges andel av garantiavtalen, og dekkes innenfor tidligere bevilget tapsavsetning.
3. Ubenyttede tapsavsetninger innbetales til statskassen etter utløpet av den utvidede avtaleperioden 31. desember 2013.

3.2 Rammevedtak rammeområde 10

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2012 er netto utgiftsramme for rammeområde 10 satt til kr 377 270 000. Dette er kr 1 000 000 mindre enn regjeringens forslag i Prop. 1 S (2012–2013) med Prop. 1 S Tillegg 2 (2012–2013).

3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner**3.3.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet**

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Noreg er ein havnasjon med havområde som er sju gonger større enn Fastlands-Noreg. Rike fiskeressursar har skapt grunnlag for fiskeri og vidareforedling av fisk langs vår langstrakte kyst. Norsk sjømatnæring har eit godt utgangspunkt for vidare utvikling. Forskingsprosjektet «Et kunnskapsbasert Norge» (2012) viser at målt i verdiskaping har sjømatnæringa vore ein av dei store vekstnæringane i norsk økonomi dei siste åra. I dei ti åra mellom 2000 og 2009 auka verdiskapinga for heile landet med 1,9 pst. årleg. For fiskeri og havbruk var auken nesten tre gonger så stor - på 5,5 pst.

Berekraftig forvaltning av fiskeressursane og hav- og kystområda er ein ufråvikeleg føresetnad for norsk fiskeripolitikk og for vidare vekst i sjømatnæringa. Fiskeressursane tilhøyrrer fellesskapet og skal forvaltast til beste for fellesskapet og for lokalsamfunna langs kysten. Det er derfor viktig med ein heilskapleg politikk som tar vare på desse grunnleggande omsyna, og ei forvaltning som samla sett sikrar best mogleg verdiskaping i heile verdikjeda.

Regjeringa har som visjon at Noreg skal bli den fremste sjømatnasjon i verda, og fleirtalet sluttar seg til dette. Vidareforedling er ein viktig del av strategien for å nå dette målet. For å legge til rette for

vidareforedling er det ønskeleg med jamnare leveranse av råstoff og vektlegging av kvalitet, samstundes som vi tar vare på ein variert flåtestruktur. Bifangstordning, ferskfiskbonus og kvotestimulering av levandelagring er tiltak regjeringa har innført for å medverke til dette. Økonomisk tilskot til mottaksstasjonar og føring av fisk er også tiltak som medverkar til ein desentralisert mottaksstruktur som er viktig for kystflåten, for ein variert flåtestruktur og for lokale fiskerimiljø.

90 pst. av ressursane vi haustar av er frå bestandar vi deler med andre land, og regjeringa har ei aktiv rolle internasjonalt. Noreg har i mange år arbeidd for å redusere utkast av fisk både nasjonalt og internasjonalt. På bakgrunn av norsk initiativ er det blitt internasjonalt gjennomslag for havnestatskontroll og for retningslinjer for utkast og bifangst.

Fleirtalet konstaterer at utsiktene for eksportnæringa framleis er usikre, og at ein ikkje kan sjå bort ifrå at det kan bli behov for å sette inn tiltak for fiske etter torsk også i vintersesongen 2013. Fleirtalet merker seg at regjeringa foreslår å gi fullmakt til Fiskeri- og kystdepartementet til å inngå garantiavtale med Noregs Råfisklag på nærare bestemte vilkår, og støttar dette.

Norsk havbruk har gjennom ein periode på 40 år blitt en stornæring som produserer én million tonn sunn sjømat i året og skaper store verdier langs kysten. Havbruksnæringa har vokse svært raskt. På ti år er produksjonen nær dobla. I dag er eksportverdien for oppdrettsfisk vesentleg større enn eksportverdien for viltfanga fisk, respektive 31 mrd. kroner og 22 mrd. kroner i 2011. Samstundes blir det importert for 7,5 mrd. kroner i fiskeprodukt, hovudsakleg til før til oppdrettsfisk. Oppdrettsnæringa har ein sentral plass i norsk sjømatnæring. Om lag 5 800 personar er direkte tilsett i havbruksnæringa, og næringa er viktig for mange lokalsamfunn langs kysten frå Agder til Finnmark.

Den raske veksten i havbruksnæringa har på fleire område skapt utfordringar når det gjeld miljømessig berekraft i forhold til berekraftstrategien. Utfordringane gjeld særleg lakselus og rømming. En føresetnad for å utnytte potensialet for vidare vekst i havbruksnæringa er at det kan dokumenterast at havbruksnæringa vert driven innan miljømessige akseptable rammer. Fleirtalet viser til at regjeringa foreslår å tildele inntil 45 grøne laksekonsesjonar som skal medverke til utvikling av ei meir miljøvenleg havbruksnæring. Det er viktig å legge klare føringer som sikrar at dette blir eit miljømessig løft for næringa, slik at vi oppfyller berekraftskriteria.

Forskning er eit viktig verkemiddel for å nå målet om å bli den leiande sjømatnasjon i verda. Regjeringa har som mål at Noreg skal ha ein internasjonalt leiande posisjon innan marin forskning og innovasjon,

og fleirtalet støttar dette. Det er viktig å ha god kunnskap om økosystema i havet for å forvalte dei villlevande ressursane. Det er også viktig å ha slik kunnskap for å skape ei ressursmessig og miljømessig berekraftig oppdrettsnæring.

I oppdrettsnæringa og i samband med levande lagring av villfisk er det behov for å auke kunnskapen om fiskehelse. For å auke lønsemda i fiskeria og fiskeindustrien er det også behov for forskning på fangst- og produksjonsteknologi, og på marknadsføring. Næringslivet finansierer ein firedel av den marine forskinga, noko som er lågare enn i andre sektorar.

Det er venta høgare aktivitet i dei nordlege havområda i åra som kjem. Dette kan skape utfordringar for fiskeria, for sjøtryggleiken, og for beredskapen mot forureining frå transport og oljeaktivitet. Som del av regjeringa sitt nordområdearbeid har Kystverket fått i oppdrag å etablere Barents-Watch, eit heilskapleg informasjonssystem for dei norske hav- og kystområda. Regjeringa foreslår å auke løyvingane til BarentsWatch med 16 mill. kroner, og fleirtalet støttar dette.

Fleirtalet merker seg at regjeringa i statsbudsjettet for 2013 avvikler kystavgiften, noe som er svært positivt for næringen. Tiltaket gir en avgiftsreduksjon på hele 32,9 mill. kroner.

Fleirtalet ser det som viktig å satse på maritim infrastruktur, og reduksjon av denne avgiften vil bidra til å styrke sjøtransportens konkurransevne, noe som er svært positivt.

3.3.2 *Fremskrittspartiet*

FISKERIPOLITIKK

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til at norsk fiskeri og havbruksnæring er den næringen som skaper de høyeste eksportinntektene til Norge etter olje og gassvirksomheten. Dette er også en fornybar ressurs som også i fremtiden vil generere store inntekter til landet dersom en klarer å utnytte de mulighetene disse næringene har på en optimal og bærekraftig måte. Etter spørsele etter fisk kommer bare til å øke i omfang etter hvert som at også verdens befolkning øker, og ikke minst sette i det lys at også stadig flere får råd til å kjøpe de produktene vi ønsker å selge. Selv om verden i dag er inne i en finanskrise som til de grader også påvirker norsk fiskeeksport, så vil dette på sikt endre seg og norsk fiskeeksport vil kunne oppleve en betydelig økning samt at prisene vil kunne bedre seg. Dagens situasjon, særlig innen hvitfiskområdet, er preget av fulle fryselager og manglende betalingsvilje i flere av våre tradisjonelle markeder. Dette skjer i en tid der Norge og Russland har fastsatt et rekordstort uttak av biomasse av torsk i Barentshavet. Det er imidlertid viktig at man hele tiden har kontroll med det fisket som foregår i norsk økono-

misk sone til enhver tid. I Norge er det Fiskeridirektoratet som er ansvarlig for å håndheve kontrollen med fiskerinæringen i samarbeid med Kystvakta og salgslagene. Kystvakta har en helt sentral rolle i denne forvaltningen da det er de som foretar selve inspeksjonene til sjøs og dermed er de som kan avdekke fiskedumping, bruk av feil redskap etc. Det er derfor meget bekymringsfullt at regjeringen foreslår å redusere bevilgningene til Kystvakten som igjen vil kunne medføre færre seilingsdøgn og derigjennom dårligere kontroll.

Disse medlemmer er bekymret over hvilke konsekvenser regjeringens innskjerping av importvernet innenfor enkelte landbruksprodukter vil kunne få for andre norske næringer som er eksportrettede, slik som fiskerinæringen er. Det er svært mange aktører innenfor denne næringen som nå frykter at særlig EU vil kunne svare Norge med samme mynt når en del avtaler innenfor fiskeeksporten skal reforhandles. Disse medlemmer stiller ikke spørsmål ved om det er lovlig eller ikke å gjøre den omleggingen fra kronetoll til prosenttoll, da dette er hjemlet innen WTO handlingsrommet, det som er spørsmålet er hvorvidt det er lurt å gjøre det. Disse medlemmer mener denne omleggingen var en meget uklok beslutning og har derfor i sitt alternative budsjett reversert regjeringens forslag til økt importvern av hensyn til de bedrifter som er helt avhengig av å kunne eksportere sine varer i et marked med minst mulig proteksjonisme. Dette er svært viktig særlig for et lite land som Norge som er så eksportavhengig som vi er.

FORSKNING PÅ MARINE RESSURSER

Disse medlemmer er skuffet over den manglende satsingen knyttet til de maritime næringer og hvilke muligheter som her ligger. Det er nå viktig at man intensiverer forskningen knyttet til hva som er lakselusens virkelige påvirkning på villaksbestanden, gjøre større tokt med mageprøvetaking for å se på hva de enkelte bestander spiser nå når vi har fått til dels store endringer i bestandssammensetningene de senere år der vi når har svært store bestander av torsk og makrell, vi må også få enda mere data knyttet til de enkelte bestanders vandringsmønster ettersom havtemperaturene har økt.

HAVBRUK

Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at dersom vi fortsatt skal kunne være en betydelig aktør innenfor oppdrett av både laks, ørret og andre fiske-slag, så må en også klare å løse noen av de utfordringer som denne næringen står overfor. Norsk oppdrettsnæring er en suksesshistorie som viser at Norge har betydelige fortrinn hva gjelder naturgitte forutsetninger og ikke minst muligheter. Vi har en langstrakt

kyst som kan tilby svært gode lokaliteter knyttet til forskjellige typer oppdrettsanlegg, og som har god vanngjennomstrømning som er en forutsetning for at en ikke skal få for store miljøutfordringer under anleggene. Det er imidlertid viktig å påpeke at innsatsen for å redusere rømming fra anlegg og problemstillingen knyttet til for høye lusetall i anleggene er nødt til å finne sin løsning dersom det ikke skal gå utover Norges omdømme som oppdrettsnasjon som leverer fisk av svært høy kvalitet. Disse medlemmer mener at det per i dag ikke er noen løsning å gå over til lukkede anlegg all den tid at dette fortsatt ikke er mulig å få til da energibehovet som skal til dersom de skal bli landbaserte er bortimot uoverkommelige og når det gjelder flytende lukkede anlegg så er dette et godt stykke unna å kunne realiseres ut ifra dagens teknologi dersom en ser hen til kostnader og mengder fisk som skal kunne få plass i disse anleggene. Det er nå viktig å få på plass regelverket som regulerer størrelsen på settefisk som skal settes ut i anleggene. Fremskrittspartiet støtter forslaget om å øke størrelsen på settefisk opp til inntil 1 000 gram før den settes ut i sjø dersom en har mulighet til dette. Det at man åpner for dette vil kunne gjøre at enkelte anlegg vil kunne redusere den tiden som fisken står i sjø. Dette vil kunne gjøre det lettere i enkelte områder å redusere omfanget av lakselus i den perioden særlig smolten fra elvene skal vandre ut i havet. Dette vil imidlertid kreve at en har tilgang til et relativt stort område på land. Videre mener disse medlemmer at det er viktig at man intensiverer arbeidet med å finne frem til en vaksine som gjør at lakselusen ikke fester seg til oppdrettsfisken. Disse medlemmer mener også det er viktig at det forskes på hvordan en skal kunne forhindre at rømt oppdrettslaks formerer seg med vill laks. Et tiltak vil her kunne være å forske frem en effektiv metode som steriliserer oppdrettslaksen, men da samtidig heller ikke medfører deformert fisk slik det kan se ut som om dagens teknologi kan føre til. Et annet tiltak kan også være å bare tillate oppdrett av ørret, som ikke kan formere seg med vill laks i særlig sårbare områder. Dette var et tiltak som var drøftet allerede i NOU 1999:9 Til laks åt alle kan ingen gjera, også kalt Rieber Mohn-utvalget. Disse medlemmer vil også åpne for at det skal gis flere oppdrettskonsesjoner i områder som har kontroll på lusesituasjonen og at det også skal åpnes for en økning på 5 prosent i MTB (Maksimalt Tillatt Biomasse) i oppdrettsanlegg også utenfor Troms og Finnmark når en kan fremvise at antallet voksne lus per fisk er minst i tråd med forskriftene. I Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013 åpner disse medlemmer for at det kan tildeles 10 nye laksekonsesjoner. Dette kommer i tillegg til de såkalte grønne konsesjoner som regjeringen åpner for i sin tilleggsproposisjon til statsbudsjettet. Disse nye 45

såkalte grønne konsesjoner har i tillegg en del krav på seg knyttet til lokalisering og omgjøring av tidligere gitte konsesjoner som ikke skulle være nødvendig. Disse medlemmer mener også bruken av begrepet grønne konsesjoner om disse 45 nye er merkelig all den tid at all oppdrett burde kunne bli omtalt som grønn næring. Regjeringen legger videre opp til i denne tilleggsproposisjonen at man skal kunne kreve inn kompensasjon på 10 mill. kroner per konsesjon. Dette innebærer en inntektsøkning under Fiskeridirektoratet på 450 mill. kroner. Det legges videre opp til at en under kap. 1050 Diverse fiskeriformål, oppretter en ny post der en velger å overføre 4 mill. kroner per konsesjon til fylkeskommunene der disse konsesjonene blir etablert uten at det redegjøres for hva disse midlene er tenkt brukt til. Disse medlemmer mener at det ikke er fylkeskommunene som bør få disse midlene men at de i stedet skal fordeles mellom de kommuner som blir vertskap for konsesjonene. Det er i de hjemmehørende kommuner at det oppstår utfordringer og problemer som må finne sin løsning og ikke på fylkeskommunalt nivå.

VILLFISKNÆRINGEN

Disse medlemmer mener det er viktig at en har en variert flåtestruktur innenfor fiskerinæringen når det gjelder villfanget fisk slik at en er i stand til å utnytte fiskebestandene på en mest mulig optimal måte. Dette gjør en best ved å gi næringen så gode rammevilkår som mulig. Dette vil igjen skape gode og trygge arbeidsplasser både til sjøs og på land i industrien. Disse medlemmer vil vise til at det fins svært mange fiskeriavhengige kommuner i landet og disse plassert langs hele norskekysten. Fiskerinæringen er også en næring som ofte ikke bare utnytter ressursene i sitt eget nærområde, men drar det beste og mest lønnsomme fisket til enhver tid er. Dette gjør at man også selvfølgelig konkurrerer seg imellom om ressursene. Disse medlemmer mener at det er viktig å legge forholdene til rette slik at en har stor lønnsomhet i næringen slik at man evner å tenke langsiktig og ikke minst være i stand til å stå på egne bein. Det er derfor av mindre betydning hva som er eiernes bostedsadresse. Disse medlemmer mener videre at det er på tide å se fiskerinæringen som en samlet næring der alle aktørene har gode rammevilkår uavhengig av hvilket fylke man har sin bopel i. Disse medlemmer mener at regjeringens forslag om en innskjerping i regelverket knyttet til leveringsplikt, kjøpsplikt og bearbeidingsplikt mer minner om et valgkamputspill enn en forståelse av viktigheten for å ha en økonomisk lønnsom fiskerinæring. Det er viktig at de som har fått tildelt konsesjoner etter unntaksbestemmelsen i deltakerloven, som åpner for at fiskeindustrien i noen tilfeller

kan få konsesjon til å eie fiskefartøy, overholder disse. Disse medlemmer mener imidlertid at det ville være mer hensiktsmessig om man i stedet for å knytte disse forpliktelsene til spesielle anlegg og kommuner opprette litt større regioner. En samling av flere kommuner eller f.eks. et helt fylke som Finnmark, Troms og Nordland ville kunne være slike regioner. På denne måten vil en kunne sikre stabil råstoff tilgang samtidig som man vil kunne investere og planlegge for en lønnsom fiskeindustri i et langsiktig perspektiv.

PELAGISK SEKTOR

Disse medlemmer ser med stor uro på det faktum at man ennå ikke har klart å komme til enighet om makrellkvotene i forhandlingene mellom Norge, EU, Island og Færøyene. Det at man ikke har klart å komme til enighet gjør at det foregår et for stort uttak av biomasse av makrellbestanden. Dette vil kunne føre til et så stort overfiske at man i fremtiden vil kunne ta ut betydelig lavere kvoter enn det som er tilfelle i dag. Norge har i dag innført et landingsforbud av makrell fra Island og Færøyenes sone. Dette forbudet blir imidlertid ikke så effektivt som ønsket før man klarer å få med EU på dette. Det eneste en oppnår med et slikt ensidig landingsforbud er at både Færøyene og Island nå bygger opp sin egen industri innen pelagiske bestander. Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av at Norge ikke viker i denne striden om makrellbestanden selv om både Island og Færøyene nå bare setter sine egne kvoter uten å sette dette inn i det totale bildet over hva bestandene vil kunne tåle.

SJØPATTEDYR

Disse medlemmer er bekymret for den synkende oppslutningen knyttet til selfangsten. Det er svært viktig å opprettholde en så stor fangstkapasitet innenfor selfangstnæringen som mulig. I den forbindelse er det viktig å sørge for at det er god nok økonomi i næringen til å kunne utruste skutene, samt at det finnes et mottaksapparat på land. Selfangstnæringen er hardt rammet ved at EU fattet i sin tid et omsetningsforbud av selkjøtt og selprodukter. Norge har klaget denne saken inn for WTO, men saken er ennå ikke endelig avgjort. Mens det i 2011 ble fangstet 10 334 sel i Vesterisen, så var det tilsvarende tallet for 2012 kun 5 592 sel. Det er viktig at regjeringen fortsatt jobber internasjonalt for å oppheve dette EU-forbudet all den tid sel ikke er en truet dyreart. Det er svært viktig å få til en betydelig reduksjon av selbestanden da selen spiser enorme mengder med fisk. Skal vi lykkes med å få til et stort nok uttak av sel er vi også avhengige av at det er et betydelig antall sku-

ter som drar på fangstfeltet, men det er dessverre det motsatte som skjer.

SJØMATMELDING

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen har varslet at det vil blir fremlagt en egen sjømatmelding for Stortinget som vil omhandle mange og viktige områder innenfor produksjon og forvaltning av sjømatfeltet. Det er viktig at den meldingen som nå skal fremlegges på dette feltet tar for seg både de utfordringer og ikke minst de muligheter som dette feltet har. Det er svært viktig at landets største eksportartikkel, etter olje og gass, får en sentral plass i det arbeidet som må skje fremover for å kunne skape fremtidens satsingsområder innen norsk eksport. Hver eneste dag eksporterer man fra Norge ca. 35 millioner måltider mat.. Dette står i grell kontrast til regjeringens målsetting slik den fremkommer i landbruksmeldingen om at landet må bli mer selvforsynt med mat. Disse medlemmer mener at det er viktig både å ha fokus på landbrukspolitikken og fiskeri- og havbrukspolitikken da begge disse områdene handler om å fremskaffe mat til befolkningen, dog med vidt forskjellig utgangspunkt. Fiskerinæringen er en meget lønnsom og eksportrettet næring som drives uten subsidier. Slik har det ikke alltid vært, og fiskerinæringen måtte for en del år siden gjennom svært tunge omstillinger for å kunne fremstå slik den gjør i dag. Det har vært struktureringer, omlegginger, effektiviseringer og ikke minst en betydelig innovasjon. Disse medlemmer mener at landbrukssektoren har mye å lære av den omstilling som har funnet sted innen fiskerinæringen.

AVSLUTTENDE MERKNAD

Disse medlemmer vil ikke fremme forslag innenfor budsjettammen, grunnet uenighet om fordeling av totalrammene i statsbudsjettet.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013).

3.3.3 Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at fiskerinæringen bidrar med arbeidsplasser og verdiskaping i mange samfunn langs kysten. Samtidig er næringen en stor eksportnæring, noe som betyr at den er sårbar for finanskrise og uro i de internasjonale finansmarkedene. Disse medlemmer viser til at også fiskerinæringen er avhengig av stabil kronkurs og et stramt budsjett. Samtidig vil disse medlemmer understreke at næringens rammevilkår skapes på flere felt enn i finanspolitikken, og disse medlemmer vil vise til at Høyre tidligere

har fremmet en rekke forslag i Stortinget for å bedre næringens rammevilkår. Dette er for eksempel forslag om bedre kvotefleksibilitet for havfiskeflåten, jf. Dokument 8:120 (2007–2008) og en gjennomgang av rettssikkerheten til fiskerne, jf. Dokument 8:120 S (2010–2011). Det samme gjelder forslag om endring av kvoteåret for å oppnå fleksibilitet, effektivitet og tilpasning til markedets ønske om fersk fisk hele året og om samfiske for kystflåten, jf. Dokument 8:132 S (2009–2010). Disse medlemmer har også fremmet forslag om samfiske for kystflåten, jf. Dokument 8:58 S (2009–2010). Disse medlemmer viser også til representantforslag om like struktureringsmuligheter for kystfiskefartøy over 15 meter, jf. Dokument 8:33 S (2011–2012). Disse medlemmer viser også til Høyres forslag Dokument 8:38 S (2011–2012) om økt tilgang til fersk fisk for norsk landindustri og forbrukere.

HAVBRUKSNÆRINGEN

Disse medlemmer mener havbruksnæringen er svært viktig for Norge, både i form av aktivitet langs kysten og i form av store bidrag til vår velferdsøkonomi. Disse medlemmer har derfor ved flere anledninger funnet grunn til å kritisere regjeringen Stoltenbergs håndtering av næringen i form av rot ved tildeling av konsesjoner, regelverksendringer som utfordrer rettssikkerheten og svært blandede signaler fra ulike ministre om næringens utviklingsmuligheter. Dette har til en viss grad bedret seg nå som regjeringen har lyst ut såkalte «grønne konsesjoner», men fortsatt er mye uavklart om disse. Disse medlemmer mener det er rom for videre vekst i havbruksnæringen, men vil understreke at det er viktig at veksten skjer på en bærekraftig og miljøvennlig måte.

HVAL- OG SELFANGST

Disse medlemmer registrerer at Norge ikke har klart å få gjennomslag internasjonalt for det norske synet på viktigheten av også å kunne beskatte den stadig voksende bestanden av sjøpattedyr på en bærekraftig måte. En bærekraftig forvaltning er viktig, blant annet fordi disse dyrene spiser store mengder fisk. Disse medlemmer registrerer også at Norge etter lang tids nøling fra regjeringen Stoltenberg har valgt å benytte muligheten til et såkalt WTO-panel i tvistesaken med EU om eksport av selprodukter. Dette mener disse medlemmer er positivt, og det forutsettes at regjeringen har en mer proaktiv holdning i denne saken enn det man så langt har kunnet observere. Disse medlemmer vil særlig vise til den sviktende involvering fra regjeringens side forut for EUs vedtak. I forhold til norsk hvalfangst er det synergier å oppnå på et enklere

regelverk, særlig i forhold til fangstsoner og -perioder.

INTERNASJONAL HANDEL

Disse medlemmer vil understreke betydningen av internasjonal markedsadgang for den eksportrettede norske sjømatnæringen. Disse medlemmer mener Norge må prioritere arbeidet med et avtaleverk med EU og andre nasjoner, da norske fiskeriinteresser er avhengig av avtaler som gir langsiktighet både av hensyn til bærekraftig forvaltning og økonomi. Disse medlemmer er bekymret over de signaler som kommer fra ledende personer i den rød-grønne regjeringen, knyttet til bruk av veto i flere EØS-saker. Disse medlemmer mener selvfølgelig ikke at den såkalte vetoretten ikke skal benyttes, men mener det er uheldig at det trues med vetorett i så mange saker. Disse medlemmer er bekymret for at dette på sikt kan undergrave EØS-avtalen og forholdet til EU. Disse medlemmer vil også vise til økningen av tollene på mat som regjeringen har gjennomført i dette statsbudsjettet. Det kan vanskelig gjøre Norges forhandlingsposisjon overfor våre naboer og land lengre unna. Sjømatnæringen er avhengig av god markedsadgang, og regjeringens politikk gjør at vi risikerer å møte økte tollmurer.

MARKEDSFØRING AV FISK I NORGE

Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett bevilget 10 mill. kroner til markedsføring av fisk som mat i Norge. Disse medlemmer viser til at det viktig å stimulere til fiskekonsum i hjemmemarkedet. De nasjonale kostholdsradene underbygger også viktigheten av å spise sunn sjømat for å oppnå en bedre folkehelse.

VILLAKS

Disse medlemmer viser til konfliktene som kan oppstå mellom oppdrettsnæringen og andre interesser. Disse medlemmer er også kjent med den faglige uenighet som eksisterer knyttet til hvorvidt oppdrettsnæringen utgjør en trussel mot villaksen, blant annet som en følge av rømming og lakselus. Disse medlemmer mener oppdrettsnæringen har en viktig rolle å spille langs kysten vår, både i form av jobber og store skatteinntekter. Samtidig er det viktig at miljøinteresser ivaretas. Disse medlemmer viser til at Høyre bevilget 10 mill. kroner for oppstart av en genbank for villaksen i sitt alternative budsjett.

3.3.4 Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti understreker at fiskeri- og havbruksnæringen er avgjørende for verdiskaping og sysselsetting

langs kysten. Det er gledelig at en god norsk fiskeriforvaltning ført under skiftende regjeringer har gjort at fiskebestandene nå stort sett er høye. Dette medlem viser imidlertid til at den globale finanskrisen også har gitt ringvirkninger i Norge, særlig for eksportrettede næringer. Med en eksportandel på over 90 pst. er fiskeri- og havbruksnæringen direkte påvirket av endringer i kjøpekraften internasjonalt.

LAKSEOPPDRETT

Dette medlem ønsker en sterk oppdrettsnæring i Norge. En miljømessig bærekraftig oppdrettsnæring er fullt mulig, og Norge har alle forutsetninger for å sørge for at oppdrettsnæringen blir verdensledende på miljø. Bærekraft er en forutsetning for at Norge skal være verdensledende på eksport av sjømat og bidra til å sikre økt verdiskaping langs kysten. Økonomisk bærekraft går hånd i hånd med miljømessig bærekraft, men dette medlem mener det er avgjørende at oppdrettsnæringen innen kort tid gjennomgår strukturelle endringer for å sikre bærekraft. Oppdrettsnæringen må industrialiseres, og regjeringen må sørge for at dette skjer før det er for sent for Norges villaksbestander og næringen selv.

Dette medlem viser til regjeringens bærekraftstrategi fra 2009 der det legges vekt på fem hovedområder der oppdrettsindustrien påvirker miljøet; genetisk påvirkning og rømming, sykdom, forurensning og utslipp, arealbruk og bruken av fôr. De fem hovedområdene har vært problemområder siden oppstarten av oppdrettsindustrien, og etter 40 års drift er det nå viktig at man får til faktiske endringer. Dette medlem mener det må være en prioritert oppgave å løse disse problemene innen 2013 og er bekymret for at regjeringens strategi ikke vil løse miljøutfordringene før det er for sent.

Dette medlem mener strategien mangler klare indikatorer på hva som er akseptabel miljøpåvirkning fra lakseoppdrett, samt at strategien heller ikke har tidsfrister for når en skal ha på plass de ulike tiltakene. Det er avgjørende å ha en helhetlig tilnærming til oppdrettsnæringen, hvor hensynet til både miljø, næring og arbeidsplasser blir ivaretatt. Frem til nå har kortsiktige næringsinteresser overkjørt langsiktige hensyn til naturen.

Dette medlem mener en rekke konkrete tiltak må iverksettes for å sikre en bærekraftig lakseoppdrettsnæring. Dette medlem mener at det må innføres forpliktende miljøtiltak som innebærer en kraftig forbedring av miljøtilstanden i oppdrettsnæringen innen 2013. Tiltakene må innebære kvantitative krav når det gjelder genetisk påvirkning og rømming, sykdom, forurensning og utslipp. Samtidig må det bevilges mer penger til forskning og utvikling, og da spesielt til utvikling og demonstrasjonsanlegg for luk-

kede systemer i sjø, eller anlegg med tilsvarende sikkerhetsnivå.

Dette medlem viser til at lukkede anlegg allerede er i drift i Kina og Canada. Lukkede systemer kan bidra til å redusere problemene med rømming og sykdoms- og parasittspredning. Dette medlem mener at lukkede oppdrettsanlegg i sjø kan ivareta både næringsutvikling og kravet om en miljømessig bærekraftig oppdrettsnæring, og at en eventuell fremtidig kapasitetsøkning for eksempel kan forbeholdes dem som driver lukkede anlegg eller anlegg med tilsvarende sikkerhetsnivå.

Dette medlem viser til at havbruksnæringen er en stor eksportnæring, og at eksporten utgjorde 29,3 mrd. kroner i 2011. Dette medlem mener derfor at oppdrettsnæringen har råd til å pålegges de tiltak som må til for å sikre en miljøvennlig næring som er bygget på fornybare ressurser og som kan bidra til verdiskaping langs kysten i Norge i mange år fremover. Dette medlem mener forpliktende miljøtiltak er avgjørende både for å sikre oppdrettsnæringens omdømme og muligheter for bærekraftig og lønnsom produksjon på sikt, og for å bevare villaksen og sjøørreten i Norge.

Dette medlem mener det ikke bør innvilges nye oppdrettskonsesjoner før lakselusproblemene og rømmingene er under kontroll. Dette medlem peker på at det er et faktum at større oppdrettsenheter og mer eksponerte lokaliteter utgjør større risiko for rømming og spredning av lakselus, og gjør at det må utvikles ny kunnskap, forbedret teknologi samt mer robuste operasjoner for å mestre lusesituasjonen og forhindre rømming i fremtidens lakseoppdrett.

Dette medlem mener at Norge har alle forutsetninger for å sørge for at oppdrettsnæringen blir verdensledende på miljø. For å oppnå det må regjeringen legge frem en plan for langsiktige, strukturelle endringer i reguleringen av oppdrettsnæringen. Næringen må kontrolleres og stilles krav til på samme måte som tidligere SFT, nå KLIF, gjør overfor landbasert industri. Dette medlem viser til at situasjonen på Herøya i dag, i motsetning til i 1980, er det beste eksempelet på effekten av tydelige krav.

Dette medlem ser positivt på den villaksinn-satsen det legges opp til i 2013. Det er viktig at man klarer å opprettholde tempoet i bekjempelsen av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i tråd med den nasjonale handlingsplanen.

Videre vil dette medlem anmode regjeringen om å vurdere innføring av en forskriftsfestet ordning med dobbeltmerking av oppdrettslaks med bruk av fettfinneklipping kombinert med en form for elektronisk individmerking. Fettfinneklipping av oppdrettsfisk vil gjøre det enkelt å identifisere rømt oppdrettsfisk mens med en elektronisk individmerking vil

rømt fisk kunne spores tilbake til anlegget hvor fisken har rømt fra.

Dette medlem har merket seg utviklingen når det gjelder lukkede flytende oppdrettsanlegg, og viser i den sammenheng til Dokument 8:38 S (2010–2011) forslag fra Line Henriette Hjemdal, Rigmor Andersen Eide og Øyvind Håbrekke om forpliktende miljøtiltak for oppdrettsnæringen, og Innst. 239 S (2010–2011). I forslaget bad Kristelig Folkeparti regjeringen fremme forslag om forpliktende miljøtiltak som innebærer kraftig forbedring av miljøtilstanden i oppdrettsnæringen innen 2013, samt at det skulle legges frem en plan for overgang til en miljømessig bærekraftig oppdrettsnæring med lukkede sjøanlegg, alternativt tiltak for å oppnå et tilsvarende sikkerhetsnivå innen 2020.

Rømt oppdrettsfisk og utfordringene med lakselus for de ville laksefiskene medfører behov for omfattende tiltak. Dette medlem mener regjeringen bør vurdere å innføre en miljøavgift for oppdrettsnæringen der avgiftsmidlene øremerkes nød-

vendige tiltak for å sikre en bærekraftig forvaltning av de ville laksefiskene.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti, i alternativt budsjett, foreslår å bevilge 50 mill. kroner utover regjeringens forslag til forskning og teknologiutvikling for bærekraftig fiskeoppdrett under rammeområde 16.

3.3.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10 presentert.

Tabellen viser budsjettforslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2012–2013), og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)							
1000		Fiskeri- og kystdepartementet					
	1	Driftsutgifter	128 540	128 540 (0)	110 000 (-18 540)	113 540 (-15 000)	128 540 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	39 200	38 200 (-1 000)	39 200 (0)	39 200 (0)	39 200 (0)
	71	Tilskudd til kystkultur	9 500	9 500 (0)	0 (-9 500)	9 500 (0)	9 500 (0)
1030		Fiskeridirektoratet					
	1	Driftsutgifter	369 000	369 000 (0)	330 000 (-39 000)	369 000 (0)	369 000 (0)
1050		Diverse fiskeriformål					
	60	Tilskudd til fylkeskommuner	180 000	180 000 (0)	180 000 (0)	0 (-180 000)	180 000 (0)
	61	Tilskudd til kommuner	0	0 (0)	0 (0)	180 000 (+180 000)	0 (0)
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	50 000	50 000 (0)	25 000 (-25 000)	50 000 (0)	50 000 (0)
	76	Tilskudd til Norges sjømatråd, markedsføring av sjømat i Norge	0	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak					
	75	Marint verdiskapingsprogram	40 000	40 000 (0)	50 000 (+10 000)	40 000 (0)	40 000 (0)
Sum utgifter rammeområde 10			852 810	851 810 (-1 000)	770 770 (-82 040)	847 810 (-5 000)	852 810 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Inntekter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)							
4030		Fiskeridirektoratet					
	13	Inntekter vederlag oppdrettskon- sesjon	450 000	450 000 (0)	0 (-450 000)	450 000 (0)	450 000 (0)
	13	Inntekter vederlag oppdrettskon- sesjoner	0	0 (0)	510 000 (+510 000)	0 (0)	0 (0)
		Sum inntekter rammeområde 10	474 540	474 540 (0)	534 540 (+60 000)	474 540 (0)	474 540 (0)
		Sum netto rammeområde 10	378 270	377 270 (-1 000)	236 230 (-142 040)	373 270 (-5 000)	378 270 (0)

3.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 10

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i Prop. 1 S (2012–2013) med Prop. 1 S Tillegg 2 (2012–2013) hvor ikke annet fremgår av merknadene under det enkelte kapittel.

3.4.1 Kap. 1000 og kap. 4000 Fiskeri- og kystdepartementet

Det foreslås bevilget kr 177 240 000 på kap. 1000 og kr 10 000 på kap. 4000.

Komiteen viser til de respektive fraksjoners generelle merknader under kapittel 3.3.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, er kjent med at Veterinærinstituttet med basis i tilskudd fra Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet, bruker om lag 850 000 kroner årlig for å ivareta driften av sekretariatet for medlemsorganisasjonen NORECOPA. Organisasjonen arbeider for å raffinere og redusere bruken av dyr og fisk i forsøk. Flertallet ber om at sekretariatsfunksjonen styrkes med til sammen 500 000 kroner, fordelt med 200 000 kroner innenfor Fiskeri- og kystdepartementets og 300 000 kroner innenfor Landbruks- og matdepartementets bevilgning til tilskudd til Veterinærinstituttet.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 128 540 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at det fra regjeringens side legges opp til økning i departementets budsjett under postene 1–20 Driftsutgifter fra

kr 111 544 000 i saldert budsjett 2012 til kr 128 540 000 i 2013. Dette tilsvarer en vekst i budsjettet på 15,2 pst. i endring 12/13.

Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av at det også i departementene gjøres et arbeid med å se på hvordan en kan klare å utnytte de midlene en har til rådighet på en mer effektiv og hensiktsmessig måte. En har over flere år merket seg at det kan virke som om departementene er forskånet for innsparinger og effektiviseringer, mens de ytre etater opplever å få sine rammer kuttet. Disse medlemmer mener at det må være fullt mulig å effektivisere deler av driften i departementet uten at dette i nevneverdig grad vil måtte gå utover det tilbudet som i dag gis til næringen. Det er fullt mulig å spille mer på den kompetanse og arbeidskraft som finnes både i diverse direktorater og i ytre etater for å kunne avlaste departementet på en del områder. Det forventes også effektiviseringsgevinster innen rasjonalisering blant annet knyttet til tiltak innen ENØK og gjennom mer gunstige rammeavtaler ved offentlige anskaffelser.

Disse medlemmer viser til at forslag om et enklere næringsregelverk vil gi departementet færre arbeidsoppgaver. På bakgrunn av blant annet regelforenklings-, rasjonaliserings- og effektiviseringstiltak forventer disse medlemmer en effektiviseringsgevinst innen fiskeriforvaltningen. Disse medlemmer mener at arbeidet med ressurskontroll skal prioriteres innenfor rammen. Regjeringen oppgir at blant annet arbeidet med NTP (Nasjonal transportplan) og regjeringens arbeid med en nærskipsfartsstrategi er hovedårsaken til den store økningen på denne posten. Disse medlemmer mener at det er fullt ut mulig å gjøre dette arbeidet innenfor de relativt store rammer departementet rår over i utgangspunktet.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten

med kr 18 540 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremlegge en strategi for avbyråkratisering av fiskeri- og havbruksnæringens rammevilkår. Strategien fremlegges i løpet av 1. halvår 2013.»

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av særavgiftsbelastningen pålagt fiskeri- og havbruksnæringen med sikte på opprydding og reduksjoner.»

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for vekst i havbruksnæringen gjennom etablering av nye konsesjoner.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av lov om omsetning av råfisk og deltakerloven med sikte på modernisering og forenkling.»

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER,
KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 39 200 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til det arbeidet som gjøres sammen med Russland for å redusere overfiske og annet ulovlig fiske i Barentshavet samt andre samarbeidstiltak fra norsk side knyttet til fiskeriforvaltningen. Dette er et meget viktig arbeid som også viser seg å ha positive resultater. En har de siste 2 år ikke registrert ulovlig fiske i Barentshavet med norske og russiske fartøy. Dette viser at man har lyktes med å få til noe positivt innen den felles fiskeriforvaltningen i dette området, sammen med det faktum at Kystvakten har gjort en meget god jobb over en rekke år med å kontrollere og patruljere dette farvannet. Det er imidlertid viktig at vi ikke sier oss fornøyde med det vi har opplevd og slår oss til ro med dette. Skal en komme det ulovlige fisket til livs, enten det er overfiske, utkast eller feil maskevidde, er dette et konstant arbeid som krever gode samarbeidsløsninger med andre land. Disse medlemmer har også merket seg at regjeringen foreslår å øke bevilgningen på denne posten fra kr 9 721 000 til kr 39 200 000. Dette er en meget stor økning og midlene er bl.a. tenkt brukt til 25 mill. kroner knyttet til forskning og

utredning knyttet til NTP og oppfølging av regjeringens nærskipfartsstrategi.

POST 71 TILSKUDD TIL KYSTKULTUR,
KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 9 500 000 på post 71.

Komiteen mener at det er viktig å ta vare på den fantastiske kystkulturen som finnes langs norskekysten slik at en kan bringe dette videre til senere generasjoner. Det er viktig at vi kan formidle videre den variasjon og det mangfold som har vært med å bringe Norge dit vi er i dag gjennom blant annet å høste fra havet på en god og bærekraftig måte. Vi har en meget variert og spennende kultur som også er svært forskjellig ut fra hvilke landsdeler en har sin tilhørighet.

Det er imidlertid, slik komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det, viktig at man sørger for at ansvaret for denne kulturen blir ivaretatt på samme måten som den øvrige kulturen blir tatt hånd om og med de samme muligheter for finansiering som der finnes.

Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at ansvaret for de tiltakene som finansieres innenfor Fiskeri- og kystdepartementets område, skal finansieres via Kulturdepartementets budsjetter og tilskuddsordninger.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 9 500 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

3.4.2 Kap. 1001 Deltakelse i internasjonale organisasjoner

Det foreslås bevilget kr 10 580 000 på kap. 1001 post 70.

Komiteen viser til at mange av verdenshavenes fiskebestander er truet av overfiske. Komiteen viser til at internasjonalt samarbeid er avgjørende for å sikre en bærekraftig forvaltning av verdenshavenes fiskebestander. Komiteen er derfor svært opptatt av at Norge, med vår gode og bærekraftige fiskeriforvaltning, skal bidra positivt i kampen mot globalt overfiske gjennom vår deltakelse i internasjonale organisasjoner. Komiteen har merket seg at regionale fiskeriforvaltningsorganisasjoner har fått økt betydning de siste årene, blant annet gjennom regelverksutvikling og utvidet samarbeid mot UUU-fiske.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Fol-

keparti har merket seg at Norge er medlem av en rekke forskjellige internasjonale organisasjoner. Dette medfører at man betaler et betydelig beløp inn til de forskjellige internasjonale organisasjonene i kontingent. Det er åpenbart at man har stor nytte av å være med innen de mange organisasjoner som er med på å utforme den fremtidige fiskeri- og havbrukspolitikken internasjonalt, eller er med på å danne grunnlaget for fastsettelse av fremtidige kvoter.

Disse medlemmer viser til at det imidlertid er blitt slik at vi også er medlem av, og derigjennom finansierer, organisasjoner som direkte motarbeider norske interesser. Dette dreier seg i første rekke om hvorvidt Norge er tjent med å være medlem av organisasjonen IWC (Den internasjonale hvalfangstkommisjonen), som er på kollisjonskurs med det standpunkt og den forvaltning Norge ønsker når det gjelder hvalfangst. Denne organisasjonen preges nå av å være på linje med de som ønsker et totalforbud mot hvalfangst og ikke en fornuftig fangsting og forvaltning av en stor bestand som Norge ønsker. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn be om at regjeringen foretar en vurdering av om Norge fortsatt er tjent med å være medlem av denne organisasjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hensiktsmessigheten av å være medlem av Den internasjonale hvalfangstkommisjonen (IWC) sett i lys av at denne organisasjonen motarbeider norske interesser i hvalfangstsaken.»

3.4.3 Kap. 1030 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 375 800 000 på kap. 1030.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Fiskeridirektoratet er det sentrale utøvende forvaltningsorganet for fiskeri- og havbruksnæringen. Fiskeridirektoratets hovedmål er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø.

Flertallet viser til at kontrollarbeid er en vesentlig del av direktoratets daglige virke, både når det gjelder operativ kontroll og kontinuerlig utvikling av kontrollverktøy og juridisk rammeverk. Flertallet viser til at Kystvaktens kapasitet er forbedret som følge av moderniseringen, blant annet ved at de nye fartøyene løser hele spennet av Kystvaktens oppgaver. Forslaget til bevilgningsreduksjon for 2013 sky-

ldes innsparing og reversering av engangsbevilgning i forbindelse med klassifisering av KV Senja. Flertallet er tilfreds med at budsjettet til Kystvakten er videreført på samme høye nivå og at det ikke legges opp til noen reduksjon i Kystvaktens aktivitet når det gjelder seilingsnivå og evne til oppdragsløsning.

HAVBRUKSFORVALTNINGEN

Flertallet viser til at Fiskeri- og havbruksforvaltningen skal bidra til at havbruksnæringen utvikles og drives slik at miljøpåvirkningen er innenfor akseptable rammer, og at konflikter med det omkringliggende miljøet, lovlig ferdsel og annen viktig utnyttelse av kystområdene minimeres. Flertallet er tilfreds med at arbeidet med å følge opp strategien for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring er den høyest prioriterte oppgaven i 2013. Flertallet viser til at det foreslås å øke bevilgningene til Fiskeridirektoratet med 10 mill. kroner for å styrke havbrukstilsynet, og støtter dette.

MARIN AREALFORVALTNING

Flertallet viser til at Fiskeridirektoratet skal fortsette arbeidet med å utvikle og tilrettelegge stedfestede data i kartverktøy til bruk i egen saksbehandling, og gjøre kartfestede data tilgjengelige for offentlige og private brukere. Fiskeridirektoratet skal prioritere arbeidet med digitalisering av kystnære fiskeridata og mer detaljert og nøyaktig stedfesting av havbruksanlegg. Dette blir sett i sammenheng med arbeidet med utvikling av BarentsWatch, som er et helhetlig informasjonssystem for hav- og kystområdene. Fiskeridirektoratet skal også lede programgruppen for MAREANO. Flertallet viser til at det i samarbeid med andre beredskapsmyndigheter ivaretar samfunnets og fiskeri- og havbruksnæringens behov for krisehåndtering i nære sjøområder.

Flertallet viser til at det er en prioritert oppgave for Fiskeridirektoratet i 2013 å delta i arbeidet med forvaltningsplanene for de norske havområdene, som også vil kreve ressurser i 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg at regjeringen foreslår å øke budsjettet til Fiskeridirektoratet fra 347 080 000 kroner i saldert budsjett til 369 000 000 kroner i budsjettet for 2013 på post 1 Driftsutgifter. Når det gjelder øvrige poster på Fiskeridirektoratets område er det kun mindre endringer. Post 1 Driftsutgifter går i all hovedsak til å dekke lønns- og driftsutgifter til direktoratet. En har også valgt å styrke havbrukstilsynet med en bevilgning på 10 mill. kroner. Disse medlemmer mener at Fiskeridirektoratet er en meget viktig aktør innenfor området havressursforvaltning, og har på dette feltet en rekke forskjellige oppgaver.

Det fremkommer av proposisjonen at Fiskeridirektoratet i den forbindelse har en rekke delmål i tillegg til hovedmålet om å fremme en lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Dette innebærer selvsagt at en trenger kompetanse på mange forskjellige felt enten man har dette innenfor egne rekker eller ved at man innhenter kunnskap fra andre kilder. Disse delmålene er blant annet:

- en kunnskapsbasert havressursforvaltning
- regelverk og reguleringsmodeller som sikrer en bærekraftig forvaltning og lønnsomhet i fiskeriene
- ressursuttak i overensstemmelse med fastsatte nasjonale og internasjonale reguleringsbestemmelser
- et internasjonalt samarbeid om ressursforvaltning og ressurskontroll som ivaretar Norges interesser som havnasjon

Disse medlemmer har merket seg at direktoratet har valgt å videreføre sin organisasjonsstruktur og opprettholder sitt hovedkontor i Bergen og vil fortsatt ha regionkontor i Vadsø, Tromsø, Bodø, Trondheim, Ålesund, Måløy og Egersund.

Disse medlemmer vil vise til at i forbindelse med Fiskeridirektoratets arbeid med å regulere og kontrollere fiske og fangst på en måte som sikrer bærekraftig høsting og tilstrekkelig beskyttelse av yngel og småfisk, sårbare bestander og marine habitat, er det viktig at man finner fram til gode reguleringsmodeller som også ivaretar interessene til aktørene innenfor fiskerinæringen. Det er svært viktig at reguleringer som foretas også sikrer et mest mulig optimalt uttak av den biomasse som de enkelte bestander kan tåle. I den forbindelse vil disse medlemmer uttrykke bekymring over den situasjon som er oppstått knyttet til en manglende avtale mellom Norge, EU; Island og Færøyene om hvor mye en skal kunne beskatte makrellbestanden. Dette er nå en konflikt som har gått over flere år og som gjør at det er fare for en betydelig overbeskatning av denne bestanden. Dette vil igjen kunne medføre at en i årene som kommer vil kunne ta ut betydelig mindre biomasse enn det som gjøres i dag. Norge og EU har inngått en bilateral avtale seg imellom, men Island og Færøyene har valgt å sette egne svært høye kvoter som ikke i tilstrekkelig grad tar hensyn til de anbefalte totalkvoter for bestanden.

Fiskeridirektoratet har hovedansvaret for ressurskontrollen i Norge sammen med Kystvakten og salgslaga. Disse medlemmer mener det er svært viktig at man opprettholder den intensiteten man har hatt knyttet til kontroll med fiskeriressursene og gjerne styrke denne over tid all den tid det dreier seg

om svært store verdier for landet. Det er på denne bakgrunn med undring en kan konstatere at regjeringen foreslår et betydelig kutt innenfor Kystvaktens budsjett. Dette vil nettopp kunne medføre en svekket kontroll med det som skjer ute på fiskefeltet all den tid det er Kystvakten som har ansvaret for ressurskontrollen på havet. Disse medlemmer vil også påpeke viktigheten av et tett samarbeid med Havforskningsinstituttet slik at en med så stor grad av sikkerhet som mulig kan beregne hvor stort uttak av biomasse de enkelte bestander kan tåle. Det er i den forbindelse også viktig at man intensiverer forskningen innenfor de enkelte fiskebestander slik at en kan ha et best mulig materiale for å kunne planlegge kvotene innen de forskjellige bestander på en mest mulig korrekt måte. Et slikt viktig prosjekt kan være å få innhentet mageprøver innenfor fiskeriene for å kunne se hvilke bestander som spiser hva. Dette er viktig for å kunne foreta reguleringer innenfor de enkelte fiske-slag.

Disse medlemmer har videre merket seg de oppgaver som Fiskeridirektorat har fått i forbindelse med at det fra 1. januar 2010 ble innført krav om fangstsertifikat for villfanget fisk ved eksport til EU. I tillegg er det oppgaver knyttet til både innføringen av elektronisk fangst dagbok og det faktum at samarbeidet med Kystvakten er forsterket gjennom videreutvikling av inspeksjonsdatabasen og innføring av elektronisk operativ risikovurdering. Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av at man også fra direktoratets side viser stor grad av smidighet når en skal gjennomføre sine kontroller innenfor fiskeriene. Dette være seg krav til lokaliteter på land og ikke minst dersom man skal være med under inspeksjoner på båter som ofte er bygget med tanke på et gitt antall fiskere og ikke nødvendigvis har tatt høyde for lugarkapasitet til andre enn de som til enhver tid er ventet å skulle være om bord i fartøyet. Det er viktig at konfliktnivået mellom næringsutøvere og kontrollerende og regulerende myndigheter holdes på et så lavt nivå som mulig.

Disse medlemmer har også merket seg de mange oppgaver Fiskeridirektoratet har, knyttet til havbruksforvaltningen og de utfordringene en her står overfor. Havbruksnæringen har vært en næring med relativt høy lønnsomhet og derigjennom stor verdiskaping for nasjonen. Direktoratet har følgende delmål innenfor havbruksforvaltningen:

- en kunnskapsbasert havbruksforvaltning
- et regelverk som fremmer ei lønnsom og bærekraftig havbruksnæring
- oppfølging og risikobasert tilsyn som sikrer at regelverk følges

Disse medlemmer mener det arbeidet som gjøres innenfor havbruksforvaltningen er svært vik-

tig. Arbeidet med å få til et så lavt konfliktnivå som mulig mellom næringsaktørene og de som arbeider for villaksens fremtidige eksistens må få høy prioritet. Det er svært viktig, slik det påpekes i proposisjonen, at vi har en kunnskapsbasert havbruksforvaltning. Det er dessverre ofte man kan lese i mediene om saker som skaper et betydelig konfliktnivå, der offentlige direktorat og institusjoner har betydelig forskjellig oppfatning om hva som er de faktiske forhold når det gjelder havbruksnæringen. Her er det rom for en betydelig forbedring slik at man ikke skaper unødige konflikter.

Disse medlemmer viser til at det er et faktum at det vil være avtrykk i naturen i forbindelse med oppdrett av marine arter, slik det også blir i forbindelse med næringsaktivitet på land. Det som er viktig i den forbindelse er å sørge for at dette avtrykket er innenfor akseptable grenser. Det er imidlertid viktig at de vedtak som fattes og reguleringer som innføres skjer ut ifra kunnskapsbasert forskning og utredning, og der alle parter blir hørt. I den forbindelse knytter det seg nå store forventninger til den varslede sjømatmeldingen der man forventer å få signaler om den fremtidige sjømatpolitikken og det potensial som der finnes. Det er også viktig at man i den meldingen tar for seg hvilke avtrykk i naturen som vil være akseptable og hvor grensene vil gå. Dersom det skal stå til troende at Norge skal være en betydelig sjømatnasjon også i fremtiden og at fisk og fiskeprodukter er noe av det viktigste vi skal kunne leve av når olje- og gassvirksomheten gradvis reduseres, så må vi ha gode rammevilkår og vekstmuligheter. Regjeringen varsler at en i løpet av 2012 vil vurdere om det skal tillates en økning i MTB (maksimalt tillatt biomasse) også i oppdrettsanlegg sør for Troms og Finnmark, og komme tilbake til dette i 2013. En av forutsetningene må da være at lusesituasjonen knyttet til fjordene med stort innslag av oppdrett er kommet ned på et akseptabelt nivå. Disse medlemmer har videre merket seg det viktige og kompliserte arbeidet som gjøres innenfor marin arealforvaltning og de utfordringer en der står overfor. Det er viktig at man i dette arbeidet har fokus på å ha en brukerrettet, rasjonell og effektiv saksbehandling. Dette er svært viktig i en tid der beslutninger innen næringslivet ofte må fattes relativt raskt for å kunne være konkurransedyktig. Disse medlemmer er videre av den oppfatning at direktoratet må ha sterkt fokus på forenkling og effektivisering. Direktoratet må bestrebe seg på å gi brukerne en kostnadseffektiv og tidsbesparende tjenesteleveranse.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 369 000 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det arbeidet som pågår knyttet til forenkling- og effektiviseringstiltak av næringens rammevilkår vil gi mindre behov for administrasjon. Disse medlemmer mener videre at arbeidet med ressurskontroll og ulovlig fiske skal prioriteres innenfor rammen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med 39 000 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

3.4.4 Kap. 4030 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 24 530 000 på kap. 4030.

POST 13 (NY) INNTEKTER VEDERLAG OPPDRETTSLØYVE

Det foreslås bevilget kr 450 000 000 på post 13.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen mener det er rom for vekst i havbruksnæringen i 2013. Regjeringen vil åpne for å tildele inntil 45 nye grønne løyver, for å stimulere til utvikling av nye teknologiske løsninger som legger til rette for å redusere miljøutfordringene i næringen. Miljøutfordringene i lakseoppdrett er nå særlig knyttet til lus og rømming. Flertallet er enig i at utviklingen av nye og mer miljøvennlige løsninger er et viktig bidrag til å redusere miljøutfordringene havbruksnæringen står overfor.

Flertallet merker seg at i Tillegg 2 (2012–2013) Endring av Prop. 1. S (2012–2013) om statsbudsjettet 2013 (grøne løyve til oppdrett av laks, aure og regnbogeaure) foreslår regjeringen å tildele 45 nye grønne oppdrettskonsesjoner på gitte vilkår som fremkommer i proposisjonen. Dette er konsesjoner som blir gitt til aktører som vil bruke teknologiske løsninger og driftsformer som er mer miljøvennlige enn de som brukes i dag. Det stilles imidlertid også en del andre vilkår til disse ekstrakonsesjonene. 35 av de nye grønne konsesjonene betinger at man løser inn en gjeldende konsesjon i en grønn og får dermed en ekstra med på kjøpet. Det vil også bli satt minimumskrav knyttet til lakselus eller redusert risiko for rømming av oppdrettsfisk. 20 av disse 35 konsesjonene settes til 10 mill. kroner per stk. og tildeles i Troms og Finnmark. De resterende 15 av disse 35 grønne konsesjonene vil tildeles over hele landet i lukket budrunde. I tillegg skal det tildeles 10 nye conse-

sjoner som ikke krever innløsning av en eksisterende konsesjon. Disse konsesjonene settes til en pris av 10 mill. kroner per stk. Dette gir en inntekt under dette kapitlet på anslagsvis 450 mill. kroner på ny post 13.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg at Fiskeridirektoratet har en rekke forskjellige inntektsposter som er med på å finansiere deler av virksomheten. Det er imidlertid et faktum at det på dette området er mindre å hente i 2013 all den tid man ikke legger opp til noen økning i antallet oppdrettskonsesjoner utover det som fremkommer i Prop. 1 S Tillegg 2 (2012–2013) Endring av Prop. 1S (2012–2013) om statsbudsjettet 2013 (grøne løyve til oppdrett av laks, aure og regnbogeaure). I denne tilleggsproposisjonen foreslår regjeringen å tildele 45 nye grønne oppdrettskonsesjoner på gitte vilkår som fremkommer i proposisjonen. Dette er konsesjoner som blir gitt til aktører som vil bruke teknologiske løsninger og driftsformer som er mer miljøvennlige enn de som brukes i dag. Det stilles imidlertid også en del andre vilkår til disse ekstra-konsesjonene. 35 av de 45 nye grønne konsesjonene betinger at man løser inn en gjeldende konsesjon i en grønn og får dermed en ekstra med på kjøpet. Det vil også bli satt minimumskrav knyttet til lusettall eller redusert risiko for rømming av oppdrettsfisk. 20 av disse 35 konsesjonene skal fordeles likt mellom de to nordligste fylkene. Vederlaget for konsesjonene settes til 10 mill. kroner per stk. De resterende av disse 35 grønne konsesjonene vil kunne tildeles over hele landet. I tillegg skal det tildeles 10 nye konsesjoner som ikke krever innløsning av en eksisterende konsesjon. Alle konsesjoner settes til en pris av 10 mill. kroner per stk. Dette gir en inntekt under dette kapitlet på 450 mill. kroner på ny post 13. Disse medlemmer mener det også burde vært lagt opp til en utvidelse av MTB-en i de områdene som kan dokumentere lave og akseptable lusettall og lite rømming.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at det også vil kunne være rom for å tildele nye konsesjoner til oppdrett av laks og ørret i de områder der en kan fremvise at en har kontroll på lusesituasjonen. Disse medlemmer mener at dersom en i områder verken har lus som er resistente mot de avluningsmedikamenter som brukes og at oppdrett kan drives på en god og bærekraftig måte, skulle det ikke være grunn til av prinsipielle grunner å si nei til nye konsesjoner eller utvidelse av eksisterende. Disse medlemmer mener at det er på høy tid å intensivere arbeidet med å redusere konfliktnivået mellom tilhengere og motstandere av oppdrett. Det viktigste ankepunktet mange fremviser i den sammenheng er at dersom det

rømmer mye oppdrettslaks, er det en fare for at denne fisken vil kunne formere seg med villfisken og derigjennom endre villfiskens gener. Disse medlemmer mener at dette er en helt naturlig frykt i de områder der en har en villaksbestand. Disse medlemmer mener det er på tide å skille mellom oppdrettskonsesjoner for laks og ørret. Dagens system tilsier at dersom en får en oppdrettskonsesjon for laksefisk omfatter denne både laks og ørret. Det er med andre ord helt opp til den enkelte selv å velge hva en vil satse på. Disse medlemmer mener at i de områder der villaksen er særlig utsatt bør det kunne tildeles rene ørretkonsesjoner, all den tid den ørret som brukes i oppdrettsnæringen ikke kan formere seg med villaksen i elvene.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreslå endringer i konsesjonsbestemmelsene for oppdrett av laksefisk slik at det kan tildeles rene ørretkonsesjoner i områder der villaksen er særlig utsatt.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet legger til grunn at det for 2013 gis ti nye oppdrettskonsesjoner i de områder hvor en har kontroll på fiske sykdommer og lakselus-situasjonen.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å øke posten med 60 000 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

3.4.5 *Kap. 1050 Diverse fiskeriformål*

Det foreslås bevilget kr 249 190 000 på kap. 1050.

Komiteen har merket seg at regjeringen foreslår å bevilge i overkant av 69 mill. kroner til diverse fiskeriformål. Et av områdene som mottar bevilgninger under dette kapitlet er sikkerhetsopplæringen for fiskere. Dette er et svært viktig område all den tid det å drive fiskeri til tider kan være svært utfordrende. Det er derfor viktig at man til enhver tid har fokus på sikkerhet for dermed å kunne vite hvordan en skal opptre i krevende situasjoner. Regjeringen foreslår at det bevilges 14,15 mill. kroner til dette formålet i 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har videre merket seg at regjeringen foreslår at det bevilges 50 mill. kroner som tilskudd til næringstiltak i fiskeriene. Dette er det samme beløpet i kroner som ble bevilget for inneværende år. De

områdene som det foreslås bevilget midler til på dette feltet er blant annet garantitilskudd, føringstilskudd og tilskudd til mottaksstasjoner, tilskudd til selfangst og opprydding av tapte fiskeredskap. Disse medlemmer er bekymret for den synkende oppslutningen knyttet til selfangsten. Det er svært viktig å opprettholde en så stor fangstkapasitet innenfor selfangstnæringen som mulig. I den forbindelse er det viktig å sørge for at det er god nok økonomi i næringen til å kunne utruste skutene, samt at det finnes et mottaksapparat på land. Selfangstnæringen er hardt rammet ved at EU i sin tid innførte et omsetningsforbud av selkjøtt og selprodukter. Norge har klaget saken inn for WTO, men saken er ennå ikke endelig avgjort. Mens det i 2011 ble fangstet 10 334 sel i Vesterisen var det tilsvarende tallet for 2012 kun 5 592 sel. Det er viktig at regjeringen fortsatt jobber internasjonalt for å oppheve dette EU-forbudet all den tid sel ikke er en truet dyreart. Det er svært viktig å få til en betydelig reduksjon av selbestanden da selen spiser enorme mengder fisk. Skal vi lykkes med å få til et stort nok uttak av sel er vi også avhengige av at det er et betydelig antall skuter som drar på fangstfeltet. Det er dessverre det motsatte som skjer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti har merket seg at regjeringen på basis av de erfaringer man har høstet gjennom ordningen om føringstilskudd i forbindelse med evalueringen av ordningen i 2008 og etter å ha sett på hvordan den har fungert i 2009 og 2010, nå har startet en gjennomgang av både organiseringen og administreringen av føringstilskuddet. Formålet er å få på plass en mer effektiv og harmonisert forvaltning av tilskuddet. Disse medlemmer mener at når det gjelder mottak og føring av fisk fra mottaksstedet og frem til kjøper må dette være en del av avtalen som treffes partene imellom uten at det skulle være nødvendig at staten subsidierer både mottak og selve føringen av fangstene til annet mottakssted. Disse medlemmer vil vise til at norsk fiskerinæring er meget effektiv og konkurransedyktig og leverer varer av meget høy kvalitet. Det skulle dermed være fullt ut mulig å klare seg også uten føringstilskudd og tilskudd til mottaksstasjoner i fremtiden.

POST 60 (NY) TILSKOT TIL FYLKESKOMMUNAR

Det foreslås bevilget kr 180 000 000 på post 60.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til fremleggelse av Prop. 1 S Tillegg 2 (2012–2013) Endring i Prop. 1 S (2012–2013) om statsbudsjettet 2013, grønne løyver til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, og

til at proposisjonen foreslår å avsette 4 mill. kroner til aktuelle fylkeskommuner. Midlene skal utbetales etter tallet på nye løyver som blir tildelt i de enkelte fylker der løyvene blir etablert. I tillegg vises det til at det er beregnet at tildelingsrunden kan gi inntekter på anslagsvis 450 mill. kroner. De 30 løyvene til fast pris vil gi inntekter på 300 mill. kroner, mens det er mer usikkert hvilken pris som blir oppnådd for de resterende løyvene i lukket budrunde.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg at regjeringen ved fremleggelsen av Prop. 1 S Tillegg 2 (2012–2013) Endring av Prop. 1 S (2012–2013) om statsbudsjettet 2013 (grønne løyver til oppdrett av laks, aure og regnbogeaure) foreslår å avsette 4 mill. kroner til aktuelle fylkeskommuner der det blir tildelt nye grønne konsesjoner. Det er imidlertid en forutsetning at dette tilskuddet ikke blir utbetalt før vederlaget for konsesjonen er innbetalt. Disse medlemmer er forundret over at man ikke i denne tilleggsproposisjonen legger noen føringer for hvordan disse pengene eventuelt skal brukes og til hvilke formål. Det er etter disse medlemmers mening den enkelte kommune der oppdrettsanleggene fysisk er plassert som er de som må tilrettelegge for næring – ikke fylkeskommunen. Det er viktig at man i fremtiden gir de kommunene som skal være vertskap for de enkelte konsesjoner et insitamant til å legge til rette for det å fremskaffe gode lokaliteter. Når de kommuner som har slakteri og «settefiskanlegg» tjener gode penger i form av arbeidsplasser og skatteinntekter, føler selve vertskommunene (for konsesjonene) ofte at de sitter igjen med utfordringene. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at det ikke er fylkeskommunene som skal ha disse inntektene, men at disse skal fordeles mellom de kommuner som blir vertskap for selve konsesjonene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Kap. 1050 post 60 skal lyde:

Post 60 (Ny) Tilskudd til kommuner.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen skal selge «grønne konsesjoner» for lakseoppdrett. Deler av salgssummen skal gå til fylkeskommuner, men det er imidlertid mulig å få en annen og bedre innretning. Midlene kan isteden gå til de kommunene som berøres av de nye oppdrettskonsesjonene. Når man blir vertskommune for et oppdrettsanlegg, vil det oppstå både positive og negative ringvirkninger. Nye arbeidsplasser og økt økonomisk aktivitet er positivt. Miljøutfordringer og en økning i behovet for

å gjøre investeringer i infrastruktur og kommunale bygg vil imidlertid belaste kommuneøkonomien. Høyre ønsker å åpne for at deler av salgssinntekten fra konsesjonene går til de kommuner som blir direkte berørt av de nye konsesjonene. Med «berørt» kan det for eksempel menes at kommunen er lokalitet for oppdrettsanlegg eller slakteri. Midlene kan brukes til å forbedre konkurransekraften i vertskommunen og omkringliggende strøk, f.eks. gjennom investeringer i vei og annen nødvendig infrastruktur. At kommuner blir mottaker av disse midlene, vil gi et sterkere lokalt insentiv for å legge til rette for oppdrett.

POST 75 TILSKUDD TIL NÆRINGSTILTAK I FISKERIENE, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 50 000 000 på post 75.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at bevilgningene på posten er 50 mill. kroner som benyttes til føringstilskudd, tilskudd til selfangst, garantilott og garnoppyrdding.

Flertallet er fornøyd med at ordningene videreføres. Formålet med garantiordningen er å sikre fiskerne en viss minsteinntekt i de ulike fiskeriene, dersom fisket av ulike årsaker skulle slå feil. Nofima levte i juni 2012 en evaluering av garantiordningen. Konklusjonen er at ordningen ser ut til å fungere etter formålet. Føringstilskuddet er viktig for å bidra til å holde oppe en variert flåtestruktur og lokale fiskemiljø og bidra til at ressursene blir utnyttet i flere områder, selv om det ikke er mottak i nærheten. I tillegg skal ordningen bidra til et mer effektivt fiske ved å føre fisk ut fra overskuddsområder slik at avtaksproblemer ikke fører til stans i fiske.

Flertallet viser til at det er svak lønnsomhet i selfangstnæringen, og at næringen fortsatt er avhengig av offentlig tilskudd for å opprettholdes. Formålet med ordningen er å bidra til at de fastsatte kvotene på grønlandssel blir tatt og å legge til rette for en mer lønnsom selfangstnæring.

Flertallet er fornøyd med at tilskudd til opprydding av tapte fiskeredskaper videreføres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg at regjeringen foreslår å bevilge 50 mill. kroner innenfor dette området. Midlene er tenkt brukt til å øke lønnsomheten innenfor den del av fangst- og fiskerinæringen som regjeringen mener sliter med lønnsomheten. Bevilgningen tenkes også benyttet til tilskudd til garantilott, føring og frakt av fisk, mottaksstasjoner, selfangst og opprydding av tapte fiskeredskaper.

Disse medlemmer viser til at kapitlet omfatter tilskudd til ulike formål knyttet til fiskeri- og fangstnæringen, medregnet ordninger som tidligere var finansiert over fiskeriattalene.

Disse medlemmer vil også vise til at det dessverre blir stadig færre selskuter som drar ut og fangster. Disse medlemmer er av den oppfatning at regjeringen på egnet måte må legge frem en sak for Stortinget knyttet til den fremtidige selfangsten og hvordan denne skal finansieres. I den saken må en også kunne gjøre greie for hvordan en tenker å få på plass et stabilt og langsiktig mottaksapparat. Disse medlemmer er opptatt av at uttaket av sel må økes betydelig dersom en skal kunne klare å holde bestanden noenlunde i sjakk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det ikke skulle være nødvendig å bevilge så mange millioner statlige kroner knyttet til mottaksstasjoner og føringstilskudd i en tid der fiskeriene er svært gode hva gjelder ressursituasjonen, og der det må være mulig å kunne få finansiert leveranser (føringstilskuddet) og mottak gjennom de inntekter som bl.a. salgslagene rår over gjennom sin monopolvirksomhet for førstehåndsomsetning av fisk, eller gjennom avtaler med kjøper.

Disse medlemmer anser det som viktigere at næringsdrivende innenfor fiskerisektoren får forutsigbare og gode rammevilkår gjennom konsesjoner, regelverk og lavere skatter og avgifter enn at det skal gis subsidier i form av føringstilskudd.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med 25 000 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Disse medlemmer mener det er underlig at sjømatens betydning for folkehelsen blir så lite fokusert på av offentlige myndigheter. Disse medlemmer mener fisk i større grad bør markedsføres som mat i Norge, og viser i denne forbindelse til markedsføringsordningene for jordbruksprodukter.

POST 76 (NY)

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker å fremme omsetning av norsk fisk, og bevilger derfor 10 mill. kroner til Norges Sjømatråd til bruk for markedsføring, innenlands.

3.4.6 Kap. 2415 Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak

Det foreslås bevilget kr 40 000 000 på kap. 2415 post 75 Marint verdiskapningsprogram.

Komiteen viser til at hovedmålet for Innovasjon Norge er å fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling i hele landet. Marint verdiskapingsprogram er rettet mot særskilte utfordringer i marin sektor. Programmet skal styrke sjømatnæringens evne til å utnytte konkurransefortrinnene som ligger i marint kvalitetsråstoff og det generelt høye kompetansenivået i Norge. Komiteen registrerer at nettverk utgjør programmets kjernevirksomhet for å fremme markedsorientering som skal stimulere til bedre markedstilpasning gjennom verdikjeden, i tillegg til andre programmer og tiltak rettet mot økt markedsorientering og markedsrettet kompetanse.

Programmet er siden starten i 2006 blitt kontinuerlig justert i tråd med erfaringene med programmet.

Komiteen er tilfreds med at hele programmet er blitt evaluert i 2011/2012 og at evalueringen vil danne grunnlag for en vurdering av hvordan programmet skal videreutvikles.

Komiteen viser til at som følge av finansuroen vedtok Stortinget i 2009 tre ekstraordinære ordninger over Fiskeri- og kystdepartementet. Ordningen med garantier for førstehåndsomsetning ble forlenget i 2011, og som følge av fortsatt betydelig usikkerhet i viktige sjømatmarkeder vedtok Stortinget i mars 2012 å gjenopprette ordningen. Ordningen går frem til 31. desember 2012. Denne ordningen bidrar til å opprettholde fiske gjennom hovedsesongen, ved å gi økt kreditt til kjøperne.

Komiteen registrerer med bekymring at utsiktene for norsk eksportnæring fortsatt er usikre, og at det ikke kan utelukkes at det blir nødvendig å sette inn tiltak for vintersesongen 2013.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er derfor tilfreds med at regjeringen bruker «føre-var prinsippet» og foreslår å

gi fullmakt til Fiskeri- og Kystdepartementet til å inngå en garantiavtale med Norges Råfisklag. Dette for at tiltak må kunne settes inn raskt dersom det skulle bli nødvendig.

Flertallet registrerer at i følge Innovasjon Norge har garantiavtalene med fiskesalgslagene fungert etter hensiktene i 2011, og at det bare er registrert mindre tap på ordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å øke posten med kr 10 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett, som øremerkes markedsføring av sjømat overfor konsumenter innenlands så vel som utenlands.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for bedre samordning av marin forskning med fiskerinæringen slik at næringens behov i større grad vektlegges enn hva tilfellet er i dag. Strategien fremlegges i løpet av 1. halvår 2013.»

3.4.7 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 10 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 10.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2	A, SV, Sp
Utgifter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)				
1000		Fiskeri- og kystdepartementet	177 240	176 240
				(-1 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	39 200	38 200
				(-1 000)
		Sum utgifter rammeområde 10	852 810	851 810
				(-1 000)
Inntekter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)				
		Sum inntekter rammeområde 10	474 540	474 540
				(0)
		Sum netto rammeområde 10	378 270	377 270
				(-1 000)

4. Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)

4.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
1100		Landbruks- og matdepartementet	147 714 000
	1	Driftsutgifter	143 763 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 033 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 655 000
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	263 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	162 990 000
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	85 022 000
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	60 699 000
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	17 269 000
1115		Mattilsynet	1 214 719 000
	1	Driftsutgifter	1 201 166 000
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	9 323 000
	23	eSporingsløsningen, <i>kan overføres</i>	3 099 000
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 131 000
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	30 087 000
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	24 737 000
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	5 350 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	38 913 000
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	17 293 000
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	21 620 000
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket .	122 010 000
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	23 906 000
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	98 104 000
1143		Statens landbruksforvaltning	357 850 000
	1	Driftsutgifter	180 411 000
	60	Tilskudd til veterinærdekning	130 154 000
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	373 000
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000
	75	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket	6 810 000
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i>	6 810 000
1147		Reindriftsforvaltningen	63 744 000
	1	Driftsutgifter	44 203 000
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 118 000
	70	Tilskudd til fjellstuer	725 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	9 198 000
	82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	2 500 000
1148		Naturskade - erstatninger	117 200 000
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	117 200 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	75 665 000
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 379 000
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	2 286 000
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i>	28 000 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	42 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m	14 210 397 000
	1	Driftsutgifter	2 500 000
	50	Fondsavsetninger	1 433 653 000
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	209 400 000
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	40 000 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 338 900 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 341 500 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	235 590 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 608 854 000
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen	104 500 000
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	34 100 000
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100 000
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	62 400 000
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift	22 694 000
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	13 091 000
	75	Oppsyn i statsallmenninger	9 603 000
		Sum utgifter rammeområde 11	16 675 293 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4100		Landbruks- og matdepartementet	106 000
	1	Refusjoner m.m.	106 000
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	18 893 000
	30	Husleie, Bioforsk	18 893 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
4115		Mattilsynet	129 945 000
	1	Gebyr m.m.	124 692 000
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv	5 253 000
4143		Statens landbruksforvaltning	37 718 000
	1	Driftsinntekter m.m.	37 718 000
4147		Reindriftsforvaltningen	38 000
	1	Refusjoner m.m.	38 000
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	59 520 000
	85	Markedsordningen for korn	59 520 000

Skatter og avgifter

5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	125 000 000
	71	Totalisatoravgift	125 000 000
		Sum inntekter rammeområde 11	371 220 000
		Netto rammeområde 11	16 304 073 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2013 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1143 post 1	kap. 4143 post 1
kap. 1147 post 1	kap. 4147 post 1

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2013 kan overskride bevilgningen under kap. 1147 Statens reindriftsforvaltning, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2013 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade, erstatninger	52 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2013 kan

- a) selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 16 mill. kroner.
- b) selge eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune og benytte salgsinntekter til å dekke utgifter i tilknytning til eiendommen.

4.2 Rammevedtak rammeområde 11

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2012 er netto utgiftsramme for rammeområde 11 fastsatt til kr 16 303 073 000 Dette er kr 1 000 000 mindre enn framlegget fra regjeringen Stoltenberg II i Prop. 1 S (2012–2013).

4.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner

4.3.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens målsetting om å opprettholde et levende landbruk med en variert bruksstruktur over hele landet, å videreutvikle inntekts- og velferdspolitikken i landbruket med utgangspunkt i landbrukspolitikken som er ført etter 2005, og et sterkt importvern for innenlandsk produksjon. Flertallet viser til at landbruket og ressursene knyttet til landbrukseiendommene spiller en viktig rolle for sysselsetting og bosetting i store deler av landet, og vil legge til rette for at næringa kan utvikle seg på en positiv måte framover.

Flertallet vil understreke at norsk landbruks viktigste rolle er å produsere trygg og ren mat for egen befolkning og trevirke/råstoff til bygninger, konstruksjoner og energiproduksjon. De siste års matkriser viser betydningen av dette. Flertallet vil derfor peke på viktigheten ved å opprettholde sjølforsyningsgraden om lag på dagens nivå. Flertallet legger stor vekt på bruk av viktige norske produksjonsressurser som grovfôr og beite.

Landbruks- og matpolitikken legger grunnlaget for næringer og opplevelser innen utmark, reiseliv, næringsmiddelindustri, åpne kulturlandskap og biologisk mangfold. Den norske matjorda er en begrenset ressurs som det er et nasjonalt ansvar å ta vare på for våre etterkommere. Målet er å opprettholde et levende og mangfoldig jordbruk og et bærekraftig skogbruk over hele landet som gir attraktive arbeidsplasser og sikrer rekruttering. En god inntektsutvikling for næringsutøverne er nødvendig for å sikre et aktivt og variert landbruk over hele landet. Styrking

av velferdsordningene er særlig viktig for å bedre rekrutteringen til landbruket.

Flertallet viser til at avlingssituasjonen flere steder i landet i inneværende år har ført til tap for mange gårdbrukere. Dette viser at landbruket er avhengig av robuste erstatningsordninger.

Flertallet viser til at det gjennom det videre arbeidet med utvikling av landbruksbaserte næringer er viktig å se nærmere på hvordan potensialet i fjellområdene kan utnyttes bedre og eventuelt konkretiseres i samspill med andre næringer. En slik konkretisering bør sees i sammenheng med Kommunal- og regionaldepartementets 5-årige innsats for å styrke næringslivet i fjellområdene. Satsing på regional mat og matkultur, gardsturisme og næringsutvikling knyttet til reiseliv og opplevelser, jakt- og fisketurisme står etter flertallets syn sentralt i denne sammenheng. Mulighetene som ligger i koblingene mellom tilgang til store og unike naturområder, utnytting av lokale ressurser og tradisjoner og særpreget kulturlandskap, og ikke minst kunnskapen som folk har og som er opparbeidet gjennom generasjoner, må også utnyttes bedre.

Flertallet viser til at dette er viktig for å gi næringsmiddelindustrien, landbrukssamvirket og landbruksproduksjon økt bærekraft og konkurransevne, og medvirke til utvikling av nye markeder, produkter og tjenester.

Flertallet viser til at regjeringen ved å innføre prosenttoll på noen utvalgte tollinjer, vil gi landbruket muligheter til å oppnå økte priser for sine produkter i framtiden og dermed øke inntektsmulighetene i næringen slik regjeringen har forutsatt.

Flertallet merker seg at forslaget om prosenttoll er balansert slik at det sikrer fortsatt matmangfold og ivaretar hensynet til eksisterende handel. Det etableres blant annet en importkvote på 500 tonn storfekjøtt fra GSP-land som gir rom for om lag en fordobling av eksisterende handel med disse landene. Inntektsmuligheter er avgjørende for rekruttering til næringen, for å få næringen til å satse og for å nå målene i Meld. St. 9 (2011–2012) om Landbruks- og matpolitikken Velkommen til bords. Meldingen er tydelig på at norsk matproduksjon skal øke i takt med etterspørselen til en økende befolkning i Norge.

Flertallet påpeker at reindriften bidrar til et levende landbruk i hele landet gjennom beitebruk i fjellområder og utmark. Det er viktig at denne næringen er bærekraftig. Flertallet vil derfor påpeke behovet for å følge opp vedtakene om reintallsreduksjon slik at reintallet kommer i balanse med ressursgrunnlaget.

Flertallet viser videre til regjeringens mål om økt produksjon og forbruk av økologisk produsert mat.

SKOG

Flertallet har merket seg at regjeringen legger til grunn at det innenfor miljømessig forsvarlige rammer er mulig å øke den årlige avvirkingen i norske skoger opp mot 15 millioner kubikkmeter.

De overordnede målene i skogpolitikken er nedfelt i formålsparagrafen i lov av 27. mai 2005, nr. 31 – skogbrukslova – der bærekraftig skogbruk med aktiv lokal og nasjonal verdiskaping er formålet og der en også skal ivareta det biologiske mangfoldet, landskapet, friluftsliv og kulturverdier i skogen. De mer detaljerte strategier for å nå disse målene framkommer av Meld. St. 9 (2011–2012) om landbruks- og matpolitikken.

Flertallet viser til at god infrastruktur i skogbruket gir kostnadseffektiv transport som er svært viktig for at norsk tømmer og norsk treforedlingsindustri skal kunne konkurrere i et internasjonalt tømmermarked. Flertallet vil peke på at en videre utvikling av infrastrukturen i skogbruket må skje ved gode avveininger mellom næringens transportbehov og behovet for å sikre at viktige miljøkvaliteter ikke ødelegges. Flertallet mener det derfor er viktig at regjeringen prioriterer infrastrukturtiltak, i områder der det ressursmessige og markedsmessige potensialet for økt avvirking er størst.

Flertallet vil understreke at miljøkrav og andre krav i skogbruksvirkemidlene må følges opp.

Flertallet viser til at skog og skogsjord utgjør viktige karbonlagre og at det er viktig å ta vare på og utvikle disse videre. Skog i vekst tar opp CO₂, og aktiv forvaltning av skogressursene kan bidra til å øke dette opptaket. Flertallet viser til at for å sikre størst mulig nytte av skogens evne til å ta opp CO₂ og binde karbon framover er det viktig å føre en skogpolitikk som stimulerer til aktiv bruk av skogressursene, slik det fremgår av Meld. St. 21. (2011–2012) Norsk klimapolitikk og klimaforliket, jf. Innst. 390 S (2011–2012).

Flertallet forutsetter at skogbruk i tillegg følges opp i tråd med St. meld nr. 39 (2008–2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen, Meld. St. 9 (2011–2012) om Landbruks- og matpolitikken Velkommen til bords, og Stortingets behandling av disse meldingene, jf. Innst. 100 S (2009–2010) og Innst. 234 S (2011–2012). Flertallet legger til grunn at dette håndteres i de årlige budsjettproposisjonene fra Landbruks- og matdepartementet.

4.3.2 *Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener tiden er overmoden for en ny landbrukspolitikk som kan legge grunnlag for en robust norsk matproduksjon. I denne sammenheng må landbruket gis rammebetingelser som gjør at man offensivt kan møte internasjonal konkurranse og

utnytte eksportmuligheter ved en friere matvarehandel. Dagens umoderne landbrukspolitiske styringsystem er et hinder for å utvikle matproduksjon i retning av konsumenthensyn og bort fra byråkratiske begrensninger gjennom regelverk og økonomiske tilskuddsordninger.

Stortinget behandlet våren 2012 Meld. St. 9 (2011–2012) Landbruks- og matpolitikken. Velkommen til bords. Gjennomgangstonen i meldingen var at en ville føre mer av samme politikk uten noen nærmere konkretisering av tiltak.

Disse medlemmer mener tiden er inne for et oppgjør med en landbrukspolitikk som har sviktet i forhold til målsettingene om bosetting, sysselsetting og inntektsnivå og ivaretagelse av kulturlandskap. Jordbruksnæringen har vært igjennom store omveltninger de siste tjue årene, og antallet produksjonseenheter er mer enn halvert. Til tross for en negativ utvikling med lave inntekter og nedleggelse har man fortsatt politikken med produksjonsreguleringer og strenge begrensninger i eiendomsretten.

Disse medlemmer mener det haster med å innføre en ny landbrukspolitikk der den private eiendomsretten og næringsfrihet står sentralt.

Disse medlemmer fremmer i sitt alternative budsjett forslag om å skille nærings- og distriktspolitikk og sørge for å gi bonden næringsfriheten tilbake gjennom en fullverdig eiendomsrett og rett til å styre egen matproduksjon. Konkurranse er den viktigste forutsetning for et godt entreprenørmiljø og derfor må de etablerte ordningene som hindrer dette, utvikles, slik som jordbruksavtalen og de forvaltningsoppgaver den finansierer.

I denne sammenheng fremmes en rekke konkrete forslag for å styrke bondens næringsfrihet, som å myke opp rigide produksjons- og markedsreguleringer som begrenser konkurransen og hindrer produsenter i å utvikle sin produksjon.

Disse medlemmer mener det skal være friere etableringsrett i alle produksjoner og at det ved organisering av produksjonen og omfanget av produksjonen bør hensyntas veterinære og miljømessige hensyn.

Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag for 2013 legger til rette for moderne rammebetingelser som vil skape nye muligheter for norsk matproduksjon.

Fremskrittspartiets budsjett for 2013 viser en politikk med nye muligheter for landbruksnæringen, med styrket eiendomsrett og ved at produksjonsfriheten skal gjeninnføres.

JORDBRUKSAVTALEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstandere av den form for jordbruksforhandlinger vi har hatt innen landbruket

siden 1950-tallet. Disse medlemmer er skeptiske til at enkelte organisasjoner for næringsaktører har særavtaler med staten utenom budsjettbehandlingen, som får konsekvenser for statsbudsjettet i det nåværende budsjettår og legger klare budsjettmessige bindinger for det kommende år.

Disse medlemmer mener at budsjettåret skal følge kalenderåret. Dette skal også gjelde for landbruksområdet, hvor eventuelle forhandlinger skal inngå i den ordinære budsjettbehandlingen i Stortinget.

Disse medlemmer vil ha bort denne form for særavtaler med staten og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 der det belyses hvilke helårsvirkninger budsjettet har for landbruket i det kommende budsjettår.

MATTRYGGHET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hovedmålet for Mattilsynet er å medvirke til å sikre trygg mat gjennom å føre tilsyn med etterleving av regelverket knyttet til mattrygghet og dyrs helse og velferd. Mattilsynet har siden etableringen i 2004 fått redusert bevilgningene som følge av krav om effektivisering i matforvaltningsreformen, men fått særskilte omstillingsmidler for å bedre effektiviteten. Bruken av ressurser til styring og intern administrasjon er redusert i forhold til 2006. Dette har frigjort ressurser til utøvende tilsyn og rettleiding, noe Disse medlemmer ser på som positivt. Mattilsynet har en viktig rolle gjennom rådgivning, tilsyn, kartlegging og overvåking i hele produksjonen, og i omsetningsleddet. Maten skal være trygg når den når forbrukerne, uavhengig av om den er produsert innenlands eller i utlandet.

ØKONOMISKE STØTTEORDNINGER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at større næringsfrihet vil gi bedre lønnsomhets- og inntektsmuligheter for matprodusentene enn passive støtteordninger. Fremskrittspartiet foreslår derfor reduserte næringsoverføringer.

Disse medlemmer fremmer samtidig forslag om et milliardbeløp i omstillingsstøtte for landbruket, som skal bidra til omstilling og innovasjon.

Disse medlemmer mener at landbruksnæringen må finne sin plass blant vanlige produktionsvirksomheter som søker et marked i friest mulig konkurranse så vel nasjonalt som internasjonalt.

Disse medlemmer er kritiske til at Norge har verdens dyreste skjermingsstøtte. De fleste andre land i verden har redusert sin skjermingsstøtte fordi støtten forstyrrer produksjon og handel og bidrar relativt lite til å øke produktiviteten og konkurransen. Disse medlemmer vil påpeke at dette ikke vil

bedre en bærekraftig utvikling eller til å sette bønderne i stand til å tåle risiko.

SKOGBRUKSNÆRINGEN

Skog er en viktig bidragsyter til klimaregnskapet gjennom binding av CO₂. Skogbruket utgjør i dag en beskjeden del av BNP, men er fortsatt viktig for den norske befolkningen. Ikke noe annet fornybart råstoff har det samme potensialet som trevirke for å erstatte olje, stål, betong og andre energikrevende produkter. Økt bruk av tre er derfor en del av løsningen på klimautfordringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at foredling av trevirke skaper store økonomiske verdier, noe som gir skognæringen en stor samfunnsøkonomisk betydning med en årlig verdiskaping på om lag 40 mrd. kroner og sysselsetter ca. 30 000 årsverk.

Imidlertid hugges mindre enn halvparten av den årlige tilveksten. Disse medlemmer mener derfor at det er stort potensial for å øke uttaket av trevirke fra norske skoger. Dette vil kunne gi økt verdiskaping, økt sysselsetting og en klimagevinst.

Disse medlemmer vil liberalisere konsekvensvilkårene for skogeiendommer samt fjerne boplikten for å gjøre det mer attraktivt for næringsaktører å drive skogbruk.

I forbindelse med Statskog SF sitt oppkjøp av Orkla ASA sine skogeiendommer i 2010 forutsetter Fremskrittspartiet at Statskog følger opp og intensiverer arbeidet med arronderingssalg av skogeiendommer i hele landet slik at private næringsaktører kan få muligheten til å kjøpe disse for enten å etablere eller utvide sin egen skogbruksvirksomhet.

DYREVELFERD

Gjennom den nye lov om dyrevelferd som ble vedtatt av Stortinget våren 2009 har en fått et bedre grunnlag for å følge opp utfordringene knyttet til dyrevelferd. Mattilsynet har ansvar for tilsyn med dyrevelferd både for produksjonsdyr og familie- og sportsdyr. Ansvaret omfatter både fisk og landdyr.

Dyrevelferd har viktige etiske aspekt. Samtidig er dyrevelferd et viktig element for produktiviteten i næringene. Disse medlemmer legger til grunn at Mattilsynet har en aktiv rolle ved oppfølging av dyrevelferd i samsvar med lov om dyrevelferd av 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at Mattilsynet legger vekt på å videreutvikle samarbeidet med andre offentlige aktører, og at det legges vekt på den plikt alle har til å melde fra om mishandling og alvorlig vanstell av dyr.

Disse medlemmer ser også positivt på det arbeidet som frivillige organisasjoner gjør i forbindelse med dyrevelferd.

BÆREKRAFTIG REINDRIFTSNÆRING

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet minner om at målsettingen, slik den er nedfelt i den nye reindriftsloven, er å skape en reindrift som har økologisk, økonomisk og kulturell bærekraft.

Disse medlemmer har videre merket seg at det er meget store regionale forskjeller når det gjelder det økonomiske resultatet av reindriften og at reintallet i noen områder ikke står i forhold til ressursgrunnlaget. I sammenheng med det siste har Fremskrittspartiet fremmet forslag om nedslakting av tamrein for å se til at det reelle antall tamrein kommer i samsvar med tillatte maksimalt antall tamrein slik det er fastsatt for siida, reinbeitedistrikt og reinbeiteområder. Disse medlemmer mener det er viktig å få ned reintallet slik at det står mer i forhold til beitegrunnlaget og at en derved blant annet unngår dyrelidelser grunnet intensiv rovdrift på beitegrunnlaget.

Disse medlemmer har merket seg at reindriften er utsatt for tap av ulike årsaker. Hovedårsaken til at reindriftnæringen er spesielt utsatt for tap grunnet rovvilt, er at beitingen skjer i utmark året igjennom. Dette innebærer at driftsformen i seg selv medfører større tapsrisiko, og gjør næringen spesielt sårbar ved en økning i rovviltstammene.

Disse medlemmer er kritiske til dagens manglende individmerking av tamrein, noe som gir alvorlige negative konsekvenser for både dyrevelferd, mattrygghet og naturressurser. En slik merking vil kunne gi grunnlag for en vesentlig forbedret sporing i matkjeden. Individmerking vil også åpne for effektiv telling av dyr på vidda og antall dyr per siida.

Disse medlemmer viser i denne forbindelse til representantforslag fra Fremskrittspartiet, Dokument 8:2 S (2012–2013) om nedslakting av tamrein på Finnmarksvidda.

Disse medlemmer registrerer at det er strid om lovfortolkninger, slik at mange opplever at rein beiter på arealer som skal være fredet fra reinbeite.

En ser med bekymring på interne konflikter i næringen der noen aktører etterlyser en strukturering slik at det blir mulig å drive lønnsomt, mens andre mener at eierskap kun basert på en blanding av historisk hevd og kulturell bærekraft, må være tilstrekkelig.

Disse medlemmer vil påpeke at de fleste reindriftsaktører utøver sin virksomhet meget godt. Det er mange utøvere og distrikter som produserer store kvanta reinkjøtt av førsteklasses kvalitet. Deres driftsform er bærekraftig både hva gjelder økonomi,

økologi og når det gjelder å ivareta den samiske kultur. Det er viktig å peke på at også disse utøvernes næringsvirksomhet lider når hverdagen preges av konflikt og negativ omtale.

AVSLUTTENDE MERKNAD

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en deregulering innen landbruket samt omlegging av støtte- og tilskuddsordninger innen produksjon fra drift og over til investering, fra nivåforskjelling per areal, dyr etc. blant annet knyttet til soneinndeling og over til produksjonsvolum, vil være med på å gjøre det mer attraktivt for bønder å satse samt vurdere sin egen lønnsomhet og legge opp sin virksomhet deretter.

Disse medlemmer vil ikke fremme forslag innenfor budsjettammen, grunnet uenighet om fordeling av totalrammene i statsbudsjettet.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013).

4.3.3 Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre mener de viktigste utfordringene for norsk landbruk er:

- tilskuddsordninger som ikke stimulerer til produksjon
- svak lønnsomhet
- svekket eiendomsrett for bønder

Som første steg i landbrukspolitikken foreslår Høyre:

- å rette landbruksstøtten inn mot å stimulere til øke matproduksjon, innenfor rammene av internasjonale regelverk
- å styrke lønnsomheten ved å gi skattereduksjoner som kommer heltidsbonden til gode
- å styrke eiendomsretten ved å fjerne prisreguleringene på eiendom, oppheve boplikten, fjerne INON som begrep og myke opp delingsforbudet

Disse medlemmer mener landbruket har en sterk tilknytning til tradisjonelle Høyre-verdier som respekt for privat eiendomsrett, frihet til å drive næringsvirksomhet samt vern om kultur og natur. Høyre vil arbeide for å styrke eiendomsretten og for å gi bønder og skogbrukere større frihet til å forvalte egen eiendom. Høyres mål er et mer lønnsomt og fremtidsrettet jordbruk og skogbruk i hele landet og å stimulere til økt matproduksjon. Det viktigste er å gi næringene nye muligheter til å utvikle seg og redusere avhengigheten av offentlig støtte. Landbruket utgjør et viktig fundament for bosetting og kultur-

landskap i Norge, men legger også grunnlaget for annen næringsvirksomhet landet over. Næringen og statlige myndigheter må innrette tilskuddene slik at det blir lagt til rette for mer lønnsom drift.

Disse medlemmer mener det også kan være rom for å endre grensene for konsesjoner til kyllingproduksjon, slik at næringen får et rom for vekst. Det bør vurderes nærmere hvordan dette kan gjennomføres på en skrittvis og balansert måte, slik produsentene sikres forutsigbare rammevilkår.

Endringene i overføringer:

- kutt i eksportsubsidier, der disse subsidiene finnes i statsbudsjettet
- ingen kutt i pristilskudd, rendyrke produksjonsprofilen

- større kutt i støtte som ikke direkte fremmer produksjon
- øke jordbruksfradraget

Disse medlemmer mener staten fortsatt skal gi økonomisk tilskudd til landbruket, men slike tilskudd må være mer målrettede og mindre byråkratiske enn i dag. Bonden er en selvstendig næringsdrivende, og trenger best mulige vilkår for å skape egne inntektsmuligheter. I Høyres alternative budsjett reduserer vi skattene for bønder. Samlet vil disse skatteforslagene føre til en kraftig økning i landbrukets investeringsevne og økt lønnsomhet i landbruket. Summen av skatteforslagene er ca. 800 mill. kroner.

Effekt av Høyres skattelettelser som kommer landbruket til gode	Bokført proveny
Lavere formuesskatt for personer som eier gårdsbruk/skogeiendom	400 mill. kr
Halverer arveavgiften på gårdsbruk/skogeiendommer	13 mill. kr
Gå fra personbeskatning til kapitalbeskatning på gevinst ved salg av landbrukseiendom	100 mill.
Gjeninnføre startavskrivning for saldogruppe d på 30 pst.	85 mill. kr
Øker minstefradraget med 4 000 kr i kombinasjon med økning av satsen i minstefradraget til 43 pst samt å øke innslagspunktet for toppskatten trinn 1 til 520 000 kroner	45 mill. kr
Halvere produktavgiften for saft	75 mill. kr
Innføre regnskapsligning for fredede bygninger	48 mill. kr
Likestilling snøscooter/traktor i avgiftsbehandlingen	16 mill. kr
Heve innslagspunktet for grunnrenteskatt på kraftverk til 10 000 kVA	0 mill. kr
Økning i jordbruksfradraget	20 mill. kr

REINDRIFTSNÆRINGEN

Disse medlemmer registrerer at reindriftsnæringen er en næring som har mange og store utfordringer. Næringen er i reindriftsloven pålagt å drive ikke bare økologisk og økonomisk bærekraftig, noe som bør være en selvfølge, men er i tillegg underlagt krav om å drive kulturelt bærekraftig. Dette kan være utfordrende all den tid begrepsdefinisjonen må sies å være alt annet enn avklart. Dette vises også tydelig i debatten rundt næringen. Disse medlemmer har merket seg at det har vært problemer med avsetningen av reinkjøtt. Dette er forventet å bli bedre når man har fått innført alle bruksreglene slik at antallet dyr på beite blir i tråd med bærekraftskravene. Disse medlemmer vil tillegge at innføringen av bruksregler har tatt uforholdsmessig lang tid, og at en strammere styring fra regjeringen ville ha gjort at man unngikk noen av problemene som har preget næringen de siste år.

Disse medlemmer viser til at reindriften er en kulturbærende næring som ikke må gå tapt, men at både samfunnet og næringen er i endring og at mål og virkemidler må ses i lys av det. Disse medlem-

mer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett for 2013 bevilget 16 mill. kroner slik at snøscootere kan likestilles med traktorer avgiftsmessig, ettersom Høyre mener næringen har alt å tjene på å bli behandlet som annen næring. Dette vil også gjøre det lettere å oppfylle kravet om å bli økonomisk bærekraftig.

4.3.4 Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ønsker et aktivt landbruk i alle deler av landet. Dette er avgjørende for å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og et levende kulturlandskap. En forutsetning for rekruttering er at jordbruket gir en inntekt å leve av. Derfor er det viktig for dette medlem at det fastsettes et konkret inntektsmål, og at bønder får en inntektsvekst på linje med andre grupper i samfunnet. Dette medlem vil legge til rette for en variert bruksstruktur som både tar hensyn til tradisjonelle familiebruk og gir mulighet for ulike samarbeidsformer.

Dette medlem vil gi større valgfrihet for aktive jordbruksvirksomheter. Samtidig bør det satses på alternativ næringsutvikling, for å gi grunnlag

for en robust og framtidsrettet landbruksproduksjon over hele landet. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i alternativt budsjett foreslo å øke støtten til «Inn på tunet» og Grønt Reiseliv med i alt 3 mill. kroner. Dette medlem vil peke på at reiselivet er en viktig distriktsnæring og viser til at Kristelig Folkeparti, i alternativt budsjett, foreslo å styrke reiselivssatsingen under rammeområde 9 med 25 mill. kroner.

Dette medlem viser til at regjeringen har som mål at innen 2020 skal 15 pst. av produksjon og forbruk være økologisk. Dette medlem vil påpeke at Norge ligger langt etter Danmark og Sverige hva angår satsing på økologisk mat, ettersom forbruket av økologisk mat er tre ganger så stort i Sverige og seks ganger så stort i Danmark. Dette medlem viser til at erfaringene fra disse landene har vist at det er behov for en aktiv politikk og støtte til konkrete tiltak for å lykkes med målsettinger knyttet til økologisk produksjon og forbruk av mat. Dette medlem vil påpeke at det er få eksempler på langvarige norske satsinger på slike tiltak. Tingvoll Økopark, som er knyttet til det nasjonale kompetansesentret Bioforsk Økologisk, er ett av få eksempler.

Dette medlem viser til behovet for å styrke klimarelaterte tiltak utover regjeringens satsing.

Dette medlem viser videre til at Kristelig Folkeparti, i alternativt budsjett, foreslo å øke bevilgningen med 5 mill. kroner til Bioenergiprogrammet.

Dette medlem viser til avsløringene av dårlig kontroll med pelsdyrnæringen, utfordringer med tilsetningsstoffer i mat og problemene med lus i oppdrettsnæringen. Dette medlem mener disse avsløringene gjør det nødvendig å øke bevilgningene til Mattilsynet. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningene med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag for å styrke mattrykgheten, bedre tilsynet med pelsdyroppdrett og bidra til en miljømessig bærekraftig havbruksnæring.

4.3.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11

Tabellen viser budsjettforslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2012–2013) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjerin-

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)							
1100		Landbruks- og matdepartementet					
	1	Driftsutgifter	143 763	143 663 (-100)	117 763 (-26 000)	128 763 (-15 000)	143 763 (0)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet					
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	60 699	60 699 (0)	40 699 (-20 000)	50 699 (-10 000)	60 699 (0)
1115		Mattilsynet					
	1	Driftsutgifter	1 201 166	1 200 266 (-900)	1 100 166 (-101 000)	1 028 166 (-173 000)	1 211 166 (+10 000)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.					
	70	Støtte til organisasjoner	24 737	24 737 (0)	24 737 (0)	25 337 (+600)	24 737 (0)
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket					
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	23 906	23 906 (0)	13 906 (-10 000)	23 906 (0)	23 906 (0)
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	98 104	98 104 (0)	70 104 (-28 000)	98 104 (0)	98 104 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1143		Statens landbruksforvaltning					
	1	Driftsutgifter	180 411	180 411 (0)	137 411 (-43 000)	126 411 (-54 000)	180 411 (0)
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket					
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket	6 810	6 810 (0)	0 (-6 810)	6 810 (0)	6 810 (0)
1147		Reindriftsforvaltningen					
	1	Driftsutgifter	44 203	44 203 (0)	22 203 (-22 000)	44 203 (0)	44 203 (0)
	70	Tilskudd til fjellstuer	725	725 (0)	0 (-725)	725 (0)	725 (0)
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark	9 198	9 198 (0)	0 (-9 198)	9 198 (0)	9 198 (0)
1149		Verdiskapings- og utviklings- tiltak i skogbruket					
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket	2 286	2 286 (0)	2 286 (0)	2 286 (0)	32 286 (+30 000)
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	42 000	42 000 (0)	42 000 (0)	42 000 (0)	44 000 (+2 000)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.					
	1	Driftsutgifter	2 500	2 500 (0)	0 (-2 500)	2 500 (0)	2 500 (0)
	50	Fondsavsetninger	1 433 653	1 433 653 (0)	733 653 (-700 000)	857 653 (-576 000)	1 435 653 (+2 000)
	70	Markedsregulering	209 400	209 400 (0)	139 400 (-70 000)	209 400 (0)	209 400 (0)
	71	Tilskudd til erstatninger m.m.	40 000	40 000 (0)	48 000 (+8 000)	40 000 (0)	40 000 (0)
	73	Pristilskudd	2 338 900	2 338 900 (0)	1 000 900 (-1 338 000)	2 338 900 (0)	2 338 900 (0)
	74	Direkte tilskudd	8 341 500	8 341 500 (0)	4 541 500 (-3 800 000)	7 400 500 (-941 000)	8 341 500 (0)
	77	Utviklingstiltak	235 590	235 590 (0)	100 590 (-135 000)	235 590 (0)	235 590 (0)
	78	Velferdsordninger	1 608 854	1 608 854 (0)	1 000 854 (-608 000)	1 608 854 (0)	1 608 854 (0)
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen					
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	34 100	34 100 (0)	14 100 (-20 000)	34 100 (0)	34 100 (0)
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100	6 100 (0)	0 (-6 100)	6 100 (0)	6 100 (0)
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd	62 400	62 400 (0)	32 400 (-30 000)	62 400 (0)	62 400 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1152		Kompensasjonstiltak, omstilling i landbruket					
	70	Kompensasjonsordning, omstilling	0	0	1 500 000	0	0
				(0)	(+1 500 000)	(0)	(0)
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift					
	75	Oppsyn i statsallmenninger	9 603	9 603	9 603	14 603	9 603
				(0)	(0)	(+5 000)	(0)
Sum utgifter rammeområde 11			16 675 293	16 674 293	11 206 960	14 911 893	16 719 293
					(-1 000)	(-5 468 333)	(-1 763 400)
						(+44 000)	
Inntekter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)							
Sum inntekter rammeområde 11			371 220	371 220	371 220	371 220	371 220
				(0)	(0)	(0)	(0)
Sum netto rammeområde 11			16 304 073	16 303 073	10 835 740	14 540 673	16 348 073
					(-1 000)	(-5 468 333)	(-1 763 400)
						(+44 000)	

4.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i Prop. 1 S (2012–2013) hvor ikke annet fremgår av merknadene under det enkelte kapittel.

4.4.1 Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet

Det foreslås bevilget kr 147 714 000 på kap. 1100 og kr 106 000 på kap. 4100.

Komiteen viser til de respektive fraksjoners generelle merknader under kapittel 4.3.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 143 763 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at partiets forslag til forenklinger i landbrukspolitikken vil redusere departementets arbeidsoppgaver og gi effektivitetsgevinster.

Disse medlemmer viser for øvrig til Framskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Framskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 26 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er rom for effektivisering av offentlig forvaltning, og reduserer derfor bevilgningen med 15 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2013 legge frem en strategi for effektivisering av landbruksforvaltningen, slik at de samlede kostnadene ved byråkrati gradvis kan reduseres og mer midler blir frigjort til å støtte matproduksjon.»

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for avbyråkratisering av landbruksnæringens rammevilkår som fremlegges i løpet av 2013.»

«Stortinget ber regjeringen bidra til at arbeidet med utvikling av nisje- og spesialprodukter i landbruket samt markedsføring av disse, intensiveres.»

«Stortinget ber regjeringen utrede de konkurransemessige sidene ved dagens ordning med opplysningskontorer for landbruket.»

4.4.2 Kap. 1112 og kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Det foreslås bevilget kr 162 990 000 på kap. 1112 og kr 18 893 000 på kap. 4112.

Komiteen viser til at budsjettposten omfatter Veterinærinstituttet og Bioforsk, og regjeringa foreslår ei løyving på 162,99 mill. kroner i 2013.

Veterinærinstituttet er eit biomedisinsk beredskaps- og forskingsinstitutt med dyrehelse, fiskehelse, dyrevelferd, mattryggleik og fôrtryggleik som kjerneområde. Komiteen konstaterer at dette er sentrale oppgaver for viktige næringer og for forbrukarane.

Globalisering og klimaendringar kan gi endra sjukdomsbilete. Komiteen merker seg at Veterinærinstituttet er opptatt av og vil bu seg på at nye sjukdomar kan bli introduserte. Komiteen konstaterer også at Veterinærinstituttet vil legge vekt på å utvikle kunnskap som kan nyttast til å fremme dyrevelferd. Komiteen merker seg også at Veterinærinstituttet vil halde fram med å drifte sekretariata for Rådet for dyreetikk, og for NORECOPA som driv viktig arbeid for å fremje alternativ til dyreforsøk.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høgre, er kjend med at Veterinærinstituttet med basis i tilskot frå Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet, brukar om lag 850 000 kroner årleg for å ivareta drifta av sekretariatet for medlemsorganisasjonen NORECOPA. Organisasjonen arbeider for å raffinere og redusere bruken av dyr og fisk i forsøk. Fleirtalet ber om at sekretariatsfunksjonen vert styrka med til saman 500 000 kroner, fordelt med 200 000 kroner innanfor Fiskeri- og kystdepartementets og 300 000 kroner innanfor Landbruks- og matdepartementets bevilling til tilskot til Veterinærinstituttet.

POST 51 KUNNSKAPSUTVIKLING, KUNNSKAPSFORIDLING OG BEREDSKAP, BIOFORSK

Det foreslås bevilget kr 60 699 000 på post 51.

Komiteen viser til at Bioforsk er eit forskingsinstitutt på områda planteproduksjon, mattryggleik, økologisk produksjon og jordfaglege miljøspørsmål. Regjeringa foreslår å løyve 60,699 mill. kroner til Bioforsk og 17,269 mill. kroner til fagsentra i 2013.

Komiteen merker seg at innsatsen vil bli retta mot samanhengen mellom planteproduksjon og husdyrproduksjon for å styrke kunnskapsgrunnlaget for husdyrproduksjonen. Bioforsk skal vidare ha kompetanse på berekraftig landbruk og miljøvenlege produksjonsformer. Komiteen merker seg også at Bioforsk driv utstrakt formidling, mellom anna om økologisk landbruk.

Komiteen merkar seg at fagsentra i Bioforsk skal medverke til regional næringsutvikling innafør landbruks- og miljøområdet, og at dette skal skje i samarbeid med blant andre Fylkesmannen si landbruksavdeling.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjent med det arbeidet som er satt i gang i Møre og Romsdal med sikte på å etablere Tingvoll økopark og anser dette som et interessant prosjekt. Flertallet mener en eventuell

tildeling av midler må vurderes i sammenheng med andre ressurser departementet har på dette området.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Bioforsk Økologisk på Tingvoll er Bioforsks nest største forskningscenter. Bioforsk leier i dag forskningsfasiliteter av stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK). Disse medlemmer ønsker å sikre og videreutvikle Bioforsk sin FoU-aktivitet på Tingvoll, og ber regjeringen gå i forhandlinger med NORSØK om investering i nødvendig infrastruktur og bygg. Disse medlemmer forutsetter at dette kan gjennomføres ved å benytte inntekter ved salg av eiendom.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker et redusert offentlig engasjement innenfor sektoren for å frigjøre ressurser til andre sektorer med større verdiskapning og fremtidsmuligheter.

Disse medlemmer viser til Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2011, Dokument 1 (2012–2013) hvor Riksrevisjonen bemerker at den ikke kan bekrefte regnskapet for Bioforsk for 2011. Ifølge Riksrevisjonen er dette femte år på rad at Bioforsk får anmerkning fra revisjonen. Disse medlemmer finner det merkelig at regjeringen ikke har bedre økonomisk kontroll med underliggende etater samt at dette ikke er blitt fulgt opp på et tidligere tidspunkt.

Disse medlemmer viser for øvrig til Framskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Framskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 20 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

4.4.3 Kap. 1115 Mattilsynet

Det foreslås bevilget kr 1 214 719 000 på kap. 1115.

Komiteen viser til at hovedmålet for Mattilsynet er å medvirke til å sikre trygg mat gjennom å føre tilsyn med etterleving av regelverket knyttet til mattrygghet, dyrs helse og velferd, og at helse, kvalitet og forbrukerhensyn blir fulgt i hele matproduksjonskjeden. Områdene fiskehelse, drikkevann og dyrevelferd ble prioritert spesielt i tilsynsarbeidet i 2011.

Komiteen vil peke på at en stor del av regelverket som Mattilsynet forvalter er knyttet til EØS-avtalen. Som det fremkommer i NOU 2012:2 Utenfor og innenfor, står Mattilsynet trolig for den kvantitativt største delen av arbeidet med å gjennomføre EU-/EØS-regler. Komiteen vil understreke at tett dialog med matdepartementene om EØS-relevans,

prioriteringer og norske posisjoner er viktig, og ser positivt på at Mattilsynet har etablert rutiner for dette.

Komiteen registrerer at det i 2011 ble registrert noen færre tilsyn enn i 2010, mens den registrerte tidsbruken på tilsyn var noe høyere i 2011 enn i 2010.

Komiteen viser til at dyrevelferden i Norge generelt er god sammenlignet med i mange andre land.

Det er stor oppmerksomhet rundt dyrevelferd, og selv om dyrevelferden generelt er svært god, viser tilsynet til at det òg er utfordringer i mange dyrehold. Komiteen er derfor meget opptatt av at dyrevelferd fortsatt prioriteres i tilsynsarbeidet i 2013.

Komiteen viser til at gjennom den nye lov om dyrevelferd som ble vedtatt av Stortinget våren 2009, har en fått et bedre grunnlag for å følge opp utfordringene knyttet til dyrevelferd. Mattilsynet har ansvar for tilsyn med dyrevelferd både for produksjonsdyr og familie- og sportsdyr. Ansvarer omfatter både fisk og landdyr.

Dyrevelferd har viktige etiske aspekt. Samtidig er dyrevelferd et viktig element for produktiviteten i næringene. Komiteen legger til grunn at Mattilsynet har en aktiv oppfølging av dyrevelferd i samsvar med lov om dyrevelferd av 2009.

Komiteen konstaterer at Mattilsynet legger vekt på å videreutvikle samarbeidet med andre offentlige aktører, og at det legges vekt på den plikt alle har til å melde fra om mishandling og alvorlig vanstell av dyr.

Komiteen ser også positivt på det arbeidet som frivillige organisasjoner gjør i forbindelse med dyrevelferd.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at hovedmålet for Mattilsynet er å medvirke til å sikre trygg mat gjennom å føre tilsyn med etterleving av regelverket knyttet til mattrygghet og dyrs helse og velferd. Mattilsynet har siden etableringen i 2004 fått redusert bevilgningene som følge av krav om effektivisering i matforvaltningsreformen, men fått særskilte omstillingsmidler for å bedre effektiviteten. Bruken av ressurser til styring og intern administrasjon er redusert i forhold til 2006. Dette har frigjort ressurser til utøvende tilsyn og rettledning, noe disse medlemmer ser på som positivt. Offentlig forvaltning har et stort potensial for effektivisering, og dette bør det på generelt grunnlag jobbes videre med. Disse medlemmer viser til at Mattilsynet har en viktig rolle gjennom rådgivning, tilsyn, kartlegging og overvåking i hele produksjonen, og i omsetningsleddet. Maten skal være trygg når den når forbrukerne, uavhengig av om den er produsert innenlands eller i utlandet.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 1 201 166 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet vil fremheve Mattilsynets viktige oppgaver i en tid med mye usikkerhet knyttet til matkvalitet uavhengig av hvilket opprinnelsesland matproduktene kommer fra, og mener at dette arbeidet skal prioriteres innenfor rammen.

Disse medlemmer viser for øvrig til Framskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Framskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 101 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til avsløringene av dårlig kontroll med pelsdyrnæringen, utfordringer med tilsetningsstoffer i mat og problemene med lus i oppdrettsnæringen. Dette medlem mener disse avsløringene gjør det nødvendig å øke bevilgningene til Mattilsynet. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, der det foreslås å øke bevilgningene med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag for å styrke matsikkerheten, bedre tilsynet med pelsdyroppdrett og bidra til en miljømessig bærekraftig havbruksnæring.

4.4.4 Kap. 1138 og kap. 4138 Støtte til organisasjoner m.m.

Det foreslås bevilget kr 30 087 000 på kap. 1138.

Komiteen viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett for 2013 foreslår å bevilge 30 087 000 kroner til støtte til organisasjoner m.m.

Norge har en rekke forskjellige frivillige lag, foreninger og organisasjoner som gjør en betydelig innsats gjennom ulike aktiviteter for å sette fokus på viktige samfunnsområder. Dette er et viktig arbeid for på en god måte å kunne være med på å markere blant annet næringsliv, jordbruk, skogbruk og kulturarv i hele landet.

Komiteen viser til at det over statsbudsjettet bevilges forholdsvis store beløp til frivillige lag og organisasjoner. Komiteen mener at dette er et positivt bidrag til blant annet å underbygge organisasjoners mulighet til å gjøre en samfunns viktig god oppgave samt fremme ulike interesseområder. Komiteen har videre merket seg at støtte gis til organisasjoner som formidler kunnskap, medvirker til å synliggjøre yrkesmuligheter, fremmer miljøarbeid, dyrevelferd, verdiskaping og næringsutvikling knyttet til grønn tjenesteproduksjon samt likestilling, og er enig i dette.

Komiteen viser til at på bakgrunn av Innst. 8 S (2011–2012) har Landbruks- og matdepartementet gjennomgått kriterier for tildeling av støtte til organisasjoner. Mål, målgruppe og kriterier for tildeling er presisert i nytt regelverk.

Det er imidlertid, slik komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det, vanskelig å kunne plukke ut at det er nettopp de organisasjoner som fremkommer i proposisjonen som er de eneste rette til å få tilskudd over Landbruks- og matdepartementets fagbudsjett.

Disse medlemmer er av den formening at tilskudd til organisasjoner må samles inn under relevant fagdepartements område slik at en ikke får en fragmentert og uoversiktlig tildeling av midler til ulike lag og organisasjoner fra ulike kulturinstitusjoner.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn overføre ansvaret for tildeling av støtte til organisasjoner, til Kulturdepartementet. Disse medlemmer forutsetter at støtte skal gis på bakgrunn av objektive kriterier.

POST 70 STØTTE TIL ORGANISASJONER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 24 737 000 på post 70.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at dyrevernorganisasjonene gjør en viktig jobb for å trygge dyrevelferden i Norge og mener regjeringen burde funnet rom til økte bevilgninger. Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett bevilget 0,6 mill. kroner mer enn regjeringen fordelt på forskjellige dyrevernorganisasjoner.

4.4.5 *Kap. 1139 Genressursar, miljø- og ressursregistreringar*

Det foreslås bevilget kr 38 913 000 på kap. 1139.

Regjeringa foreslår å løyve 38,913 mill. kroner på denne budsjettposten. Det omfattar tilskot til miljø- og ressurstiltak og tilskot til genressursforvaltning.

Komiteen merkar seg at regjeringa vil vidareføre arbeidet med å forbetre miljø- og ressurskunnskapen. Prosjektet miljøregistreringar i skog (MIS-prosjektet) er viktig for å sikre berekraftig skogbruk. Komiteen merkar seg at regjeringa legg stor vekt på å betre kunnskapen om truga og sårbare artar slik at ein kan ta best mogeleg omsyn til slike verdiar.

I eit internasjonalt perspektiv trugar einsrettinga av planteutvalet i moderne jordbruk den genetiske variasjonen blant matplantar. Innan husdyrbruket står ein også overfor utfordringar knytt til satsinga på få rasar. Klimaendringane er ei ny utfordring som vil

kreve tilpassingar der tilgang til variert genmateriale er viktig. Komiteen merkar seg desse utfordringane og støttar tiltaka som regjeringa foreslår.

Komiteen registrerer at regjeringa aktivt vil følge opp samarbeidet under Nordisk ministerråd og i Nordisk genressurscenter (NordGen), samt følger opp engasjementet i Svalbard globale frøhvelv.

Det er nødvendig med god kunnskap om og god oversikt over miljøverdier og ressurser for å få til bærekraftig arealbruk, ressursbruk og næringsvirksomhet.

Komiteen merkar seg at departementet vil vidareføre arbeidet med markslagskart, og med å forbetre miljø- og ressurskunnskapen.

Komiteen registrerer at departementet vil vidareføre satsinga på MiS-prosjektene om biologisk mangfold og om kulturminne, samt slike miljøregistreringar i skogbruksplanleggingen, slik at skogbruk og utmarksnærings har best mulig kunnskap om miljøverdiene i skogen og kan ta hensyn til disse.

Komiteen viser til arbeidet med forvaltningen av landbruket sine genetiske ressurser som er samlet i Norsk genressurscenter, som arbeider i nær kontakt med Nordisk Genressurscenter, og som representerer Norge i internasjonale samarbeidsfora. Komiteen vektlegger at genressurscenteret skal følge opp nasjonale handlingsplaner for vern og bruk av genetiske ressurser innanfor kulturplanter, skogtre og husdyr.

4.4.6 *Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innan miljø- og nærings tiltak i landbruket*

Det foreslås bevilget kr 122 010 000 på kap. 1141.

Komiteen viser til at norsk landbruks- og skogbruksnærings står foran store kompetanseutfordringer og krav til økt produktivitet via utvikling av teknologi og kunnskap om både miljø- og næringsrelaterte temaer i årene som kommer. Ikke minst de ambisjoner som Stortinget har uttrykt om økt landbruksproduksjon i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 9 (2011–2012) understreker dette. Komiteen viser til at disse utfordringer krever økt fokus på utdanning, kunnskap, forskning og nye teknologiske løsninger i mange ledd i landbruket, noe som vil kunne bidra til at nye bedrifter utvikles og at eksisterende virksomheter finner nye effektive løsninger for sin produksjon i en bærekraftig utforming.

POST 50 NÆRINGSØKONOMISK DOKUMENTASJON OG ANALYSE

Det foreslås bevilget kr 23 906 000 på post 50.

Komiteen viser til at denne post omfatter Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) med tilhørende kunnskapsutvikling for stats-

forvaltningen. Komiteen understreker at den uavhengige kunnskapsutvikling som NILF driver er viktig også for den alminnelige samfunnsdebatt om landbruksøkonomiske spørsmål.

Komiteen har merket seg at posten dekker bevilgninger til Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) sin kunnskapsutvikling for statsforvaltningen, og at NILF er et forsknings-, utrednings- og dokumentasjonsinstitutt for foretaks- og næringsøkonomi i landbruket og landbruksbasert industri. Komiteen ser positivt på at instituttet også tar oppdrag innenfor fiskeri- og havbrukssektoren, med vekt på handelspolitikk.

Komiteen viser til at NILF, som sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket, utarbeider grunnlaget for jordbruksforhandlingene, og at instituttet, på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet, har hatt oppgaver knyttet til bl.a. forberedelser og deltakelse på OECD-møter, oppfølging av internasjonale råvarepriser og dokumentasjon av prisutviklingen i ulike ledd i matvarekjeden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener offentlig støtte til utredninger og analyser i landbruket kan reduseres til fordel for andre sektorer. Dersom landbruket gjennom sine organisasjoner vil opprettholde dagens aktivitetsnivå mener disse medlemmer at de også i større grad må bidra med finansieringen.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 10 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 52 KUNNSKAPSUTVIKLING OG KUNNSKAPSFOR- MIDLING OM AREALRESSURSAR, SKOG OG LANDSKAP

Det foreslås bevilget kr 98 104 000 på post 52.

Komiteen viser til at midlene på denne post nyttes til å få frem kunnskap om ressurser og miljøverdier og midlene går hovedsakelig til Norsk Institutt for skog og landskap. Komiteen vil understreke viktigheten av uavhengig formidling av kunnskap om de norske arealressurser for den videre utvikling og bruk av arealer, skog og landskap.

Komiteen viser til at midlene på posten skal nyttes til å få fram kunnskap om ressurser og miljøverdier som er en forutsetning for å sikre bærekraftig verdiskaping og næringsutvikling basert på arealressursene. Komiteen har merket seg at midlene i hovedsak tildeles Norsk institutt for skog og landskap og viser til at instituttet er ansvarlig for nasjonale ressursundersøkelser innenfor fagområdene

jord, skog, utmark, landskap, arealdekke og arealtilstand.

Komiteen har merket seg at instituttet har videreført de nasjonale ressursundersøkelsene, at det er et stort behov for kunnskapsutvikling og at instituttet, sammen med SSB og KLIF, har en sentral rolle med Norges internasjonale klimarapportering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det må frigjøres ressurser til forskning og kunnskapsformidling innenfor sektorer med et større verdiskapingspotensial. Dersom landbruket gjennom sine organisasjoner vil opprettholde dagens aktivitetsnivå, mener disse medlemmer at de også i større grad må bidra med finansieringen.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 28 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

4.4.7 *Kap. 1143 og kap. 4143 Statens landbruksforvaltning*

Det foreslås bevilget kr 357 850 000 på kap. 1143 og kr 37 718 000 på kap. 4143.

Komiteen viser til at Statens landbruksforvaltning (SLF) er et utøvende forvaltningsorgan for de sentrale landbrukspolitiske virkemidlene, og at SLF er et støtte- og utredningsorgan for Landbruks- og matdepartementet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser videre til at brukerrettet og effektiv forvaltning av tilskuddsordninger og juridiske virkemiddel, kontroll, rådgivning og dokumentasjon står sentralt og at SLF skal bidra til et helhetlig vurderingsgrunnlag for landbruks- og matpolitikken. Flertallet legger videre vekt på at SLF skal ha oversikt over utviklingstrekk i hele verdikjeden, bidra til erfaringsutveksling med næringen og annen forvaltning, ha god kunnskap om resultatoppnåelse for gjeldende politiske mål og gi innspill til Landbruks- og matdepartementet om utvikling av virkemiddel. Komiteen har merket seg SLFs mål for resultatområdene ressurs, skogbruk og areal, landbruksproduksjon, handel og industri og administrasjon.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, forutsetter at SLF har en tett oppfølging av markedsregulatorene, og tar et tydelig ansvar for å følge opp regulatorenes virke. Det er samtidig viktig at SLF tilrettelegger for et mangfold

av aktører i landbruksnæringen, og at kvoteordningene forvaltes på en profesjonell og helhetlig måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at offentlig forvaltning har et betydelig effektiviseringspotensial som bør nyttes. Disse medlemmer forventer at forenklinger vil kunne være en kilde til rasjonaliserings- og effektiviseringstiltak innen landbruks- og matforvaltningen. I tillegg kan oppgaver som i dag tillegges SLF flyttes til andre organer, eller løses og finansieres på annen måte.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 180 411 000 på post 1.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at forenkling av regelverk og vilkår for tilskudd bør være under kontinuerlig vurdering, bl.a. som ledd i effektivisering og målretting av virkemiddelbruken.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at regelforenklinger og en større grad av rettighetsbaserte tilskuddsordninger vil medføre rasjonaliserings- og effektiviseringstiltak innen landbruks- og matforvaltningen, som igjen vil gi effektiviseringsgevinster.

Disse medlemmer mener derfor det er rom for å redusere byråkratiet i landbruket.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til ulike forslag fremmet av Fremskrittspartiet som vil innebære en deregulering av næringen. Disse medlemmer forventer at en regelforenkling vil medføre rasjonaliserings- og effektiviseringstiltak innen landbruks- og matforvaltningen, som igjen vil gi effektiviseringsgevinster.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 43 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor bevilgningen ble foreslått redusert med 50 mill. kroner.

4.4.8 *Kap. 1144 Regionale og lokale tiltak i landbruket*

Det foreslås bevilget kr 6 810 000 på post 77.

Komiteen viser til at målet med bevilgningen er å styrke arbeidet i forbindelse med desentralisering av ansvar og myndighet til kommunene på land-

bruksområdet, styrke Fylkesmannens funksjon som kompetansesenter og å styrke Fylkesmannen og kommunene sin innsats innen miljø- og ressursforvaltning og næringsutvikling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at slike oppgaver i hovedsak kan finansieres av næringsutøverne selv og foreslår på denne bakgrunn å avvikle ordningen.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 6 810 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

4.4.9 *Kap. 1147 og kap. 4147 Statens reindrifftsforvaltning*

Det foreslås bevilget kr 63 744 000 på kap. 1147 og kr 38 000 på kap. 4147.

Komiteen har merket seg at hovedoppgaven til forvaltningen i 2011 har vært å få på plass godkjente bruksregler og øvre reintall i alle distriktene og at dette var på plass ved utgangen av 2011. Komiteen har videre merket seg at dette har vært et omfattende arbeid som har tatt mye tid.

Komiteen har merket seg at utfordringen med å følge opp godkjente bruksregler er størst i de distriktene i Finnmark der tallet på rein ikke er i samsvar med beiteressursene, og der tallet på utøvere er for høyt til at målet om økonomisk bærekraft blir oppnådd. Komiteen viser til at det kreves ekstra innsats for å følge opp disse distriktene, også ut over reindrifftslovens regler, som å legge til rette for felles tiltak for en bedre infrastruktur og økt slakteuttak. Komiteen mener situasjonen må tas på største alvor og viser til at det etter reindrifftsloven av 2007 er Reindrifftsstyret og områdestyrene som eventuelt kan igangsette tvangsslaktning dersom ingen andre tiltak eller sanksjoner fører frem. Komiteen vil be disse instanser vurdere et slikt tiltak for å bringe reintallet i samsvar med godkjente bruksregler.

Komiteen viser ellers til at forvaltningen skal være bidragsyter til økt verdiskaping i reindrifften, er sekretariat for reindrifften sitt markedsutvalg, og skal bidra til at tilskuddsordninger blir forvaltet effektivt og trygt og nyttet systematisk for å oppnå høyere verdiskaping gjennom et enklere og bedre regelverk.

Komiteen viser til at det i budsjettforslaget for 2012 ble orientert om at regjeringen har foreslått at det skal gjennomføres endringer i organiseringen av den offentlige forvaltningen av reindrifften, noe som er forankret i regjeringens politiske plattform for 2009–2013.

Komiteen har merket seg at forslaget innebærer at den sentrale forvaltningen blir videreført med lokalisering i Alta og at reindriftsstyret foreslås videreført som i dag. Komiteen merker seg at forvaltningsstrukturen blir foreslått forenklet ved at områdestyrene blir avvirket og at det blir gjennomført en administrativ virksomhetsoverføring fra Landbruks- og matdepartementet til Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet ved at områdekontorene under dagens reindriftsforvaltning blir overført til Fylkesmannen.

Komiteen merker seg at prosessen med endring av organiseringen av reindriftsforvaltninga har tatt lengre tid enn forutsatt og ber om at dette arbeidet gis prioritet slik at endringsprosessen kan gå så raskt som det er forsvarlig mulig, blant annet av hensyn til å gjennomføre konsultasjoner med Sametinget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg at reindriftsforvaltninga, med hjemmel i ny reindriftslov, har prioritert å få på plass godkjente bruksregler i reinbeitedistrikta, og forutsetter at dette kommer på plass innen utgangen av året.

Disse medlemmer legger til grunn at når bruksreglene er på plass, vil det bli satt forgang i arbeidet med å tilpasse dyretallet til beitegrunnlaget der dette ennå ikke er i orden.

Disse medlemmer ser med bekymring på regjeringens manglende handlekraft for å påse at reindriftsnæringen etterlever kravet om en forsvarlig ressursforvaltning i reinbeitedistriktene. Disse medlemmer viser til rapport om økologiske reinntallskriterier utarbeidet av et utvalg nedsatt av Landbruks- og matdepartementet i 2007–2008. Under punkt 4.2.4 i rapporten heter det:

«Ut fra det kunnskapsgrunnlaget man har i dag innebærer det at slaktevekten for kalv i gjennomsnitt er på 20 til 21 kg.

Ressursregnskapet for reindriften i 2007/2008 viser at kun 8 av 46 reinbeitedistrikt hadde slaktevekt på kalv på over 20 kg. I enkelte distrikt er man nede i en slaktevekt på rundt 15 kg.»

Disse medlemmer har ved flere anledninger påpekt overfor regjeringen at man må bringe reinntallet i balanse med beite- og ressursgrunnlaget.

Disse medlemmer konstaterer at fra 2002 til 2010 har reinntallet økt med hele 40 pst., og ser det som helt avgjørende å få gjennomført pågående prosesser for å få redusert reinntallet i Finnmark.

Disse medlemmer viser til reindriftslovens formål om at reindriften skal være økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig. Disse medlemmer er av den formening at formuleringen om at reindriften også skal være kulturelt bærekraftig kan

stå i motsetning til målene om økonomisk og økologisk bærekraft. Disse medlemmer mener at de to siste målene da må være overordnet målet om kulturell bærekraft.

Disse medlemmer er av den formening at vi nå er kommet i en situasjon hvor totalt reelt antall tamrein er for høyt i forhold til maksimalt tillatt antall tamrein. Dette får konsekvenser for beitegrunnlaget og dyrevelferden. Denne situasjonen gjør at disse medlemmer stiller spørsmål ved mulighetene for reindriftsnæringens fremtid med mindre det iverksettes nødvendige tiltak.

Disse medlemmer viser til Riksrevisjonens undersøkelse av bærekraftig reindrift i Finnmark, Dokument 3:14 (2011–2012), hvor det under punkt 6.2 fremkommer følgende:

«Reindriftsloven og de årlige reindriftsavtalene er de sentrale virkemidlene for å nå målene om en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift. Undersøkelsen viser at virkemiddelbruken ikke har sikret en bærekraftig reindrift.

Videre viser undersøkelsen at virkemidlene i liten grad er samordnet for å sikre en effektiv virkemiddelbruk, og at dette får konsekvenser for måloppnåelsen.

I henhold til reindriftsloven skal det utarbeides bruksregler med øvre reinntall. Bruksregler er en forutsetning for at bestemmelser om øvre reinntall og beitebruk kan følges opp. Landbruks- og matdepartementet har i for liten grad lagt til rette for at bruksreglene er blitt utarbeidet i tråd med reindriftsloven. Undersøkelsen viser at det har tatt fire og et halvt år å utarbeide bruksregler med øvre reinntall. Videre viser undersøkelsen at Reindriftsstyret og Statens reindriftsforvaltning ved oppstart av saksbehandlingen i forbindelse med fastsettelse av øvre reinntall manglet avklaringer fra Landbruks- og matdepartementet knyttet til saksbehandlingen.

Undersøkelsen viser at det øvre reinntallet i liten grad er fastsatt med bakgrunn i alle årstidsbeitene, slik reindriftsloven forutsetter. Et reinntall som ikke er tilpasset årstidsbeitene, vil ikke være økologisk bærekraftig. Det er derfor behov for at distriktene utarbeider bruksregler også for vintersidaene slik reindriftslovens § 60 gir adgang til, og at neste generasjons bruksregler for sommerbeitene tar hensyn til beitekapasiteten for alle årstidsbeitene.

For å få til reinntallsreduksjon skal det utarbeides reduksjonsplaner. Undersøkelsen viser at verken Landbruks- og matdepartementet, Reindriftsstyret eller Statens reindriftsforvaltning har utarbeidet planer eller strategier for hvordan reduksjonsplanene skal utarbeides og følges opp. Landbruks- og matdepartementet må sørge for at Statens reindriftsforvaltning sikrer at siidaene utarbeider reduksjonsplaner, og at disse følges opp. Departementet har heller ikke sørget for at de virkemidler som finnes i reindriftsloven og i reindriftsavtalen, er blitt brukt i tilstrekkelig grad, herunder bruk av sanksjoner for å sikre at målet om bærekraftig reindrift realiseres.

Videre viser undersøkelsen at beitebruk i liten grad er avklart i distriktenes bruksregler. Manglende avklarte beiterettigheter gjør dette arbeidet vanskelig. Arbeidet med å avklare beiterettighetene, blant

annet i domstolene, må ikke være til hinder for arbeidet med å redusere reintallet i henhold til bruksreglene.»

Disse medlemmer ser det som et nødvendig tiltak å innføre bedre ordninger knyttet til reinmerking for å sikre det reelle tallgrunnlaget og sikre at reguleringen av maksimalt totalt tillatt antall tamrein blir mest mulig korrekt.

På lang sikt mener disse medlemmer det er viktig at aktørene i reindriftsnæringen i større grad samarbeider seg imellom og med næringsmiddelindustrien med hensyn til nedslaktning og avsetning av reinkjøtt. På kort sikt er disse medlemmer av den formening at en bør kartlegge kapasiteten for nedslaktning gjennom avtaler med lokale, mobile eller private slakteri.

Disse medlemmer er av den formening at en bærekraftig reindriftsnæring vil ivareta dyrevelferden og det økologiske aspektet, samtidig som den vil kunne være økonomisk lønnsom for de få næringsaktørene i næringen. Disse medlemmer er av den formening at reinkjøtt er etterspurt og ettertraktet hos forbruker så vel innenlands som utenlands og vil kunne ha et vesentlig eksportpotensial.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser med bekymring på dyrevelferden i reindriftsnæringen, ved at vi daglig i media registrerer og at dyr pines og dør av sult på Finnmarksvidda.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 44 203 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til ulike forslag fremmet av Fremskrittspartiet som vil innebære en deregulering av reindriftsnæringens rammebetingelser. Disse medlemmer mener at et mer markedsstyrt system vil redusere Reindriftsforvaltningens arbeidsoppgaver.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 22 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om reindrift i løpet av 2013.»

POST 70 TILSKOTT TIL FJELLSTOVER

Det foreslås bevilget kr 725 000 på post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet anser det ikke som en offentlig oppgave å gi støtte til slike prosjekt, og fremmer signal om å avvikle denne støtten.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 725 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 71 OMSTILLINGSTILTAK I INDRE FINNMARK, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 9 198 000 på post 71.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke vedvarende omstillingstiltak i enkelte regioner uten målbare resultater, og vil derfor avvikle denne ordningen.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 9 198 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

4.4.10 Kap. 1148 Naturskade – erstatninger og sikring

Det foreslås bevilget kr 117 200 000 på kap. 1148.

Regjeringa foreslår å løyve 117,2 mill. kroner på denne budsjettposten. Vidare foreslår regjeringa ei tilsagnsfullmakt på 52 mill. kroner. Posten dekkjer erstatningar i samsvar med lova. I tillegg dekkjer den rettfærdsvederlag, utgifter til taksering med meir.

Komiteen viser til de mange betydelige flomtilfellene som har rammet landbruket de siste årene og er opptatt av situasjonen for de som rammes av slike naturskader. Det siste året har flom særlig rammet deler av Troms og Buskerud. Komiteen ser med bekymring på virkningene av klimaendringene for landbrukets del og er opptatt av disse utfordringene for næringa fremover. Komiteen viser også til at avlingssituasjonen flere steder i landet i inneværende år har ført til tap for mange gårdbrukere. Dette viser at landbruket er avhengig av robuste erstatningsordninger.

Komiteen merker seg at klimaframskrivingar syner at vi må rekne med meir ekstremver. Med ei slik utvikling kan det bli fleire og meir omfattande naturskadar i åra som kjem. Det er derfor viktig å følgje utviklinga nøye og at vi har ei velfungerande naturskadeordning.

4.4.11 *Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket*

Det foreslås bevilget kr 75 665 000 på kap. 1149.

Komiteen har merket seg at midlene fra fondet i første rekke går til brukerrettet FOU-virksomhet med formål å styrke og utvikle skogbruket som en rasjonell, økonomisk og bærekraftig næring. Komiteen støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ønsker å endre gevinstbeskatningen på skogeiendom. Gevinst skal ikke skattlegges som personinntekt, men som kapitalgevinst (28 pst.). Dette vil gi en skattelette på 100 mill. kroner årlig og bidra til å styrke konkurransekraften til skogbruksnæringen.

Disse medlemmer mener skogbruksnæringen er viktig for verdiskapingen i mange deler av landet, og at man derfor er avhengig av gode rammevilkår. De norske reglene for tømmertransport oppleves imidlertid som en konkurranseulempe for næringen. Transport utgjør en betydelig del av kostnadssiden i denne næringen og det er viktig å minimalisere de myndighetspålagte kostnader for å styrke konkurransekraften. I Sverige er det tillatt med 24 m vogntog og 60 tonns totalvekt. En harmonisering med svensk regelverk ville styrket den norske næringens konkurransekraft. I sommer sendte Vegdirektoratet et forslag på høring som innebærer at tillatt vogntoglengde for 7-akslede vogntog kunne økes fra 22 til 24 meter. Men det ble ikke foreslått å øke totalvekten til 60 tonn, noe som er det vesentlige for å redusere kostnadene. En samlet norsk skognæring både ønsker og har foreslått dette gjentatte ganger. Det er et behov for at regjeringen også vurderer økning av totalvekten til 60 tonn blir inkludert i endringsforslaget. Slik vil de mulige endringene få en større økonomisk betydning for næringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at skatteregimet for skogeiendommer ble kraftig strammet inn i forbindelse med skattereformen 2004–2006 fordi mulighetene til å drive skogbruk som ren kapitalforvaltning ble avskåret. Gevinst ved realisasjon av skogeiendommer eiet gjennom enkeltpersonforetak blir etter dette beskattet etter den nye foretaksmodellen som personinntekt med toppskattsatser, dersom avkastning på virksomheten går ut over en skjermingsrente tilsvarende en normalavkastning fastsatt av departementet.

Disse medlemmer har større tro på at markedskreftene fungerer mest optimalt i et fritt marked, og mener at konkurransevridende forhold som følger av konsesjonslovgivningen må fjernes.

Disse medlemmer mener at næringen selv må ta et større økonomisk ansvar for verdiskapings- og utviklingstiltak, som også vil gi større eierskap til de prosessene som iverksettes.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres merknader i Innst. 2 S (2012–2013).

POST 51 TILSKOTT TIL UTVIKLINGSFONDET FOR SKOGBRUKET

Det foreslås bevilget kr 3 379 000 på post 51.

Komiteen viser til at post 51 Tilskott til utviklingsfondet for skogbruket i sin tid ble opprettet for å gi støtte til prosjekt som er rettet mot verdiskaping og ressursforvaltning i skogsektoren og har SLF som sekretariat. Komiteen har merket seg at midlene fra fondet i første rekke går til brukerrettet FoU-virksomhet med formål å styrke og utvikle skogbruket som en rasjonell, økonomisk og bærekraftig næring. Komiteen støtter dette.

POST 71 TILSKOTT TIL VERDISKAPINGS- OG KLIMATILTAK I SKOGBRUKET, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 2 286 000 på post 71.

Komiteen viser til at skogbruket er ledd i flere helhetlige verdikjeder der førstehåndsverdien av tømmer i 2010 var 3 mrd. kroner, men der den samla produksjonsverdien fra skogbruk og foredlingsindustri utgjorde mellom 40 og 50 mrd. kroner. Verdiskapingen skjer i hele verdikjeden fra skogproduksjon via transportsektoren fram til foredling til papir, biobrensel, konstruksjonsvirke mv. Komiteen viser videre til den betydning økt bruk av bioenergi og økt bruk av tre framfor mer energikrevende materialer har for å redusere utslipp av klimagasser.

Komiteen viser til at post 71 omfatter tilskudd til tiltak for økt verdiskaping i skogbruket og støtter dette.

Komiteen viser til at det i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2012 ble bevilget 100 000 000 kroner til ulike tiltak for norsk treforedlingsindustri.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil peke på nødvendigheten av en god infrastruktur i skogbruket. Utbygging av skogsveinettet og kaianlegg er avgjørende for å kunne øke avvirkingen i Norge. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å øke bevilgningen til dette arbeidet med 25 mill. kroner for å gi rom for en satsing på infrastrukturtiltak.

POST 72 TILSKOTT TIL AUKA BRUK AV TRE,
KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 28 000 000 på post 72.

Komiteen registrerer at det i forbindelse med statsbudsjettet for 2013 opprettes en ny post 72. Formålet med posten er å fremholde økt bruk av tre som et politisk mål, samt som ett av flere tiltak for å kunne redusere den samlede klimabelastningen.

Komiteen vil fremheve at utvikling av konkurransedyktige løsninger og produktutvikling ved bruk av tre til blant annet boligbygging, næringsbygg og landbruksbygg, kan gi økt verdiskaping og miljø- og energigevinster.

Komiteen har merket seg at Trebasert innovasjonsprogram har som formål å få økt innovasjon og produktutvikling knyttet til tre, og at det vesentlige av midlene er nyttet til omstilling og opplæring i trebedrifter. Dette har gitt gode resultater ved at permitteringer er unngått, midlene har hatt kompetansehevende effekt og ny sysselsetting er skapt.

Komiteen legger vekt på at Trebasert innovasjonsprogram videreføres, at det bygger opp under næringspolitiske, miljøpolitiske og distriktspolitiske målsettinger og at det således bygger opp under regjeringens helhetlige strategi for næringsutvikling knyttet til landbruket.

Komiteen har merket seg at Trebasert innovasjonsprogram har som formål å få økt innovasjon og produktutvikling knyttet til tre, og at det vesentlige av midlene er nyttet til omstilling og opplæring i trebedrifter. Komiteen legger vekt på at dette programmet videreføres.

POST 73 TILSKOTT TIL SKOG-, KLIMA- OG
ENERGITILTAK KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 42 000 000 på post 73.

Komiteen registrerer at det i forbindelse med statsbudsjettet for 2013 opprettes en ny post 73. Formålet med posten er å støtte tiltak som bidrar til å styrke skogens rolle i klimasammenheng. Disse tiltakene vil også bidra til verdiskaping i skogbruket. Komiteen er av den formening at skogtiltak er blant de mest kostnadseffektive klimatiltakene, og har samtidig en positiv næringsmessig effekt for blant annet skogbruksnæringen og treforedlingsindustrien.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det i klimameldingen ble gitt et klart signal om at skogarealet i Norge skal økes gjennom tilplanting av skog på nye arealer. Dette medlem mener at en allerede i 2013 bør komme i gang med dette arbeidet. Det finnes arealer som det er lite konfliktfylt å tilplante med norsk gran. Etter

dette medlems mening er det viktig å ta sikte på å realisere enkelte slike prosjekter neste år for å komme i gang med satsingen og skaffe seg erfaringer for å utvikle en egnet strategi på området. Dette bør kunne skje gjennom midler over kap. 1149, post 73 Tilskott til skog-, klima- og energitiltak.

4.4.12 Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Det foreslås bevilget kr 14 210 397 000 på kap. 1150 og kr 59 520 000 på kap. 4150.

Komiteen viser til at jordbruksavtalen er basert på at landbrukets organisasjoner har en forhandlingsrett med staten om priser, tilskudd og andre forhold knyttet til produksjon og omsetning innenfor jordbruket.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at jordbruksavtalen er en næringsavtale om bl.a. produktpriser det kan være mulig å oppnå i markedet.

Flertallet viser til Meld. St. 9 (2011–2012) der regjeringen la fram en revidert målstruktur for landbruks- og matpolitikken som gjennom behandling i Stortinget fikk bred tilslutning (Innst. 234 S (2011–2012)).

Flertallet har merket seg at det er behov for tilpasninger når det gjelder normal prosedyre for tilskuddsforvaltning, og viser til den redegjørelse som er gitt om dette i Prop. 1 S (2012–2013) side 107–109.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser videre til at jordbrukets forhandlingsutvalg i år brøt forhandlingene på grunnlag av statens tilbud. Dette flertallet merker seg at det da er statens tilbud som gjelder og at det er en teknisk jordbruksavtale for 2012–2013, som er basert på de prinsippene som er trukket opp i Stortingets behandling av Meld. St. 9 (2011–2012) Landbruks- og matpolitikken, jf. Innst. 234 S (2011–2012), Stortingets behandling av Prop. 122 S (2011–2012) Jordbruksoppgjøret 2012 og regjeringens Soria Moria-erklæring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforelegget for 2013 innebærer at kap. 1150 økes fra om lag 13 759 mrd. kroner til 14 210 mrd. kroner. Flertallet merker seg at det er opprettet en egen post for å dekke kostnader til utredninger m.m. som er fremmet i Meld. St. 9 (2011–2012) og som Stortinget har sluttet seg til.

Flertallet har merket seg at midler fra Landbrukets Utviklingsfond (LUF) kan nyttes til tiltak som tar sikte på å styrke og bygge ut næringsgrunnlaget til de enkelte landbruksforetakene og at ordningene under LUF omfatter virkemidler knyttet til næringsutviklings- og miljøtiltak, medregnet tilskuddsordninger, tidsavgrensede program, samt utviklingsmidler. Flertallet viser til at Landbruks- og matdepartementets strategi fra 2007 – «Ta landet i bruk» – har vært førende for arbeidet med landbruksbasert næringsutvikling og at alle fylker nå har utvikla egne strategier for arbeidet med næringsutvikling i tilknytning til landbruket, noe flertallet er tilfreds med.

Flertallet viser til Prop. 122 S (2011–2012) Jordbruksoppkjøret 2012, der det fremgår at regjeringen vil foreta en gjennomgang av virkemidlene knyttet til distriktsprofilen i de nasjonale ordningene. Flertallet er kjent med at regjeringen har nedsatt en arbeidsgruppe som skal utrede dette.

Flertallet viser videre til at Stortingets flertall hadde følgende merknad i forbindelse med behandlingen av årets jordbruksoppkjør (Innst 392 S (2011–2012)):

«Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, ser det som viktig å møte etterspørselen etter kjøtt ved i større grad å kunne utnytte norske naturressurser til grovfôrbasert husdyrhold på en best mulig måte. Mulighetene for å øke kjøttproduksjon fra grovfôrbasert husdyrhold er en viktig faktor for å utnytte norske naturressurser og bevaring av kulturlandskapet. Flertallet ber på denne bakgrunn regjeringen utrede en strategi for dette.»

Flertallet merker seg at departementet har nedsatt et ekspertutvalg som skal utrede dette og avlevere sin vurdering innen februar 2013.

Flertallet ser det som viktig at dette arbeidet følges raskt opp fra regjeringens side.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at jordbruksforhandlingene handler om å tilrettelegge inntektsmulighetene for jordbruket.

Dette medlem konstaterer at statens tilbud i årets jordbruksforhandlinger avviker fra den landbrukspolitikken som fikk tilslutning fra et bredt flertall i Stortinget 12. april 2012. Dette medlem konstaterer at regjeringen ikke følger opp Stortingets inntektsmål for jordbruket. Dette medlem viser til flertallsmerknadene fra regjeringspartiene i Innst. S. nr. 234 (2011–2012):

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at regjeringen vil sikre utøverne i landbruket en inntektsutvikling og sosiale vilkår på linje med andre grupper og videreutvikle inntekts- og vel-

ferdspolitikken i landbruket med utgangspunkt i den landbrukspolitikken som har vært ført etter 2005.»

Sett i kontekst av at aktører i landbruket i snitt har hatt en sterkere inntektsvekst enn andre grupper i årene etter 2005, mener dette medlem at en formulering om at inntekts- og velferdspolitikken i landbruket skal videreutvikles med utgangspunkt i den landbrukspolitikken som har vært ført etter 2005 skulle tilsi at aktører i landbruket fremdeles skulle sikres en sterkere inntektsvekst enn andre grupper.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis følgende forslag i Innst. S. nr. 234 (2011–2012):

«Stortinget ber regjeringen fremme tiltak som gir bønder, som selvstendig næringsdrivende, muligheter til vesentlig å redusere inntektsforskjellene til andre grupper.»

Dette medlem peker på at det er et flertall, bredere enn det vanlige, som i Innst. S. nr. 234 (2011–2012) er enig om at bøndene skal ha en inntektsutvikling i tråd med eller utover andre grupper. Dette medlem er meget skuffet over at regjeringen ikke har lagt denne enighet til grunn for førstetilbudet i jordbruksforhandlingene, og at det heller ikke ble lagt fram et forbedret tilbud for å komme fram til en avtale med jordbrukets organisasjoner.

Dette medlem viser til at statens tilbud legger opp til rammevilkår for næringen som gir grunnlag for en inntektsvekst på knapt 13 000 kroner per årsverk fra 2012 til før avtale 2013. Dette er klart lavere enn de 17 400 kronene som det forventes at andre grupper får. Dette medlem mener at det derfor er åpenbart at regjeringen ikke handlet i tråd med Stortingets ambisjoner og intensjoner i landbrukspolitikken da statens tilbud ble lagt frem.

Dette medlem viser til at det er lang praksis for at regjeringen ved brudd i forhandlingene fremmer statens opprinnelige tilbud som forslag for Stortinget. Dette medlem vil fastholde dette som hovedregel og normal praksis. Imidlertid vil dette medlem presisere og understreke at ved forhandlingene i år var det en helt spesiell situasjon ved at Stortinget like før hadde behandlet hovedlinjene i den framtidige landbrukspolitikken gjennom behandlingen av St. Meld. nr. 9 (2011–2012) om landbruks- og matpolitikken – Velkommen til bords.

Dette medlem vil understreke at det ikke må innføres en praksis der et magert tilbud fra staten skal tvinge jordbruket til lydighet ved at Stortinget alltid gir sin tilslutning til regjeringens proposisjon bokstav for bokstav. Dette medlem vil bemerke at ved å legge fram et såpass svakt tilbud som årets, har regjeringen utfordret de etablerte ordninger for forhandlinger om en landbruksavtale mellom staten og landbrukets organisasjoner.

Komiteen viser til at Stiftinga Matmerk har som formål å styrke konkurransevnen til norsk matproduksjon og å skape preferanse for norsk produsert mat gjennom arbeid med kvalitetsstyring, kompetanse og synliggjøring av norske konkurransefortrinn. Stiftinga Matmerk har også som oppgave å administrere og videreutvikle «Kvalitetssystem i landbruket» (KSL), godkjennings- og merkeordningen for «Inn på Tunet», merkeordningene «Nyt Norge», Kompetanseutviklingsprogrammet i landbruket (KIL), samt generisk markedsføring av økologisk mat m.m. Komiteen understreker den store betydningen dette arbeidet har, samt det viktige samarbeidet som pågår gjennom Matindustriens Kompetanseprosjekt der en rekke instanser og organisasjoner i tilknytning til matindustrien medvirker.

Komiteen viser til at utviklingsprogrammet for grønt reiseliv og utviklingsprogrammet for innlandsfiske slås sammen med lokalmatprogrammet til ett felles utviklingsprogram fra 2013. Komiteen ser på dette som et viktig utviklingsprogram i randsonen til det tradisjonelle landbruket, som kan stimulere til å ta alle gårdens ressurser i bruk, og støtter dette.

Komiteen viser til den store betydningen skogbruket kan ha for verdiskaping, for sysselsetting og i klimasammenheng, og viser til at Regjeringa i Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk vil opprettholde eller øke karbonlageret gjennom aktiv, bærekraftig skogpolitikk, blant annet gjennom styrket innsats innenfor skogplanting og skogplanteforedling, tettere planting på eksisterende skogarealer, målrettet gjødsling og miljøkriterier for gjødsling av skog og forbedrede insentiver til uttak av råstoff fra skogen til bioenergi, spesielt GROT.

Komiteen viser også til Meld. St. 9 (2011–2012) Landbruks- og matpolitikken «Velkommen til bords», der det går fram at regjeringa vil legge til rette for en mer målrettet miljøinnsats i skogbruket, herunder styrke kunnskapen om natur- og kulturverdier i skog og styrke ivaretagelse av slike verdier i forbindelse med planlegging og drift, gjennom miljøregistreringer, frivillig vern, samarbeidsavtaler og bruk av de nye virkemidlene i naturmangfoldloven. jf. også St.meld. nr. 39 (2008–2009).

Videre slutter komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, seg til den samlede innvilgningsrammen 2013 til LUF, på 1 385,3 mill. kroner.

Komiteen viser for øvrig til landbruks- og matmeldingen (Meld. St. 9) og støtter Prop. 1 S (2012–2013) sin vektlegging av hensiktsmessig infrastruktur, for på en miljømessig forsvarlig og bærekraftig måte å kunne utnytte det potensialet som

skogen representerer. Komiteen viser til at dette er noe som ble understreket av flere høringsinstanser i den åpne budsjetthøringen i næringskomiteen. Det samme gjelder forholdet til eiendomsstrukturen i gårdsskogbruket, som representerer utfordringer med sikte på å få til jevn avvirkning fra skogen. Komiteen ber regjeringa vurdere hvilke virkemidler som kan settes i verk for å møte disse utfordringene.

Ellers vil komiteen peke på de betydelige skogressursene som nå står i kystfylkene uten at det er lagt opp tilstrekkelig infrastruktur til å pleie og avvirke disse skogene. Komiteen støtter målsettinga om å øke egenproduksjonen av virke for å erstatte deler av importen.

Komiteen viser til de særskilte utfordringene knyttet til kystskogen når det gjelder lav veidekning, mye vanskelig terreng, krevende eiendomsstruktur og mangel på industri, og støtter at det blir gitt en egen bevilgning til Kystskogbruket, som omfatter kystfylkene fra Vest-Agder til Finnmark. Komiteen viser videre til den meget positive mottagelsen tiltakspakken for treforedlingsindustrien fikk i revidert nasjonalbudsjett våren 2012. Komiteen har merket seg at det har vært stor interesse for støtte under ordningen på 25 mill. kroner som kom i RNB om tilskudd til tømmerkaier, og at SLF nå har til behandling søknader om oppgradering eller nybygging av kaier langs hele kysten. Komiteen ber regjeringa vurdere å videreføre tilskudd til utbygging av tømmerkaier i senere budsjett, og at situasjonen innen treforedlingsindustrien fortsatt følges tett med tanke på å vurdere ytterligere tiltak for å bedre konkurransekraften innen næringen dersom det blir nødvendig.

Komiteen er opptatt av at de nye regionale bygdeutviklingsprogrammene skal bli vellykkede satsinger og er opptatt av at det blir lagt opp til god involvering av det regionale partnerskapet, og at det også i Finnmark blir gjennomført på en måte som sikrer yrkesutøverne innflytelse.

Komiteen viser til omtale av satsingen på rekruttering, likestilling og kompetanse i landbruket og ser med spenning fram til resultatet av den varslede evalueringen av utdanningene av innen landbruks- og gartnerfaga.

Komiteen viser for øvrig til at landbruks- og matmeldingen la opp til en mer regionalt tilpasset landbruks- og matpolitikk der landbruksavhengige kommuner, definerte områder i Sør-Norge og arktisk landbruk skulle vies spesiell oppmerksomhet. Komiteen støtter opp om dette.

Siden 2001 har det med betydelig støtte fra avtalepartene pågått et omfattende arbeid med sanering av geitepopulasjonen for sykdommer. Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at prosjektet Friskere Geiter

er viktig for geitenæringen og ønsker et fortsatt fokus på god dyrehelse i landets geitebesetninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til landbruks- og matmeldingen, Meld. St. 9 (2011–2012) sin vektlegging av hensiktsmessig infrastruktur, for på en miljømessig forsvarlig og bærekraftig måte å kunne utnytte det potensialet som skogen representerer. Disse medlemmer viser til at dette er noe som ble understreket av flere høringsinstanser i den åpne budsjettøringen til Prop. 1 S (2012–2013) i næringskomiteen. Det samme gjelder forholdet til eiendomsstrukturen i gårdsskogbruket, som representerer utfordringer med sikte på å få til jevn avvirkning fra skogen. Disse medlemmer forutsetter at regjeringen vurderer hvilke virkemidler som kan settes i verk for å møte disse utfordringene på en økonomisk forsvarlig måte.

Disse medlemmer vil videre påpeke de betydelige skogressursene som nå står i kystfylkene med et stort behov for pleie og avvirkning, men at det er et stort behov for en bedre infrastruktur. Dette gjelder veimessig, men også kaianlegg. Disse medlemmer støtter målsettinga om å øke egenproduksjonen av virke for å erstatte deler av importen. Denne importen har dessverre vist seg å ha økt og øker betraktelig i den senere tid. Disse medlemmer er svært opptatt av at Norge skal være konkurransedyktig på dette området og i større grad kunne dekke nasjonal etterspørsel innenfor dette området. Man skulle også tro med de naturressurser Norge har når det gjelder skog at det skulle være store muligheter for eksport av et betydelig større volum enn det vi har i dag. Disse medlemmer er innforstått med at for å nå dette målet, må forholdene legges til rette for en raskere og smidigere saksbehandling for å kunne ta ut disse store ressursene som Norge har. Det er en kjensgjerning at Norges netto tilvekst er betydelig større enn den avvirkning vi har i dag. Disse medlemmer vil samtidig påpeke at dette også er avhengig av den skatte- og avgiftspolitikken vi har i dag. Med en annen innretning på dette vil en etter disse medlemmers syn oppmuntre til en større avvirkning samtidig som skogen blir pleiet på en bedre måte.

Disse medlemmer viser videre til den meget positive mottagelsen tiltakspakken for skogsindustrien fikk i revidert nasjonalbudsjett våren 2012.

Disse medlemmer vil bemerke den usikre situasjonen norsk trefordelingsindustrien er i, og forutsetter at denne følges opp med tanke på ytterligere tiltak om dette skulle være nødvendig. Dette er nødvendig for at vår konkurransevne overfor utlandet skal opprettholdes. Norge er et land med lange og gode tradisjoner innenfor denne næringen, alt fra

tømmerstokken til ferdigprodukt. Disse medlemmer vil være med på å sikre næringen langsiktige og forutsigbare rammevilkår.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at norsk matjord er en begrenset ressurs som bør utnyttes best mulig til effektiv matproduksjon. Disse medlemmer viser til at økologisk produksjon i dag krever et forholdsmessig større jordbruksareal enn annen jordbruksproduksjon. Dette kan forklares ved mindre avlinger per enhet og større svinn. Dette betyr at dersom målsettingen om 15 pst. økologisk forbruk innen 2020 skal nås, vil det uten relativt storstilt nydyrking medføre en total avlingsnedgang. Disse medlemmer mener dette synes risikabelt i forhold til mål om en økt totalproduksjon for å dekke en voksende befolknings behov for mat.

Disse medlemmer mener at de årlige vedtak om jordbrukets rammebetingelser ikke er et lønnsoppgjør, men en fastsettelse av muligheter for å skape inntekter. De betydelige avvik mellom lovet og forventet inntektsutvikling i jordbruket i de enkelte oppgjør og oppnådd utvikling viser at beregningsgrunnlaget som legges til grunn for oppgjørene, er heller tynt. Disse medlemmer mener at bøndene, som andre næringsdrivende, har ansvar for egen verdiskaping ut fra de rammebetingelser samfunnet og markedet setter. Disse medlemmer mener det er viktig å gi landbruket nye muligheter til å etablere og utvikle seg og redusere avhengigheten av offentlig støtte. For at behandlingen av oppjøret skal kunne ses i sammenheng med andre politiske prioriteringer, er det ryddig at oppjøret behandles i forbindelse med statsbudsjettet og følger kalenderåret. Disse medlemmer mener at staten fortsatt skal gi økonomisk tilskudd til landbruket, men at slike tilskudd må være mer målrettede og mindre byråkratiske enn i dag.

Disse medlemmer viser til at landbruksnæringen er en viktig næring og at den norske bonden bør ha et mest mulig lønnsomt yrke til å være stolt av. Disse medlemmer mener imidlertid at dette ikke kan bety at landbrukspolitikken ikke må endres i takt med tiden, noe som også følger av at den politikk som har vært fulgt, ikke har gitt de ønskede resultater.

Disse medlemmer viser til at jordbruksavtalen er basert på at landbrukets organisasjoner har en forhandlingsrett med staten om priser, tilskudd og andre forhold knyttet til produksjon og omsetning innenfor jordbruket. Disse medlemmer viser videre til at dette er en næringsavtale bl.a. om produktpriser det kan være mulig å oppnå i markedet.

Disse medlemmer viser til at stiftelsen KSL Matmerk har ansvar for ordninger og oppgaver som er viktige for å øke næringsutvikling på matområdet.

Disse medlemmer har merket seg at stiftelsen i 2011 i større grad skal bidra til at varemottagerne følger opp avvik fra HMS-kravene i KSL med relevante sanksjoner, samt arbeide med å formidle bruk av HMS-standarden i KSL. Videre merker disse medlemmer seg at stiftelsen er blitt en viktig aktør i arbeidet med å utvikle og gjennomføre utviklingsprogram for norske matspesialiteter, som skal utvikle og formidle spisskompetanse innen markedsarbeid og tilgang til markedet.

Disse medlemmer viser videre til videreutviklingen av Verdiskapingsprogrammet for matproduksjon der det nå etableres et utviklingsprogram for matspesialiteter fra norsk landbruk. Disse medlemmer er tilfredse med at hovedformålet er å bidra til utvikling, produksjon, kommersialisering og salg av norske matspesialiteter.

Disse medlemmer mener det er prinsipielt betenkelig at enkeltnæringer forhandler egne rammevilkår direkte med staten og inngår avtaler med store økonomiske konsekvenser utenom den ordinære budsjettbehandlingen.

Disse medlemmer viser for øvrig til representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om oppsigelse av hovedavtalen for jordbruket, Dokument 8:118 S (2009–2010) og Fremskrittspartiets merknader til Innst. 444 S (2010–2011) om jordbruksoppgjøret 2011.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen justere periodiseringen av jordbruksoppgjøret til å følge kalenderåret, og at forhandlingene kommer inn som en del av budsjettprosessen.»

Disse medlemmer viser til at det nå er et betydelig underskudd av norsk storfekjøtt og viser til at prognosene tyder på en underdekning på 10 000 tonn i 2012 og at underdekningen kan utvikle seg til 30 000 tonn årlig i løpet av kort tid om det ikke settes inn tiltak. Disse medlemmer vil peke på at spesialiseringen av norsk jordbruk er en utvikling som vil gjøre jordbruket mer lønnsomt og at spesialisert storfekjøttproduksjon er en riktig utvikling av kjøttproduksjonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre skrev følgende merknad i Innst. 392 S (2011–2012):

«Disse medlemmer mener det er viktig å kunne møte den økte etterspørselen etter kjøtt. Det bør legges til rette for en lønnsom, kvalitetsrettet og trygg

kjøttproduksjon i Norge. I dag har vi et underskudd av norsk storfekjøtt, og på bakgrunn av dette fremmes derfor følgende forslag:

'Stortinget ber regjeringen utarbeide en helhetlig strategi for økt kjøttproduksjon, spesielt rettet inn mot storfekjøtt.»

Disse medlemmer vil understreke at regjeringspartiene stemte imot dette forslaget, og således stemte imot å utarbeide en helhetlig strategi for økt kjøttproduksjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener budsjettstøtten bør innrettes mer virkningsfullt for å oppnå økt produksjon av mat og styrket lønnsomhet for bonden. For å oppnå disse målene er det nødvendig med en omlegging av støttesystemet. På generelt grunnlag mener disse partier det er uheldig at mye av midlene i landbruket tildeles basert på søknader og særskilte grunnlag. Forenkling av tildelingsprosessen vil kunne frigjøre mer midler til å støtte produksjon. Samtidig vil bonden kunne bruke mer tid på å drive gården og mindre tid foran skrivebordet for å fylle ut skjemaer. Rettighetsbaserte ordninger, som f.eks. skattefradrag og pristilskudd, er mer treffsikkert og enklere å administrere.

Det norske samfunnet støtter landbruket med over 24 mrd. kroner årlig, basert på OECDs «Total Support Estimate» for 2011. Samtidig legges stadig flere gårdsbruk ned, og færre unge ønsker å bli bønder. Det er nødvendig med en endret landbrukspolitik, og disse partier mener det blir helt vesentlig at de midlene fellesskapet bruker på landbruksstøtte gir best mulig effekt.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyres landbrukspolitik vil over tid gi landbruket en mulighet til å styrke egen lønnsomhet og investeringsevne. Særreguleringene av eiendomsretten i landbruket må reduseres. Det gjelder boplikten, priskontrollen på landbrukseiendommer, delingsforbudet i jordloven og odelsloven. Slike endringer vil gi økte eiendomsverdier, noe som vil øke investeringsevnen i landbruket og samtidig bidra til modernisering og strukturendring i norsk landbruk. Av samme grunn er det nødvendig å styrke det kommunale selvstyret og særlig reversere uheldige innstramminger i Plan- og bygningsloven som er gjort i senere år. Dette er innstramminger som har vært uheldige for eieres disponering av egen eiendom, særlig i Distrikts-Norge.

Høyre fremmet i sitt alternative budsjett en rekke skattelettelser som ville kommet bønder til gode. Økte avskrivningssatser gir 85 mill. kroner i skattereduksjon. Høyres forslag til redusert formuesskatt og halvering av arveavgiften i budsjettet for 2013, vil i

snitt lette beskatningen med henholdsvis 250 mill. kroner og 40 mill. kroner per år. Økt minstefradrag og høyere innslagspunkt for toppskatt vil bidra til å øke inntekten etter skatt for personer innen jord- og skogbruk med 55 mill. kroner per år. Høyre øker også jordbruksfradraget. Summen av skattelettelser som vil komme mat- og landbruksnæringen til gode er rundt 800 mill. kroner, jf. Høyres forslag i Innst. 2 S (2012–2013).

Disse medlemmer viser til at norsk mat- og drikkeindustri er avhengig av god og forutsigbar tilgang på råvarer for å opprettholde konkurransekraften. Den stadig mer merkbare todelingen vi nå opplever i norsk industri gjør det viktig å bedre rammevilkårene for næringslivet. Tollvern er en viktig del av rammevilkårene. Regjeringen opprettholder et høyt importvern, også på enkelte landbruksprodukter vi i svært liten grad produserer selv. Dette gjelder for eksempel enkelte former for frysetørket kjøtt, tørket eggehvite og modifisert stivelse. Det er behov for en gjennomgang av tollsatsene i den hensikt å redusere tollene på varer som ikke produseres innenfor det norske importverket.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen starte en gjennomgang av tollsatsene på landbruksvarer med den hensikt å senke tollsatsene på varer som ikke produseres innenfor det norske importvernet.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti peker på at presset mot nedbygging av jorda til andre formål enn matproduksjon er stor, særlig i sentrale områder, og at jordvernet er under størst press der matjorda er best. Et sterkt jordvern blir derfor viktig for matsikkerheten. Jordbruksarealet går stadig ned, og er nå under 10 millioner dekar. Kun 3 prosent av Norges totalareal er dyrket jord, mot 11 prosent på verdensbasis.

Dette medlem viser til målet i meldingen om økt matproduksjon. Matjord er en begrenset ressurs som det er et nasjonalt ansvar å ta vare på for etterkommerne våre. Dette medlem peker på at å verne, vedlikeholde og øke jordkapitalen er en langsiktig oppgave. Ressurser brukt til dette sikrer kommende generasjoner matforsyning og miljømangfold. De siste årene har den kraftigste nedbyggingen av matjord skjedd i regioner som forvalter de mest verdifulle ressursene. Dette medlem mener det må gjøres tiltak og lages lovverk som sikrer ressursene bedre enn i dag.

Dette medlem mener det er grunn til uro over den nedbyggingen av matjord som skjer i landet.

Dette medlem ser at det er positivt at en gjennom langiktig planlegging på tvers av kommunegrensene finner løsninger for infrastruktur, næring og boligbygging. Dette må likevel ikke skje ved å ødelegge grunnlaget for framtidig matproduksjon. Det kan også i større grad enn i dag stilles krav til å ta vare på matjord fra byggeområder, for alternativ bruk.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER, UTREIINGAR OG EVALUERINGAR

Det foreslås bevilget kr 2 500 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den formening at denne posten kan dekkes inn over budsjettrammene gitt til Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Statens landbruksforvaltning (SLF). I tillegg bevilges det midler til Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF).

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 2 500 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ønsker et aktivt landbruk i alle deler av landet. En forutsetning for rekruttering er at jordbruket gir en inntekt å leve av. Derfor er det viktig for dette medlem at forskjellene i inntekt mellom bønder og sammenliknbare yrkesgrupper reduseres.

Dette medlem vil legge til rette for en variert bruksstruktur som både tar hensyn til tradisjonelle familiebruk og gir mulighet for ulike samarbeidsformer.

Dette medlem vil gi større valgfrihet for aktive jordbruksvirksomheter. Samtidig bør det satses på alternativ næringsutvikling, for å gi grunnlag for en mer robust og framtidsrettet landbruksproduksjon over hele landet.

Dette medlem viser til at det i landbruksmeldingen ble lagt stor vekt på at inntekt er det viktigste virkemiddelet for å nå de landbrukspolitiske målene. Dette medlem er enig i dette. For å nå de landbrukspolitiske målene og sikre rekruttering til yrket, vil dette medlem presisere at det må legges rammevilkår for næringen som gir bønder, som selvstendig næringsdrivende, muligheter til vesentlig å redusere inntektsforskjellene til andre grupper.

Dette medlem mener at økte investeringer er nødvendig for å fornye driftsapparatet, bedre lønnsomheten, øke produktiviteten, sikre god dyrevelferd og HMS. Gode investeringsordninger har stor betydning for rekrutteringen til landbruket og for å nå målsettingene om økt matproduksjon og et landbruk over

hele landet. Dette medlem mener det er nødvendig at næringen har mulighet til å sette inn virkemidler som reduserer den økonomiske belastningen ved langsiktige investeringer.

Dette medlem viser til at gjelden i norsk landbruk øker. Investeringer i jord og bygninger har et langsiktig perspektiv, og i mange tilfeller begrenset alternativ anvendelse. For å redusere risikoen ved slike investeringer og stå bedre rustet for framtidige klimautfordringer med større avlingssvingninger, mener dette medlem det er viktig å stimulere til økt egenkapitalandel ved investeringer. For å møte mat- og klimautfordringene mener dette medlem det er behov for at det etableres en fondsavsetningsordning med skattefordel etter mønster fra skogfondet.

Dette medlem viser til at gevinst ved salg av landbrukstomter etter skattereformen i 2006 skattlegges som personinntekt med inntil 50 pst. Dette medlem ønsker å endre dette, slik at gevinst ved salg av landbrukstomter, enten det er frivillig eller ufrivillig som følge av ekspropriasjon eller liknende, skal fritas fra beskatning hvis gevinsten reinvesteres i landbruksdriften. En av hovedutfordringene i norsk landbruk er å sørge for investeringer som kan styrke driftsgrunnlaget, og da er det avgjørende å bedre skattereglene. Dette medlem viser til at dette er en viktig sak for bønder rundt om i landet og mener forslaget vil bidra til å rette opp en uheldig effekt av skattereformen. Dette medlem viser til Innst. 2 S (2012–2013) der Kristelig Folkeparti fremmet forslag om regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2012 skal fremme forslag om skattefritak for gevinst ved frivillig eller ufrivillig salg av tomter i landbruket i de tilfeller hvor vederlaget brukes til reinvesteringer i landbruksdriften. Dette skal ikke gjelde for bolig- og fritidseiendom.

POST 50 FONDSAVSETNINGAR

Det er bevilget kr 1 433 653 000 på post 50.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det må etableres et markedsbasert system for jordbrukets rammebetingelser. Disse medlemmer er av den formening at et slikt markedsbasert system forutsetter mindre reguleringer fra landbruks- og matforvaltningen som igjen vil medføre mindre overføringer av økonomiske virkemidler over statsbudsjettet grunnet et mer velfungerende marked for landbruksprodukter.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 700 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 70 MARKNADSREGULERING, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 209 400 000 på post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det må etableres fri konkurranse for matvarer og vil derfor avvikle ordningen med administrerte priser. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til representantforslag fra Fremskrittspartiet om å skille markedsregulatorrollen og markedsaktørrollen i matvaresektoren, Dokument 8:66 (2011–2012).

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 70 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 71 TILSKATT TIL ERSTATNINGAR MV. OVERSLAGSLØYVING

Det foreslås bevilget kr 40 000 000 på post 71.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til de senere års utfordringer for landbruket grunnet flom og jordras i enkelte deler av landet. Disse medlemmer registrerer at i 2012 var Troms fylke hardt rammet. Disse medlemmer er av den formening at ved uforskyldte naturskader må det offentlige bidra med en større del for å få ryddet opp, for å sikre reoppbygging av infrastruktur slik at bønder får gjenopprettet tilgang til sine landbrukseieendommer, egen produksjonsjord samt leiejord. Disse medlemmer ber regjeringen gjennomgå reglene knyttet til egenandel i forbindelse med naturskadeoppgjør slik at bønder med leiejord ikke blir skadelidende.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å øke posten med kr 8 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 73 PRISTILSKOTT, OVERSLAGSLØYVING

Det foreslås bevilget kr 2 338 900 000 på post 73.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at pristilskudd er feil ressursbruk og mener markedet må få fungere fritt og uavhengig av offentlig påvirkning gjennom økonomiske tilskuddsordninger, som igjen er med på å

skape markedsfordeler for enkelte aktører i markedet på bekostning av andre.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 1 338 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener pristilskuddet er et viktig virkemiddel for å oppnå økt produksjon, og Høyre ønsker ikke at disse bevilgningene blir kuttet. Innenfor rammen vil det imidlertid være rom til skrittvis å endre på prioriteringene slik at det stimuleres til økt produksjon og lønnsomhet.

POST 74 DIREKTE TILSKOTT, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 8 341 500 000 på post 74.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at tilskudd basert på beliggenhet eller produksjonssektor er feil bruk av ressurser.

Med de kutt Fremskrittspartiet legger opp til, er disse medlemmer av den formening at en likevel vil kunne opprettholde melk- og kjøttproduksjonen samt ivaretagelse av kulturlandskapet.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 3 800 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker å beholde driftstilskuddet, men vil skrittvis være åpne for å endre satsene innenfor posten. Stordriftsfordeler eksisterer i landbruket, og Høyre mener at det bør legges til rette for mer lønnsom produksjon gjennom utnyttelse av disse. En del av støtten som gis som direkte tilskudd kan derfor endres til å styrke produksjonen, og dette må skje i overensstemmelse med eventuelle internasjonale forpliktelser. Tilskuddet til husdyr skal bidra til styrkning og utjevning av inntektene for ulike produksjoner. Høyre ønsker produksjonsstimulerende tiltak gjennom omlegging til noe flatere satser. Hva som blir riktige satser, er avhengig av den faktiske størrelsen på den produksjonsstimulerende effekten denne omleggingen vil ha.

POST 77 UTVIKLINGSTILTAK, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 235 590 000 på post 77.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at selektive tiltak gjennom tilskudd gir feil ressursbruk.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 135 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 78 VELFERDSORDNINGAR, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 1 608 854 000 på post 78.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil at velferdsgodene i landbruket i større grad må bli lik de som gjelder for andre næringsdrivende.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 608 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

4.4.13 *Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen*

Det foreslås bevilget kr 104 500 000 på kap. 1151.

Komiteen viser til at Staten og Norsk Reindriftsamers Landsforbund (NRL) kom fram til avtale om reindriftsoppjøret med en ramme på 104,5 mill. kroner for 2012/2013, som er en økning på 2,5 mill. kroner i forhold til oppjøret 2011/2012.

Komiteen har merket seg at hovedmålet med reindriftsavtalen 2012/2013 er å legge til rette for økt markedsrettet produksjon og verdiskaping, og at avtalen innebærer avvikling av VSP-rein, og etablering av et program for reindriften tilsvarende Lokalmatprogrammet. Dette er komiteen enig i.

Ellers viser komiteen til at Reindriftsavtalen, ved siden av reindriftsloven, er det viktigste virkemidlet for å følge opp målene og retningslinjene i reindriftpolitikken.

Komiteen viser til at tallet på rein og andre rammevilkår blir fulgt opp gjennom reglene i reindriftsloven om bruksregler, og har merket seg at det i 2011 har vært en intensiv oppfølging av de distriktene som ikke har levert bruksregler i tide og de distriktene som har fått bruksreglene i retur.

Komiteen viser til at det totale vederlaget for arbeid og egenkapital er redusert fra 169,4 mill. kroner i 2009 til 152,6 mill. kroner i 2011, en situasjon som i hovedsak må tilskrives den meget krevende markedssituasjonen for reinkjøtt høsten 2009, fram til høsten 2011. Komiteen har merket seg at denne

situasjonen er bedret som følge av de tiltak som ble iverksatt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser i den forbindelse til at Markedsutvalget for reinsdyrkjøtt siden opprettelsen sommeren 2010 har arbeidet aktivt for å skape en forutsigbarhet og tillit til reinkjøttet i markedet. Flertallet har merket seg at det til nå er gjennomført to høstkampanjer i regi av Opplysningskontoret for egg og kjøtt. Sammen med en julekampanje og aktiviteter første halvår 2013 legges det til rette for at den positive markedssituasjonen opprettholdes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg at det har vært problemer med avsetningen av reinkjøtt. Dette er forventet å bli bedre når man har fått innført alle bruksreglene slik at antallet dyr på beite blir i tråd med bærekraftskravet. Disse medlemmer vil tillegge at innføringen av bruksregler har tatt uforholdsmessig lang tid, og at en strammere styring fra regjeringen ville ha gjort at man unngikk noen av problemene som har preget næringen de siste år.

Disse medlemmer viser til de mål og retningslinjer som ligger til grunn for reindriftsavtalen er trukket opp i St.meld. nr. 28 (1991–1992) og Innst. S. nr. 167 (1991–1992) samt de justeringer og momenter som er vektlagt ved Stortingets årlige behandling av reindriftsavtalen og statsbudsjettet. Disse medlemmer minner om at målsettingen, slik den er nedfelt i den nye reindriftsloven, er å skape en reindrift som har økologisk, økonomisk og kulturell bærekraft.

Disse medlemmer har videre merket seg at det er meget store regionale forskjeller når det gjelder det økonomiske resultatet av reindriften og at reintallet i noen områder ikke står i forhold til ressursgrunnlaget. Disse medlemmer forutsetter at dette er noe regjeringen vier den største oppmerksomhet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er prinsipielt betenkelig at enkeltnæringer forhandler egne rammevilkår direkte med staten og inngår avtaler med store økonomiske konsekvenser utenom den ordinære budsjettbehandlingen.

Disse medlemmer mener at de årlige vedtak om reindriftsnæringens rammebetingelser ikke er et lønnsoppgjør, men en fastsettelse av muligheter for å skape inntekter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen justere periodiseringen av reindriftsavtalen til å følge kalenderåret, og at forhandlingene kommer inn som en del av budsjettprosessen.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets merknader i Innst. 344 S (2010–2011) om reindriftsavtalen 2012/2013 og endringer i statsbudsjettet for 2012 m.m.

POST 51 TILSKOTT TIL UTVIKLINGS- OG INVESTERINGSFONDET

Det foreslås bevilget kr 34 100 000 på post 51.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets prinsipielle standpunkt om å avskaffe næringsavtaler og tilhørende støtteordninger for å få en overgang til drift på forretningsmessige vilkår.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 20 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 72 TILSKOTT TIL ORGANISASJONSARBEID

Det foreslås bevilget kr 6 100 000 på post 72.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forslag om en deregulert reindriftsnæring uten næringsavtale, hvilket vil medføre mindre behov for slike tilskudd.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 6 100 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

POST 75 KOSTNADSSSENKANDE OG DIREKTE TILSKOTT, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 62 400 000 på post 75.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at ordningene bidrar til utjevning av inntekter mellom driftsenheter. Disse medlemmer er av den formening at slike støtteordninger innebærer feil ressursbruk av offentlige midler og hindrer at reindriftsnæringen kan forholde seg til og opptre i et fritt marked.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Frem-

skrittspartiet fremmet forslag om å redusere posten med kr 30 000 000 i forhold til regjeringens forslag til budsjett.

4.4.14 Kap. 1152 (Nytt) Kompensasjonstiltak, omstilling i landbruket

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forslag om nye rammebetingelser med produksjonsfrihet og bevilgningsreduksjoner som vil bety en omstilling innenfor landbruket. I tillegg til en deregulering av landbruket foreslår disse medlemmer å innføre en økonomisk kompensasjonsordning i en overgangsperiode som skal fokusere på nyskaping og innovasjon og investeringer innen landbruket.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013 slik det fremkommer i Innst. 2 S (2012–2013) hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om å bevilge kr 1 500 000 000 på denne posten.

4.4.15 Kap. 1161 Statskog SF – forvaltningsdrift

Det foreslås bevilget kr 22 694 000 på kap. 1161.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti forutsetter at statens eget selskap for forvaltning og drift av offentlig eid skog, Statskog SF, tar større ansvar i forbindelse med forsknings- og utviklingstiltak i skognæringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennom sitt eierskap i Statskog SF å pålegge selskapet å intensivere arronderingssalg av de skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier i dag.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti forutsetter at Statskog SF intensiverer arronderingssalget over hele landet.

POST 70 TILSKOTT TIL FORVALTNINGSDRIFT

Det foreslås bevilget kr 13 091 000 på post 70.

Komiteen understreker at Statskog SF har en viktig rolle i å forvalte statens eiendommer på en miljøvennlig, areal- og ressursmessig tjenlig måte for samfunnet. Komiteen er også positiv til at Statskog SF ønsker å legge til rette for friluftsliv på foretakets areal.

Komiteen har merket seg at det er et generelt etterslep på vedlikehold av åpne bygninger som kan

benyttes av allmennheten. Mange av disse ble tidligere benyttet til næringsvirksomhet, og bør holdes ved like av kulturelle årsaker. Statskog SF har også utfordringer med vedlikehold av damanlegg, boliger, stiger og bruer. Komiteen legger til grunn at foretaket vil bidra til å løse disse utfordringene i samråd med regjeringen.

Komiteen har merket seg at Grunneierfondet per 31. desember 2011 var på bare 4,1 mill. kroner, noe som reduserer foretakets mulighet til å bruke midler på tiltak i samråd med Fjellstyra. Komiteen er derfor enig i at regjeringen i tiden fremover vurderer aktuelle tiltak for å styrke fondets økonomi.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Statskog SF er blitt en svært stor eiendomsbesitter etter norgeshistoriens største skogkjøp av Borregård Vafo AS, Borregaard Skoger AS og Børrisen AS.

Disse medlemmer har tidligere ønsket et raskere videresalg av Statskogs eiendommer, da dette var en forutsetning for det store skogoppkjøpet. Videresalget skulle være med på å styrke næringsgrunnlaget for allerede etablerte skogeiere samt etablere nye eiendommer. Dette for å styrke skognæringen og gjøre den mer effektiv.

Disse medlemmer er av den formening at et slikt salg bør kunne intensiveres og at salg av de siste eiendommer på Østlandet og i Midt-Norge innen 2017 er for lang tidshorison. Et salg skal styrke Statskog SFs økonomi samt styrke næringsgrunnlaget for private aktører, kommuner og allmenninger. Derfor mener disse medlemmer at det burde være mulig å få gjennomført et slikt salg på mye kortere tid og at det heller ikke burde være noen vanskelighet å gjennomføre salg på et større område av Norge samtidig.

Disse medlemmer viser til Statskog SF sitt oppkjøp av Orkla sine skoger, Prop. 11 S (2010–2011), jf. Innst. 153 S (2010–2011). Disse medlemmer stilte seg kritiske til oppkjøpet og mener at det ikke er en statlig oppgave å eie skog. Disse medlemmer er av den formening at skog på private aktørers hender gir den beste skogforvaltning over tid. Disse medlemmer mener at skatteregimet for skogeiendommer ble kraftig strammet inn i forbindelse med skattereformen 2004–2006, fordi mulighetene til å drive skogbruk som ren kapitalforvaltning ble avskåret. Gevinst ved realisasjon av skogeiendommer eid gjennom enkeltpersonforetak blir etter dette beskattet etter den nye foretaksmodellen som personinntekt med topp skattesatser, dersom avkastning på virksomheten går ut over en skjermingsrente tilsvarende en normalavkastning fastsatt av departementet.

Disse medlemmer har større tro på at markedskreftene fungerer optimalt i et fritt marked.

Disse medlemmer har merket seg at det er et generelt etterslep på vedlikehold av åpne bygninger som kan benyttes av allmennheten. Mange av disse ble tidligere benyttet til næringsvirksomhet, og bør holdes ved like av kulturelle årsaker. Statskog SF har et stort etterslep av vedlikehold på bygninger m.m. og dette er et viktig område som bør prioriteres av flere årsaker.

Når det gjelder konkurransevridende forhold som følge av konsesjonsloven, mener disse medlemmer at loven må oppheves, samt at det bør innføres et nytt og mer rettferdig skatteregime for skogeiendommer.

Disse medlemmer forutsetter at Statskog SF tar større ansvar i forbindelse med forsknings- og utviklingstiltak i skognæringen.

Disse medlemmer mener at næringen i samarbeid med det offentlige må ta et større ansvar for verdiskapning og utvikling.

Disse medlemmer mener at i tillegg til et annet skatte- og avgiftssystem må blant annet samferdselsnettet utbedres. Det må gis mulighet til lengre og tyngre vogntog og mulighetene til transport på jernbane må forbedres betraktelig. Det samme gjelder for kystskogbruket og deres muligheter til rimelig avvikning samt transport av rå- og ferdigvarer.

Disse medlemmer mener også at et lovverk som regulerer boplikt og konsesjonsvilkår, er med på å hemme skognæringens muligheter til å utvikle seg på en normal, fornuftig og tidsriktig måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er rimelig fornøyde med Statskog SF sin forvaltning av egne skogsområder. Dette gjelder både i henhold til friluftsløven og allemannsretten. Dette er to viktige områder som gir folk flest mulighet til å bruke skogen dvs. naturen til ulike aktiviteter. Dette er en rettighet, som imidlertid også medfører ansvar for bruker. Med enkle forhåndsregler vil disse opplevelsene være mulig for alle i svært lang tid fremover.

POST 75 OPPSYN I STATSALLMENNINGAR

Det foreslås bevilget kr 9 603 000 på post 75.

Komiteen viser til at fjellstyrene trenger langsiktige avtaler med SNO for å opprettholde en nødvendig bemanning og kompetanse. Det er også viktig for SNO å dra nytte av den lokale kunnskapen som fjelloppsynet har. Et godt samarbeid vil gi SNO lokal legitimitet.

Komiteen mener det er viktig at oppgavene gjennom tjenestekjøp er mest mulig like fra år til år, slik at fjellstyrene kan bygge opp kompetanse for å kunne utføre oppgavene tilfredsstillende. Komiteen mener at fjellstyrenes funksjoner er viktige og ser behovet for stabilitet i fjellstyrenes finansiering for å utvikle en stabil høy kompetanse på de tjenester som skal selges til SNO.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker å styrke oppsynet i statsallmenningene, og styrker derfor bevilgningen med 5 mill. kroner.

4.4.16 Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet

Det foreslås bevilget kr 125 000 000 på post 71 Totalisatoravgift.

Komiteen minner om at sektoravgiftene i matforvaltninga ble avvirket fra 1. januar 2012, slik at det nå bare føres inntekter fra avgift på totalisatorspill under kapitelet. Komiteen merker seg at Lotteri- og stiftelsestilsynet har fått som oppgave å kontrollere alt spill i Norge, også ansvar for å kontrollere at totalisatorspillet er i samsvar med spillreglementet som er godkjent av Landbruks- og matdepartementet.

4.4.17 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 11 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 11.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp
Utgifter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)				
1100		Landbruks- og matdepartementet	147 714	147 614
				(-100)
	1	Driftsutgifter	143 763	143 663
				(-100)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp
1115		Mattilsynet	1 214 719	1 213 819 (-900)
	1	Driftsutgifter	1 201 166	1 200 266 (-900)
		Sum utgifter rammeområde 11	16 675 293	16 674 293 (-1 000)
Inntekter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)				
		Sum inntekter rammeområde 11	371 220	371 220 (0)
		Sum netto rammeområde 11	16 304 073	16 303 073 (-1 000)

5. Forslag fra mindretall

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge frem en egen stortingsmelding om industripolitikken og industriens rammevilkår i fremtiden i løpet av 2013.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen snarest, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013, legge frem en kostnadsoversikt og en fremdriftsplan for å stoppe forurensningen fra de nedlagte gravene i Sulitjelma slik at ny utvinning av malm kan starte.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen endre innretningen på Innovasjon Norges virkemidler, slik at de i større grad gjøres landsdekkende og tilgjengelige for alle søkere.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen fremlegge en strategi for avbyråkratisering av fiskeri- og havbruksnæringens rammevilkår. Strategien fremlegges i løpet av 1. halvår 2013.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av særavgiftsbelastningen pålagt fiskeri- og havbruksnæringen med sikte på opprydding og reduksjoner.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen legge til rette for vekst i havbruksnæringen gjennom etablering av nye konsesjoner.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen foreslå endringer i konsesjonsbestemmelsene for oppdrett av laksefisk slik at det kan tildeles rene ørretkonsesjoner i områder der villaksen er særlig utsatt.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for bedre samordning av marin forskning med fiskerinnæringen slik at næringens behov i større grad vektlegges enn hva tilfellet er i dag. Strategien fremlegges i løpet av 1. halvår 2013.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen i løpet av 2013 legge frem en strategi for effektivisering av landbruksforvaltningen, slik at de samlede kostnadene ved byråkrati gradvis kan reduseres og mer midler blir frigjort til å støtte matproduksjon.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for avbyråkratisering av landbruksnæringens rammevilkår som fremlegges i løpet av 2013.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen bidra til at arbeidet med utvikling av nisje- og spesialprodukter i landbruket samt markedsføring av disse, intensiveres.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen utrede de konkurransemessige sidene ved dagens ordning med opplysningskontorer for landbruket.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen justere periodiseringen av jordbruksoppgjøret til å følge kalenderåret, og at forhandlingene kommer inn som en del av budsjettprosessen.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen starte en gjennomgang av tollsatsene på landbruksvarer med den hensikt å senke tollsatsene på varer som ikke produseres innenfor det norske importvernet.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen justere periodiseringen av reindriftsavtalen til å følge kalenderåret, og at forhandlingene kommer inn som en del av budsjettprosessen.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen gjennom sitt eierskap i Statskog SF å pålegge selskapet å intensivere arronderingssalg av de skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier i dag.

Forslag 17

Kapittel 1050 post 60 skal lyde:

Post 60 (Ny) Tilskudd til kommuner.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:*Forslag 18*

Stortinget ber regjeringen vurdere hensiktsmessigheten av å være medlem av Den internasjonale hvalfangstkommissjonen (IWC) sett i lys av at denne

organisasjonen motarbeider norske interesser i hvalfangstsaken.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 19*

Stortinget ber regjeringen tilpasse gebyrinntektene til driften av Brønnøysundregistrene ved å innarbeide nivået på gebyrene i tråd med selvfinansieringsprinsippet i løpet av 2013.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen i løpet av vårsesjonen 2013 legge frem forslag om en lovfestet, fullverdig nettolønnsordning gjeldende for de som oppfyller dagens kriterier for å bli omfattet av refusjonstaket på 198 000 kroner.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med fremleggelsen av revidert budsjett for 2013 legge frem forslag om en justering av refusjonstaket knyttet til sysselsetting av sjøfolk, slik at dette tar høyde for lønns- og prisveksten fra og med innføringen 1. juli 2008 og frem til og med lønnsoppgjørene våren 2013.

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen gjennom oppdragsdokumentet til Innovasjon Norge for 2013 sørge for at det avsettes 5 mill. kroner til oppgradering av film knyttet til Epcot-senteret i Disneyland.

Forslag 23

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av lov om omsetning av råfisk og deltakerloven med sikte på modernisering og forenkling.

Forslag 24

Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om reindrift i løpet av 2013.

6. Komiteens tilråding

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonene og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A
Rammeområde 9
(Næring)
I

På statsbudsjettet for 2013 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Utgifter		
900		Nærings- og handelsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	197 844 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>44 345 000</u>	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	<u>20 500 000</u>	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	<u>3 550 000</u>	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	<u>12 400 000</u>	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter	<u>20 000 000</u>	
901		Styret for det industrielle rettsvern		
	1	Driftsutgifter	<u>235 400 000</u>	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter	<u>114 100 000</u>	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>2 300 000</u>	
903		Norsk akkreditering		
	1	Driftsutgifter	<u>35 500 000</u>	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter	<u>314 800 000</u>	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	<u>258 500 000</u>	
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter	<u>184 800 000</u>	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>73 800 000</u>	
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter	<u>19 700 000</u>	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	<u>10 700 000</u>	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 600 000 000	
910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	358 150 000	
913		Standardisering		
	70	Tilskudd	28 000 000	
914		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Driftsutgifter	4 500 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	53 300 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	146 400 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	306 900 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	35 400 000	
	73	EUs romprogrammer	195 700 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	13 500 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd	100 000 000	
929		Norsk Designråd		
	70	Tilskudd	38 000 000	
934		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	359 000 000	
937		Svalbard Reiseliv AS		
	71	Tilskudd	2 100 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter	25 700 000	
953		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	27 500 000	
960		Raufoss ASA		
	71	Refusjon for miljøtiltak	8 200 000	

Kap.	Post	Formål		Kroner	Kroner
1550		Konkurransetilsynet			
	1	Driftsutgifter		85 998 000	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser .		<u>9 961 000</u>	
2421		Innovasjon Norge			
	50	Innovasjon - prosjekter, fond		<u>233 200 000</u>	
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon		<u>338 500 000</u>	
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer, <i>kan overføres</i>		<u>401 200 000</u>	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>		<u>285 000 000</u>	
	73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, <i>kan overføres</i>		<u>5 200 000</u>	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>		<u>260 300 000</u>	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond		<u>4 000 000</u>	
2429		Eksportkreditt Norge AS			
	70	Tilskudd		<u>110 000 000</u>	
2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt			
	24	Driftsresultat:			
	1	Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-130 000 000		
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>130 000 000</u>	0	
		Totale utgifter			<u>6 596 948 000</u>
Inntekter					
3900		Nærings- og handelsdepartementet			
	2	Ymse inntekter		<u>145 000</u>	
3901		Styret for det industrielle rettsvern			
	5	Inntekt av informasjonstjenester		<u>7 000 000</u>	
	7	Inntekter knyttet til NPI		<u>5 000 000</u>	
	8	Gebyrer immaterielle rettigheter		<u>44 500 000</u>	
3902		Justervesenet			
	1	Gebyrinntekter		<u>65 100 000</u>	
	3	Inntekter fra salg av tjenester		<u>12 000 000</u>	
	4	Oppdragsinntekter		<u>2 300 000</u>	
3903		Norsk akkreditering			
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter		<u>28 400 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	468 000 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	30 000 000	
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	55 000 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Oppdragsinntekter	29 400 000	
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter ...	44 400 000	
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	200 000	
	2	Behandlingsgebyrer	500 000	
3910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	144 000 000	
	2	Maritime personellsertifikater	12 000 000	
	3	Diverse inntekter	5 000 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	41 000 000	
	6	Overtredelsesgebyrer	5 800 000	
3914		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Gebyrer	500 000	
3961		Selskaper under NHDs forvaltning		
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	2 112 000	
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA	9 000 000	
4550		Konkurransetilsynet		
	4	Klagegebyr	1 980 000	
5325		Innovasjon Norge		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000	
	70	Låneprovisjoner	55 900 000	
5329		Eksportkreditt Norge AS		
	70	Gebyrer m.m.	25 000 000	
5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	10 700 000	
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	600 000	
5614		Renter fra Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	80	Renter	100 000	
5629		Renter fra Eksportkreditt Norge AS		
	80	Renter	1 020 000 000	
		Totale inntekter		2 130 637 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 postene 1 og 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 5, 7 og 8
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

- overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
- overskride bevilgningen under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak, innenfor gitt garantiramme på 124 mill. kroner.

V

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

- utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garantiramme på 750 mill. kroner.
- utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valuta-kursgevinst og valutakurstap i eksportfinansieringsordningen under kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Agio, og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Disagio.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	100,0 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 27,11 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 49,08 mill. euro.

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VIII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 178 mill. kroner.
2. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 135 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
3. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utvi-

klingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet. Nærings- og handelsdepartementet kan i samarbeid med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

4. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
5. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

IX

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirkomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

X

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 500 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportfinansieringsordningens formål uten en øvre ramme.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.

Andre fullmakter

XII

Fullmakt om såkornfond opprettet mellom 1997 og 2000

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til, ved overveiende sannsynlighet for konkurs i et av såkornfondene opprettet mellom 1997 og 2000, å:

1. konvertere hele eller deler av statens ansvarlige lån til egenkapital
2. nedskrive deler av statens ansvarlige lån
3. godkjenne salg av et såkornfond

4. godkjenne endringer i et fonds administrative lokalisering.

XIII

Fullmakter vedrørende Norsk Romsenter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan gi Norsk Romsenter fullmakt til å:

1. selge andeler i selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler, og kjøpe andeler i nye selskaper.
2. benytte utbytte fra selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler og inntekter fra salg av andeler i slike selskaper til romrelatert virksomhet, herunder kjøp av andeler i nye selskaper.

XIV

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XV

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2013 kan:

1. selge aksjene i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. selge aksjene i Secora AS eller fusjonere selskapet med en industriell aktør.
3. redusere eierskapet i Entra Eiendom AS ned mot 33,4 prosent i forbindelse med et nedsalg og/eller børsnotering av selskapet.
4. redusere eierskapet i Cermaq ASA ned mot 34 prosent gjennom utvanning som del av en industriell løsning.

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2013 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1550 post 23	Kap. 4550 post 4

B
Rammeområde 10
(Fiskeri)

I

På statsbudsjettet for 2013 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1000		Fiskeri- og kystdepartementet		
	1	Driftsutgifter	128 540 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>38 200 000</u>	
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i>	<u>9 500 000</u>	
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	<u>10 580 000</u>	
1030		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	369 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>5 100 000</u>	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>1 700 000</u>	
1050		Diverse fiskeriformål		
	60	Tilskudd til fylkeskommuner	180 000 000	
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	<u>2 000 000</u>	
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	14 150 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	<u>2 140 000</u>	
	75	Tilskudd til nærings tiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	<u>50 000 000</u>	
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	<u>900 000</u>	
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak		
	75	Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres</i>	<u>40 000 000</u>	
		Totale utgifter	<u>851 810 000</u>	

Inntekter

4000		Fiskeri- og kystdepartementet		
	1	Refusjoner	<u>10 000</u>	
4030		Fiskeridirektoratet		
	1	Refusjoner og diverse inntekter	<u>105 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	4	Fangstinntekter Overvåkingsprogrammet	10 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr	18 405 000	
	6	Forvaltningssanksjoner	900 000	
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjon ...	450 000 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	5 110 000	
		Totale inntekter		474 540 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2013 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 1000 post 21	kap. 4000 post 4
kap. 1030 post 21	kap. 4030 post 22

VI

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2013 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å reetablere en garantiavtale med Norges Råfisklag i 2013, på følgende vilkår:

1. Samlet ramme for garantiavtalen kan være på inntil 320 mill. kroner, hvorav Innovasjon Norge kan forplikte for inntil 240 mill. kroner.

2. Tapsavsetning skal være en tredjedel av Innovasjon Norges andel av garantiavtalen, og dekkes innenfor tidligere bevilget tapsavsetning.
3. Ubenyttede tapsavsetninger innbetales til statskassen etter utløpet av den utvidede avtaleperioden 31. desember 2013.

C

Rammeområde 11**(Landbruk)**

I

På statsbudsjettet for 2013 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Utgifter		
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	143 663 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 033 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 655 000	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	263 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	85 022 000	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	60 699 000	
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	17 269 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 200 266 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	9 323 000	
	23	eSporingsløsningen, <i>kan overføres</i>	3 099 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 131 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	24 737 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i> ...	5 350 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	17 293 000	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	21 620 000	
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	23 906 000	
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	98 104 000	
1143		Statens landbruksforvaltning		
	1	Driftsutgifter	180 411 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning	130 154 000	
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	373 000	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000	
	75	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000	
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket		
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i>	6 810 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1147		Reindriftsforvaltningen		
	1	Driftsutgifter	44 203 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 118 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	725 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	9 198 000	
	82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	2 500 000	
1148		Naturskade - erstatninger		
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	117 200 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 379 000	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	2 286 000	
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i>	28 000 000	
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	42 000 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	1	Driftsutgifter	2 500 000	
	50	Fondsavsetninger	1 433 653 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	209 400 000	
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	40 000 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 338 900 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 341 500 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	235 590 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 608 854 000	
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	34 100 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100 000	
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	62 400 000	
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
1161		Statskog SF – forvaltningsdrift		
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	13 091 000	
	75	Oppsyn i statsallmenninger	9 603 000	
		Totale utgifter		16 674 293 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
4100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Refusjoner m.m.	106 000	
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	30	Husleie, Bioforsk	18 893 000	
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	124 692 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	5 253 000	
4143		Statens landbruksforvaltning		
	1	Driftsinntekter m.m.	37 718 000	
4147		Reindriftsforvaltningen		
	1	Refusjoner m.m.	38 000	
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	85	Markedsordningen for korn	59 520 000	
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet		
	71	Totalisatoravgift	125 000 000	
		Totale inntekter	371 220 000	

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2013 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1143 post 1	kap. 4143 post 1
kap. 1147 post 1	kap. 4147 post 1

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2013 kan overskride bevilgningen under kap. 1147 Statens reindriftsforvaltning, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2013 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade, erstatninger	52 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2013 kan

- a) selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 16 mill. kroner.
- b) selge eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune og benytte salgsinntekter til å dekke utgifter i tilknytning til eiendommen.

Oslo, i næringskomiteen, den 5. desember 2012

Terje Aasland

leder og ordf. for kap. 900 og 3900, 1100,
4100 og 1000 og 4000

Frank Bakke-Jensen

ordf. for kap. 903, 3903, 1143 og 4143

Else-May Botten

ordf. for kap. 2460, 5460, 5614, 2429, 5329 og
5629

Per Roar Bredvold

ordf. for kap. 901, 3901, 902 og 3902

Rigmor Andersen Eide

ordf. for kap. 1001, 910, 3910 og 1161

Svein Flåtten

ordf. for kap. 1550, 4550 og 1141

Lillian Hansen

ordf. for kap. 914, 3914 og 2415

Arne L. Haugen

ordf. for kap. 906, 3906, 1147, 4147, 1150,
4150 og 1151

Ingrid Heggø

ordf. for kap. 913, 934, 3934, 950, 3950, 953,
960, 2421, 5325, 2426, 5326 og 3961

Alf Egil Holmelid

ordf. for kap. 905, 3905, 1112, 4112, 1139
og 1148

Harald T. Nesvik

ordf. for kap. 909, 1030, 4030 og 1050

Irene Lange Nordahl

ordf. for kap. 937, 1115, 4115 og 1144

Elisabeth Røbekk Nørve

ordf. for kap. 904, 3904, 929 og 924

Torgeir Trældal

ordf. for kap. 1138, 4138 og 1149